

UNIV. OF
TORONTO
LIBRARY

Digitized by the Internet Archive
in 2008 with funding from
Microsoft Corporation

C. Siegfried.

The Book of Job.

THE present edition of the Sacred Books of the Old Testament in Hebrew exhibits the reconstructed text on the basis of which the new translation of the Bible has been prepared by the learned contributors mentioned on the other page of the cover. It is, therefore, the exact counterpart of the English edition. Wherever the translation is based on a departure from the received text, the deviation appears here in the Hebrew text. Transpositions in the translation are also found here in the original.

Departures from the received text are indicated by diacritical marks, < > (*i. e.* V = *Versions*) marking a passage where a reading has been adopted on the authority of the Ancient Versions; < > (*i. e.* c = *conjecture*) being used for conjectural emendations; and < > (*i. e.* : = אֶיֶּן) for changes involving merely a departure from the Masoretic points, or a different division of the consonantal text (*e. g.* אֶיֶּן אֶיֶּן Eccl. 10, 1). אֶיֶּן indicates transposition of the Masoretic ; אֶיֶּן points to cases where the *Qeré* has been adopted instead of the *Kethib*. Doubtful words or passages are marked with notes of interrogation (?). Hopelessly corrupt passages are indicated by — Asterisks * * * * point to *lacunæ* in the original. The text has been left unpointed except in ambiguous cases.

The Ancient Versions are referred to in the *Notes* under the following abbreviations: M = Masoretic Text; G = LXX; T = Targum; S = Peshita; J (*i. e.* St. Jerome) = Vulgate; A = Aquila, Σ = Symmachos, Θ = Theodotion. It has not been deemed necessary to classify all the divergences exhibited by the Ancient Versions. As a rule there have been recorded only those variations on the authority of which an emendation has been adopted by the editor of the text.

The heavy-faced figures in the margin of the notes (1, 2, 3^r, 3^l &c.) refer to the pages, the numbers in () to the lines of the Hebrew text; r & l mean *right* and *left*: 3^r (10) *e. g.* refers to page 3, line 10 of the first column, *i. e.* chapter 4, verse 9a. The footnotes are cited under their Greek reference marks α, β, γ &c., the lines being counted separately in each note. In some cases where the notes are more extensive, the number of the verse is given instead of the line.

As to the colors, blue indicates parallel compositions, green polemical interpolations directed against the tendency of the poem, and red correcting interpolations conforming the speeches of Job to the spirit of the orthodox doctrine of retribution. The arguments for these distinctions are given in the introductory remarks prefixed to the explanatory notes on the English translation of the book.

I

The Book of Job

SIEGFRIED

THE SACRED BOOKS
OF
The Old Testament.

A CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS, WITH NOTES

by eminent Biblical scholars of Europe and America

EDITED BY

PAUL HAUPT

PROFESSOR IN THE JOHNS HOPKINS UNIVERSITY
BALTIMORE MD.

PART 17

The Book of Job

BY

C. SIEGFRIED

Leipzig

J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

Baltimore

THE JOHNS HOPKINS PRESS

1895

The
Book of Job.

CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

WITH NOTES

BY

C. SIEGFRIED

PROFESSOR IN THE UNIVERSITY OF JENA

English Translation of the Notes

BY

R. E. BRÜNNOW

PROFESSOR IN THE UNIVERSITY OF HEIDELBERG

DEPARTMENTAL LIBRARY

Leipzig

J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

Baltimore

THE JOHNS HOPKINS PRESS

1893

1491
23/5/93.

PRINTED BY AUGUST PRIES

Leipzig

[All rights reserved]

52

J· C· HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG LEIPZIG

ESTABLISHED 1791

Theology — Egyptology — Assyriology — Bibliography

Additions and Corrections.

Page 2,	line 3,	for	יֵטֵר	read	יֵטֵר.
Page 3 ^l ,	line 21,	for	עֵינִי	read	עֵינִי.
Page 4 ^r ,	line 10,	for	יִתְקַדֵּחַ	read	יִתְקַדֵּחַ.
Page 4 ^l ,	line 27,	for	עֵלִים	read	עֵלִים.
Page 4 ^l ,	line 42,	for	בִּי	read	בִּי.
Page 5 ^r ,	line 13,	insert	ן	after	מִשְׁפָּחֵי.
Page 5 ^r ,	line 37,	for	הַשָּׁהר אֶל	read	הַשָּׁהר . . אֶל.
Page 5 ^l ,	line 2,	for	אִבֵּיהֶם	read	אִבֵּיהֶם.
Page 5 ^l ,	line 24,	for	יִצְמַח	read	יִצְמַח.
Page 6 ^l ,	line 17,	for	קָדְשָׁהּ	read	קָדְשָׁהּ.
Page 7 ^r ,	lines 12—21 (ch. 10, vv. 18—22) and note β				(v. 22c) should have been printed in <i>blue</i> .
Page 7 ^r ,	line 13,	for	לִמָּה לֹא	read	לִמָּה לֹא.
Page 7 ^r ,	line 16,	for	מֵעַט	read	מֵעַט.
Page 7 ^r ,	line 29,	for	בְּעֵינַי	read	בְּעֵינַי.
Page 7 ^r , δ,	line 3,	for	יִבְחַחֵהוּ	read	יִבְחַחֵהוּ.
Page 8 ^r ,	line 38,	insert	ו	before	אֲחֵם.
Page 9 ^r ,	line 8,	for	מֵעֲלֵי	read	מֵעֲלֵי.
Page 9 ^l ,	line 44,	insert	ו	before	אֲסַפְּרָה.
Page 10 ^l ,	line 33,	for	שִׁחֲרִי	read	שִׁחֲרִי.
Page 11 ^l ,	line 25,	for	יִתְקַדֵּחַ	read	יִתְקַדֵּחַ.
Page 12 ^r ,	line 16,	for	הַחֲתֻקָּה	read	הַחֲתֻקָּה.
Page 12 ^l ,	line 1,	insert	β	before	בְּלִי.
Page 12 ^l ,	line 28,	for	עֲלִימָה	read	עֲלִימָה.
Page 12 ^l ,	line 36,	for	יִהְיֶה	read	יִהְיֶה.
Page 12 ^l ,	line 37,	for	15 ^a	read	15 ^b .
Page 12 ^l ,	line 42,	for	יִבְלַעַ	read	יִבְלַעַ.
Page 13 ^r ,	line 4,	for	שְׁלוֹה־	read	שְׁלוֹה־.
Page 13 ^r ,	line 5,	for	הַמִּזְבֵּחַ	read	הַמִּזְבֵּחַ.
Page 13 ^r ,	line 11,	for	יִימָטֶה	read	יִימָטֶה.
Page 13 ^l ,	line 7,	for	יִכְנֹו	read	יִכְנֹו.
Page 13 ^l ,	line 45,	for	יִבֹוִים	read	יִבֹוִים.
Page 14 ^r ,	line 32,	for	בְּנֵיבָה	read	בְּנֵיבָה.
Page 14 ^l ,	line 4,	for	נִבְחַחֵהוּ קָמִינוּ	read	נִבְחַחֵהוּ קָמִינוּ.
Page 14 ^l ,	line 8,	for	חֲבֹנְחֶיךָ	read	חֲבֹנְחֶיךָ.
Page 14 ^l ,	line 30,	for	יָדֵי	read	יָדֵי.
Page 15 ^r ,	line 26,	for	לְעֵקֶלֶם	read	לְעֵקֶלֶם.
Page 15 ^r ,	line 28,	for	קָצִירֵיהֶם	read	קָצִירֵיהֶם.
Page 15 ^r ,	line 38,	for	מִתֵּיבִים	read	מִתֵּיבִים.
Page 15 ^l ,	line 17,	for	בִּיחָה	read	בִּיחָה.
Page 15 ^l ,	line 30,	for	לֹא אֵפוֹ	read	לֹא אֵפוֹ.
Page 16 ^r ,	line 40,	for	יִשְׁאֲלֵ	read	יִשְׁאֲלֵ.
Page 16 ^l ,	line 7,	for	יִתְקַלֵּה־	read	יִתְקַלֵּה־.
Page 16 ^l ,	line 16,	for	לְעֵשׂ	read	לְעֵשׂ.
Page 16 ^l ,	line 27,	for	יִיִּשְׂרָאֵלִי	read	יִיִּשְׂרָאֵלִי.
Page 16 ^l ,	note β				should have been printed in <i>green</i> .

Concordance.

The Hebrew Text of the Book of Job is arranged here in the following order: chapters 1-12; 13,1-27; 14,4, 3, 6, 13, 15-17, 1-2; 13,28; 14,5, 7-12, 14, 18-22; 15-19; 20,1-15^a, 23^a, 15^b-29; 21,1-8, 11, 10, 9, 12-34; 22-24,8, 10-25; 26,5-14, 1-4; 27-28; 29,1-6, 19-20, 7-11, 21-23, 12-13, 15-17, 24-25, 14, 18; 30,1-24, 26-31; 31,1-20; 30,25; 31,21-23, 38-40, 24-37, 40^c; 38-42; 32-37.

The following passages, being later interpolations, are relegated from the text and appear in the foot-notes: ch. 4, vv. 10-11; 5,1 + 6-7; 6,10^c; 8,6^b; 9,21^c; 10,3^a (partly) + 17^c + 22^c; 11,6^b + 7-9 + 12 + 14; 12,3^b + 4^b + 6^c + 11-12; 15,19 + 25-28 + 30^a; 16,8^c + 10-11 + 13^a + 22; 17,1 + 11-16; 18,13^a; 19,25-26 + 27^a, b; 21,8^a (partly); 22,8 + 18; 23,8-9; 24,9; 27,1; 28,3^c; 30,1^a (partly) + 2^b; 38,13^b + 15; 39,25^c; 40,15^b; 41,1-4; 33,23^b; 34,18; 37,6-8 + 12^b + 23^c.

The following passages, being *parallel compositions*, are printed in blue: 7,1-10; 10,18-22 + 22^c (note β); 12,4-6 + 4^c + 6^c (notes 9 & i); 14,1-2; 13,28; 14,5, 7, 8-12, 14, 18-22; 17,11-16 (p. 11^r, n. β); 40,6-42,6.

The following passages, being *correcting interpolations conforming the speeches of Job to the orthodox doctrine of retribution*, are printed in red: 12,7-10, 13-25, 13,1 + 12,11-12 (p. 8^r, n. α); 21,16-18; 24,13-24; 27,7-23.

The following passages, being *polemical interpolations directed against the tendency of the poem*, are printed in green: 28,1-28 + 28,3^c (p. 16, n. β) and the *Elihu speeches* (chapters 32-37), which are given in a special appendix, pp. 24-27.

The following **Concordance** will facilitate references to verses which appear here out of the traditional order:

Chapters, Verses	Pages, Lines	Chapters, Verses	Pages, Lines
13, 28	= 9 ^r , 23.	26, 1-4	= 16 ^r , 21-27.
14, 1-2	= 9 ^r , 19-22.	26, 5	= 15 ^l , 44.
14, 3	= 9 ^r , 6.	26, 6-14	= 16 ^r , 1-19.
14, 4	= 9 ^r , 4.	29, 7-11	= 17 ^l , 14-23.
14, 5	= 9 ^r , 25.	29, 12-13	= 17 ^l , 30-33.
14, 6	= 9 ^r , 8.	29, 14	= 17 ^l , 45.
14, 7-12	= 9 ^r , 27-40.	29, 15-17	= 17 ^l , 34-39.
14, 13	= 9 ^r , 10.	29, 18	= 18 ^r , 2.
14, 14	= 9 ^r , 41.	29, 19-20	= 17 ^l , 10-13.
14, 15-17	= 9 ^r , 13-18.	30, 25	= 19 ^r , 27.
14, 18	= 9 ^r , 44.	31, 21-23	= 19 ^r , 30-35.
14, 19-22	= 9 ^l , 1-9.	31, 24	= 19 ^r , 44.
20, 23 ^a	= 12 ^l , 36.	31, 38-40	= 19 ^r , 37-42.
21, 9	= 13 ^l , 3.	31, 40 ^c	= 19 ^l , 35.
21, 10	= 13 ^l , 1.	32-37	= 24-27.
21, 11	= 13 ^r , 42.	38, 1	= 19 ^l , 37.
21, 12	= 13 ^l , 5.		
23, 9	= 15 ^r , 42.		

- 26^r *retribution proceed from thee, that thou shouldst reject (the wicked), and then choose (the righteous), and not I?*
- (26) אִלּוּ רָצִי is without any sense whatever. It is better to emend with ᾠ οὐ μὴν θεὸς ἀλλὰ: אֲרָצִי.
- (35) אִלּוּ לֹא רָצִי. Only a very forced sense can be obtained if we retain this reading. The verb must be in the second person.
- 26^l (3) אִלּוּ אֲמַר. The sense requires the verb to be in the plural. We must, therefore, read אֲמַרְנוּ = אֲמַרְנוּ.
- (11) אִלּוּ לֹא הִשְׁתַּיְתִּי. Unintelligible.
- (13) אִלּוּ אֲפָרְדֵּךְ אֲנִי can be vindicated only by a very forced exegesis.
- 27^r (6) אִלּוּ הִנְהִיחַ seems to be corruption of the text.
- (7) אִלּוּ מְלֹא. To be read as a Piel.
- (11) אִלּוּ לֹא הִנְהִיחַ שְׁתִּיחַ. Unintelligible.
- (12) אִלּוּ מְלֹא מְלֹא מְלֹא. Unintelligible.
- (13) אִלּוּ אֲפָרְדֵּךְ הִלְלֵךְ. Unintelligible.
- (14) אִלּוּ לֹא עָמִים עָמִים. Unintelligible.
- (30) אִלּוּ רַב over many human beings. Very improbable. It is better to point רַב, taking it as an accusative of specification: abundantly = אֲרָב [so the Authorized Version].
- (31) אִלּוּ אֲבִי clerical error for אֲבִי, cf. v. 23.
- (38) אִלּוּ עָלְיָהּ. But as אִי is masculine, it is better to emend עָלְיָהּ.
- (39) אִלּוּ אֲנִי עָלְיָהּ רַב. In this connection entirely void of sense; see the Commentaries.
- (40) אִלּוּ אֲנִי עָלְיָהּ אֲנִי. In this connection entirely void of sense; see the Commentaries.
- 27^l (7) אִלּוּ אֲרָב. The explanation given by the greater number of commentators: *fall to the earth*, would meet the requirements of the sense. But the objections raised by KÖNIG, p. 598 tend to disprove the possibility of the usage of the verb in this sense. Since, however, a command addressed to the snow, *become earth!* could hardly have been carried out, the word itself must be rejected, and we must emend in accordance with ψ 65,11, Is. 55,10 רִבֵּה = *moisten* (the earth). — אִלּוּ אֲרָב gives no sense; to be emended אֲרָבֵךְ = *and the rain he maketh fall*.
- (9) אִלּוּ רַב־וֹרֵד (cf. ᾠ ἀπὸ ἀκρωτηρίων) is a corruption of the text.
- (15) אִלּוּ אֲבִי is dittography, and is to be canceled. To be translated *whether as a rod of correction for his people or as a benefit*.
- (21) אִלּוּ מְלֹא.
- (22) אִלּוּ מְלֹא; clerical error.
- (28) אִלּוּ אֲרָב.
- (31) אִלּוּ אֲרָב.
- (33) אִלּוּ אֲרָב is not in keeping with the context; with regard to Jahveh's coming from the north cf. Ez. 1,4.
- (α,1) These words are a gloss, intended to call the reader's attention to the fact that Jahveh's power is especially seen in the mighty down-pours of the rain.
- (α,2) Verses 7—8 are an interpolation. After having described the rain in v. 6, the poet goes on v. 9 sqq. to storms and ice.
- (β) These words seem to be a gloss, intended to explain the phrase לְעַלְמִים. And אֲרָבֵךְ in אִלּוּ is a still later gloss to אֲרָבֵךְ אֲרָבֵךְ, and is to be canceled.
- (γ) Is a gloss, which mars the sense of the whole passage: *he does not oppress it, scil. justice*. Without it the hemistich reads: *great is he in power and judgment, and of much justice*.

- 221¹ (10) 𐤀𐤏𐤁 read 𐤏𐤁 as in Hos. 13,8. — Θ σύνδεσμος the fast bond.
 (11) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁. Better singular.
 (17) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁. Usually translated: *kindleth coals*; but 𐤏𐤁 in Piel has not this meaning. Better 𐤏𐤁 *his breath is lambent like glowing coals*.
 (22) Here a line has fallen out. One cannot say 𐤏𐤁 𐤏𐤁 of the soft lower portions of the body.
 (41) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁. Usually translated: *he takes the ocean to be grey hair*. But a crocodile is not likely to indulge in such speculations. — We emend in accordance with Θ ἐλογίσατο ἑβρῶσόν ὡς πριπίλατον.
 (42) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁.
- 23F (2) 𐤀𐤏𐤁 So Kethib, Qerê 𐤏𐤁, Θ οἶδα.
- 231¹ (5) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁. To be emended in accordance with 𐤏𐤁𐤏𐤁.
 (13) 𐤀𐤏𐤁 without 𐤏.
 (14) 𐤀𐤏𐤁 Qerê 𐤏𐤁.
 (22) 𐤀𐤏𐤁 Qerê 𐤏𐤁𐤏𐤁 contrary to all rules of grammar; cf. STADE, p. 355; Ez. 18,28.
- 24F (19) See STADE, *Lehrbuch der hebräischen Grammatik*, § 112^a.
- 241¹ (23) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁; is a clerical error, cf. Θ ἡ χεῖρ μου.
 (35) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁 𐤏𐤁𐤏𐤁 (DILLMANN) is better.
 (37) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁; the sense requires the second person: *thou didst not heed it*.
- 25F (3) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁 gives no sense. To be emended 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁 (OLSIL); cf. Θ ἀπὸ ἀδίκιας.
 (4) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁 𐤏𐤁𐤏𐤁 𐤏𐤁𐤏𐤁. Θ τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ πτόματος ἐρρόσατο presupposes a different text. — 𐤏𐤁𐤏𐤁 can hardly be the true reading, since the idea is not that pride should be concealed (cf. 𐤏𐤁 𐤏𐤁 Gen. 18,17) but that it should be done away with. We would emend 𐤏𐤁, in accordance with the analogy of 𐤏𐤁𐤏𐤁. For the construction see 24,4.
 (8) 𐤀𐤏𐤁 Kethib 𐤏𐤁, Qerê 𐤏. The Qerê is adopted, according to BAER, p. 58, by the *Babylonii* and also by the Versions. DILLM. translates accordingly: *whilst the multitude of his bones are still endowed with good strength*. But the condition described in v. 19^b renders this improbable in the highest degree. We would rather suppose that 𐤏 is a clerical error for 𐤏𐤁.
 (9) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁. That voracity should cause disgust with food, is opposed to all probability; on the contrary, any feeling of disgust is usually overcome by it.
 (12) 𐤀𐤏𐤁 Qerê 𐤏𐤁. Usually translated: *his bones are abraded, decayed, or his members are bald, emaciated*. The Kethib 𐤏𐤁 *baldness, emaciation* would be without any verb. — For 𐤏𐤁 cf. GESENIUS-KAUTZSCH § 14,1, n. 2.
 (18) 𐤀𐤏𐤁𐤏𐤁 probably corruption of the text.
 (27) 𐤀𐤏𐤁 only here in an impersonal sense. Perhaps to be emended 𐤏𐤁.
 (α) Verse 23^b is a later addition; cf 5,1^a.
- 251¹ (30) 𐤀𐤏𐤁 𐤏𐤁 𐤏𐤁. Probably 𐤏 has been omitted.
 (41) 𐤀𐤏𐤁. But the chief point here is to show that Jahveh makes his decisions without entering into lengthy discussions with man as to what is right; cf. v. 24^a. To be emended accordingly 𐤏𐤁. cf. ψ 143,2.
 (β) V. 18 is an interpolation, since 𐤏𐤁 relates to God. V. 19 is evidently to be connected directly with v. 17.
- 26F (3) 𐤀𐤏𐤁 𐤏𐤁, Θ στρέψει. The object is wanting. To be emended, therefore, 𐤏𐤁.
 (15) 𐤀𐤏𐤁 𐤏𐤁 𐤏𐤁 𐤏𐤁 𐤏𐤁 𐤏𐤁 is entirely void of sense; see the Commentaries.
 (17) 𐤀𐤏𐤁 𐤏𐤁 𐤏𐤁 is without sense.
 (19) 𐤀𐤏𐤁 mars the sense of the entire passage. We would propose 𐤏𐤁: *shall*

20r (16) אִל Qerê קִרְעֵהוּ מִלְּבָשָׁיו.

(19) The subject after יִתְקַדְּמוּ is wanting, as the קִרְעֵהוּ in v. 13^b can hardly be meant. DILLM. supplies *the terrestrial things*, but this would be a somewhat too violent ellipsis. EWALD's emendation יִתְקַדְּמוּ *they become shining*, does not supply a subject and presupposes that all garments are bright. MERN reads בְּמִלְבָּשָׁיו *they stand clothed in garments*. Who? Probably something has been omitted.

(21) HITZIG, *Begriff der Kritik*, p. 129 emends קִרְעֵהוּ. This could be suitably applied to the waters stored up in the heavens (v. 34), but not to those of the ocean.

(30) אִל קִרְעֵהוּ. Better with Ἔργαίς με: קִרְעֵהוּ.

(40) אִל לֹא, ΑΘ φῶς. Light was, however, already mentioned in v. 19. EWALD and MERN emend הַיָּמָה in accordance with the parallelism (cf. 24^b מִן הַיָּמָה). Ἐ πάλιν points to יָמָה.

(α) אִל קִרְעֵהוּ. According to MICH. *ad loc.* in several MSS. without *suspensum*. Vers. 13^b is an interpolation which seriously mars the splendid description of the dawn.

(β,1) אִל קִרְעֵהוּ. V. 15 is a gloss.

20^l (12) In אִל the two verbs יִתְקַדְּמוּ and יִתְהַבְּאוּ are misplaced.

(18) אִל קִרְעֵהוּ, Θ ἄξις, Α καθοδηγήσεις. Read with J. D. MICHAELIS קִרְעֵהוּ.

(27) For קִרְעֵהוּ cf. OLSHAUSEN, *Lehrbuch* § 110. note.

(44) OLSHAUSEN emends קִרְעֵהוּ.

21r (10) EW., HITZ., MERN קִרְעֵהוּ, Θ ἄξις κατασάφεται *he spieth out* (the mountains). The wild-ass?

(15) אִל קִרְעֵהוּ מִן הַיָּמָה (BAER הַיָּמָה). *Canst thou bind the wild ox to the furrow of his harness-ropes*. But what is the furrow of a harness-ropes, and has the latter furrows? We conjecture: *Wilt thou bind them* (the wild oxen) *to the furrows with harness-ropes*, scil. to hold them fast with traces in order that they may not overstep the furrow.

(16) HITZIG reads קִרְעֵהוּ *necklace* (?).

(19) Kethîb, קִרְעֵהוּ. Qerê קִרְעֵהוּ is preferable.

(23) HITZIG reads קִרְעֵהוּ.

(28) אִל קִרְעֵהוּ. EWALD reads קִרְעֵהוּ.

(32) קִרְעֵהוּ HITZIG (?).

(39) אִל קִרְעֵהוּ, § 3. To be emended accordingly.

21^l (6) So Kethîb, Qerê קִרְעֵהוּ. [cf. STADE § 518, I, note.

(13) אִל קִרְעֵהוּ. It is better to transpose the radicals, and to derive from the stem קִרְעֵהוּ;

(26) See the note on p. 19^l, l. 37 (ch. 38,1).

22r (5) So Kethîb. Qerê קִרְעֵהוּ.

(9) אִל קִרְעֵהוּ. The article cannot stand before a noun with a possessive suffix. BÖTCHER, DILLM., HITZIG read קִרְעֵהוּ (cf. Ἐ πεποιμέρος, MERN קִרְעֵהוּ) and supply in various ways the object for which he is created. We prefer to cancel the article: *his Creator handed to him his sword* (קִרְעֵהוּ instead of קִרְעֵהוּ).

(10) אִל קִרְעֵהוּ. It is difficult to see how the hippopotamus could get upon the mountains. Cf. קִרְעֵהוּ *canals of the Nile* Is. 33,21, Ez. 31,4. These would furnish him with food by fertilizing the fields.

(18) אִל קִרְעֵהוּ. HITZ., DILLM. *they capture him before his eyes*, i. e. *in open battle*, which would not be advisable according to v. 32. Perhaps קִרְעֵהוּ *they hit him in the eyes*, the only vulnerable part, which is aimed at still at the present day. After he is thus wounded, cords are drawn through his nose (v. 24^b).

(α) Evidently an interpolation, perhaps intended as an antithesis to v. 19, where the hippopotamus was called קִרְעֵהוּ, to emphasize the fact that man is his equal.

(β) Interpolation, ch. 41,5 connects directly with 40,32.

- 18r (α) אֱלֹהִים לְיָנוּחַ is a gloss which has crept in from 32,6, according to which the עֲרִירִים in v. 1a are erroneously taken to be young people, whereas they are really people of the Horite rabble; cf. *ψ* 119,141. — Ὁ ἐλάχιστοι.
- (β) An interpolation by which the connection between v. 2a and v. 3a is disturbed. Join v. 2a to what purpose could I have used the strength of their hands with v. 3a for it was dried up by want and famine. אֱלֹהִים הַלֵּבָבָה רָצָה. The strength which these people never possessed, could not be lost by them. OLSH. emends הַלֵּבָבָה instead of הַלֵּבָבָה. Ὁ ἐπ' αὐτοὺς ἀπώλετο σιντελέια. This last word seems to point to הַלֵּבָבָה: upon them misfortune is come.
- 18l (4) אֱלֹהִים without אֵל. Usually translated: *thou didst regard me with attention*. But this is precisely what a petitioner would wish. To us the insertion of אֵל seems absolutely necessary: *I stood still in entreaty, but thou didst not heed me*.
- (7) אֱלֹהִים הִרְדֵּתָהּ לִי לְרִיחַ הַשָּׁמַיִם הַלֵּבָבָה הַלֵּבָבָה *thou didst lift me up to the wind and didst make me ride on*. Ὁ ἔταξας δέ με ἐν ὀδύνας?
- (8) אֱלֹהִים הִשְׁמַתָּהּ קֶרֶב הַשָּׁמַיִם. — Kethib according to EWALD = הִשְׁמַתָּהּ, DILLMANN reads הִשְׁמַתָּהּ = הִשְׁמַתָּהּ 36,29, *thou hast caused me to melt away in the roar of the storm*, [the wind has, however, rather the effect of drying-up]. STADE, *Lehrb.* § 548a reads הִשְׁמַתָּהּ (but without giving a translation), HITZIG: הִשְׁמַתָּהּ *thou makest me to be level = thou dost lay me prostrate*. MERX emends הִשְׁמַתָּהּ *thou dost destroy me*. KÖNIG, *Lehrgeb.* I 592 sq. הִשְׁמַתָּהּ *agitation, restlessness*. — Ὁ καὶ ἀπέρονας με ἀπὸ σωτηρίας seems to point to הִשְׁמַתָּהּ *thou dost cause me to melt away far from help*.
- (11.12) אֱלֹהִים שָׁמַתָּהּ לִי לְרִיחַ הַשָּׁמַיִם הַלֵּבָבָה הַלֵּבָבָה seems here as well as in the Versions to be entirely void of sense.
- (17) אֱלֹהִים הַלֵּבָבָה, Ὁ ἄνευ φημοῦ, Σ ἀθυμῶν. Unintelligible.
- (21) אֱלֹהִים מַלְאָכָה, מ seems to be dittography of מ in מַלְאָכָה v. 30b.
- (41) Cf. BAER, p. 51.
- 19r (2) Ew. הַשָּׁמַיִם misunderstands the sense.
- (4) Kethib הוּא.
- (5) Kethib הוּא. אֱלֹהִים יָנִי, cf. v. 28; hybrid pointing.
- (14) אֱלֹהִים in HAHN הַלֵּבָבָה, in MICHEL הַלֵּבָבָה, in BAER, p. 51 הַלֵּבָבָה, clerical error for הַלֵּבָבָה, cf. OLSH. *ad* 31,15; STADE, § 484e, note. KÖNIG, *Lehrg.*, p. 490.
- (20) אֱלֹהִים הִרְדֵּתָהּ לִי לְרִיחַ הַשָּׁמַיִם הַלֵּבָבָה הַלֵּבָבָה. *The orphan honored me from my childhood as a father*. But that is improbable. The sense requires: *I have brought him up from his childhood like a father*. To be emended accordingly.
- (21) אֱלֹהִים הִרְדֵּתָהּ לִי לְרִיחַ הַשָּׁמַיִם. The sense requires הַלֵּבָבָה.
- (25) Qerê הַלֵּבָבָה.
- (27) 30,25 is to be placed after 31,20, cf. אֵל מַלְאָכָה 31,20a; 30,25a.
- (42) Verses 38—40a.b are best inserted here, since v. 21 sqq. also treats of the oppression of the poor. V. 37 evidently forms the conclusion.
- 19l (19) אֱלֹהִים הַלֵּבָבָה. Better to emend in accordance with Ὁ παντὶ ἐλθόντι, Ἄ ὀδοιπόρω, Ὁ ἄκακοι.
- (37) אֱלֹהִים בָּנִי, Qerê בָּנִי.
- 20r (4) MERX, following Ὁ and Σ emends הַלֵּבָבָה; וַיִּרְיֵי v. 7b, however, speaks in favor of אֱלֹהִים.
- (9) Σ ἐλλήμα αὐτῷ; Ἀθ πλάνησιν αὐτοῦ read הַלֵּבָבָה or possibly הַלֵּבָבָה; cf. 17,2.
- (10) MERX, following Ὁ and Σ, emends הַלֵּבָבָה, HITZIG: הַלֵּבָבָה *I announced (to him my law)*? אֱלֹהִים הַלֵּבָבָה is a dogmatic correction, introducing the Mosaic law. To be emended in accordance with Ὁ ὄρια.
- (13) Qerê הַלֵּבָבָה. — Ew., MERX following Ὁ emend 'ג' הַלֵּבָבָה. — Σ ἕως ὧδε τετάχθω πλ. *here shall there be set a limit to the rising of thy waves*, had the same reading as אֱלֹהִים.

- 16^r (13) **א** **וַיִּזְעַק**. Usually explained according to Is. 51,15. The parallelism, however, shows that here a sudden starting back of the raging sea is meant. We therefore emend in accordance with **Θ** *κατέλαυσε*, **Σ** **וַיִּזְעַק**: **וַיִּזְעַק**.
- (14) In **א** Kethib **וַיִּזְעַק** the letters are transposed.
- (17) Qere **וַיִּזְעַק**.
- (19) So following the Kethib. **Σ** *δυναστείας αὐτοῦ* follows the Qere.
- (33) **MERX** **וַיִּזְעַק** according to some MSS.
- (39) **א** **וַיִּזְעַק**. **AΣ** *πλιονεζτι*, cf. FIELD, p. 48, n. 7. Usually explained: *when he overreaches, cheats, when he is a* **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק** (Prov. 1,19). But the **וַיִּזְעַק** is not only in this, but in every case without **וַיִּזְעַק**. Since the point of the passage evidently is to show that God brings all happiness of the wicked to an end with death, as in *ψ* 49,7—15, we propose the emendation: **וַיִּזְעַק** = *when he dies*; cf. v. 8b.
- (40) **א** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק**. Usually translated: *when God draws his soul out of his body*, which is a rather comical conception. Better, therefore: **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק** *when God demands back his soul*. LAG. and WELLM. emend similarly.
- 16^l (7) **א** **וַיִּזְעַק**, **ΣΘ** *καὶ κληρονομία ἥν οἱ ἀκαμπεῖς παρὰ τοῦ ἰκανοῦ κομιζονται*. To be emended accordingly **וַיִּזְעַק** *scil.* **וַיִּזְעַק**.
- (10) **א** without **וַיִּזְעַק**, which is to be inserted with OLSH. in accordance with v. 15^b.
- (16) **א** **וַיִּזְעַק** due to the parallel word **וַיִּזְעַק**. But as moths do not build houses, **Θ** translates *ὡσπερ ἀράγνη* (together with *ὡσπερ σήτες*), in accordance with which **MERX** emends **וַיִּזְעַק**. We prefer **וַיִּזְעַק**. He only builds his house for the termites; cf. 4,19.
- (18) **א** **וַיִּזְעַק** is opposed to the sense of the passage. Read **וַיִּזְעַק** (some MSS. of **Θ** *πρὸςθήσει*; **Σ** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק**) *he does not do it again*, because in the meantime the catastrophe has taken place. With regard to the dittography cf. 1 S. 18,29.
- (20) **MERX** emends **וַיִּזְעַק** on account of **וַיִּזְעַק** in v. 20^b. But *terror* and *whirlwind* would be a bad parallelism. Besides **Θ** has *ὡσπερ ἕδωρ*, **Σ** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק**. The reason **MERX** gives for his emendation (*water is here not in its place as a parallel expression to wind*) is a rather strange one. See on the contrary Math. 7,27.
- (24) **MERX** points **וַיִּזְעַק**: *it dashes itself*. But can the Hophal have a reflexive meaning? **Θ** *ἐπιρροίσει* agrees with **א**.
- (26) **א** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק**. **וַיִּזְעַק** owes its origin to **וַיִּזְעַק**, and the latter requires a plural verb. To be emended therefore: **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק**; cf. **Θ** *ἐπ' αὐτόν*.
- (27) **א** **וַיִּזְעַק**, **Θ** *καὶ σκουῖ*, **Σ** *καὶ ἐσκουῖ*. — The plural is better, cf. the preceding note.
- (34) **א** **וַיִּזְעַק** is generally translated: *far from those that dwell there*. But **וַיִּזְעַק** is not = **וַיִּזְעַק**. **Σ** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק** read **וַיִּזְעַק**, **Θ** *ἀπὸ ζωνίας*, in accordance with which **MERX**: **וַיִּזְעַק** *from out of the ground*. The shaft, however, does not go away from the **וַיִּזְעַק**, but on the contrary into it. We may perhaps, therefore, emend **וַיִּזְעַק**: cf. **AΣ** *ὅπου ζωνία*.
- (35) **א** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק** **וַיִּזְעַק** is entirely without sense.
- (38) **וַיִּזְעַק** = **וַיִּזְעַק**. With regard to the suppression of **וַיִּזְעַק** after **וַיִּזְעַק** cf. 29,1; Is. 9,3 and in general E. SCHWABE, *וַיִּזְעַק nach seinem Wesen* &c. (1883) p. 20 sq.
- (β) Explanatory gloss to v. 3^b: *he searches to the farthest ends, viz. v. 3^c: after the stones that lie there in profound darkness. Σ* *λίθος ζόφος καὶ σκιά θανάτου. (There is nothing else there but rocks, darkness and gloom).*
- 17^r (4) LAG. *l. c.* refers to **וַיִּזְעַק**. FREYTAG IV 427a. **AΣ** *ῥεῖθρα*.
- (10) **א** **וַיִּזְעַק**. **A** *τάξιν αὐτῆς*, **Σ** *τιμημα αὐτῆς*, **Θ** *σίρεσιν*; but this is not the meaning of the passage. According to v. 12 what is sought after is the *way* to wisdom. **Θ** *ὁδὸν αὐτῆς*. To be emended accordingly: **וַיִּזְעַק**.
- (14) **א** **וַיִּזְעַק** is hardly the true reading; perhaps we should read **וַיִּזְעַק** = **וַיִּזְעַק** 1 K. 6,20. Cf. **A** *ἀπόλλειστον*.

- 15^r (28) מִלְּיָדָהּ *his mashy mixed fodder*. But this cannot be reaped in the fields, since it has to be prepared by hand. Θ *πρὸ ὄρου*, in accordance with which MERX makes the extremely clever emendation מִלְּיָדָהּ. — Kethibb מִלְּיָדָהּ, Qere מִלְּיָדָהּ.
- (38) מִלְּיָדָהּ read מִלְּיָדָהּ *dying men* in accordance with the parallelism מִלְּיָדָהּ, which here = *wounded to death*. So also some MSS. and S.
- 15^l (4) מִלְּיָדָהּ. Usually translated: *towards dawn*. But it is difficult to see why the murderer should choose a time when he would be most exposed to the danger of being surprised by the approach of day-light. Better to emend with ABBOTT, *Hermathena* (1892) p. 17: מִלְּיָדָהּ. [Cf. T. K. ABBOTT, *Essays chiefly on the Original Texts of the Old and New Testaments* (London 1891) p. 210].
- (6) מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ hardly the true reading, in spite of Θ *ἔσται ὡς κλέπτῃς*. MERX emends מִלְּיָדָהּ *the thief slinks, steals along*.
- (11) מִלְּיָדָהּ. Various explanations. According to some, the thieves are supposed to have marked, during the day-time, those houses they intended to break into with a seal, which would, however, have been difficult to find again at night. According to others, the thieves lock up their houses in the day-time, because they dread the light. But locking up a house does not make it darker inside. Besides מִלְּיָדָהּ is never used in connection with houses instead of מִלְּיָדָהּ. Θ *ἡμέρας ἐσφράγιον ἑαυτοῖς* (C) shows that this hemistich contains an idea corresponding to מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ *they seal up the days unto themselves, the days are for them a time that is closed up*. To be emended therefore: מִלְּיָדָהּ.
- (17) מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ. *Ἄθ οὐκ ἐκκλιεῖ (Σ ἀναστρέψει) εἰς ὁδὸν ἀνεπίβατον* (wanting in ΘΣ) *τῶν ἀμπελώνων*, which is usually rendered: *he doth not turn* (any more) *towards the way to the vineyards*, as meaning that he cannot visit his vineyards any more because he has lost all his property. Hardly a cogent reason! Other causes might have prevented equally well; and the poet would have left rather too much to be guessed by the reader. Θ *ἀναφανείη δὲ τὰ γυτὰ αὐτῶν ἐπὶ γῆς ξηρᾷ* takes in מִלְּיָדָהּ from v. 19. We conjecture that *ἐπὶ γῆς ξηρᾷ* originally read *ἐπὶ γῆ ξηρᾷ*, since מִלְּיָדָהּ never means *heat, drought*, which would be the only admissible sense if it belonged to v. 19, but always *arid, dried-up land*. We therefore propose the emendation מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ, the verse ending with מִלְּיָדָהּ.
- (18) מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ *drought and heat carry off the snow waters*. But cf. the preceding note. Θ *ἐγκαλίδα γὰρ ὄρουαν ἤρπασαν* would seem to point to מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ. Θ *καὶ γὰρ αὐτοὶ σιῶσι* seems to have read מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ. Verse 19 contains fragments of several verses.
- (23) מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ, Θ *θνητῶ δὲ κατέστρεψεν ἀδινάτους*. Too corrupt for emendation.
- (24) מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ, Θ *ἀναστὰς τοιγαροῦν οὐ μὴ πιστεύσῃ κατὰ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς*. Although this is unintelligible, the context being wanting, it appears to be the reading of the original.
- (25) מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ. Unintelligible.
- (28) מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ, Θ *ἐμαρῶνθι δὲ ὄσπερ μολόγη (mollow, cod. C: γλωή) ἐν καύματι*. We have emended conjecturally on the strength of 8,12: מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ. OLSH. emends the last word: מִלְּיָדָהּ.
- (31) מִלְּיָדָהּ, Θ *εἰς οὐδέν*. But I *ante Deum* מִלְּיָדָהּ. Similarly S and Σ *παρὰ τῷ θεῷ*. We emend מִלְּיָדָהּ, cf. Is. 40,23 מִלְּיָדָהּ מִלְּיָדָהּ.
- (37) Σ *ἐπιτάγματα* seems to have read מִלְּיָדָהּ.
- (40) מִלְּיָדָהּ = מִלְּיָדָהּ 31,26. Θ *ἐπιτάγματα*. *Ἄ διανγισθήσεται*.
- 16^r (7) מִלְּיָדָהּ, cf. MICH. *ad loc.* HITZIG reads מִלְּיָדָהּ = מִלְּיָדָהּ (*the face of the full moon [he covers]*) Θ *ἐκπετάζων*.

- 141 (21) v. 28a seems to be an imitation of Is. 8,10. Concerning the reading of Θ see MERN, p. 119, n. 11.
- (23) $\text{אל} \text{שׁוֹמְרֵי הַיְיָ}$. — Θ *ἐταπείνωσας σεαυτόν*; to be emended accordingly. Σ *ἐὰν ταπειροφρονήσῃ τις*.
- (24) In אל the subject is wanting. We supply לָךְ .
- (25) $\text{אל} \text{לְבַרְכָּתִי} \dots \text{נָס}$ is a later and artificial correction, made in order to bring in the idea that even the guilty are sometimes saved through the intercession of the just. But the context only admits of the idea that God saves the innocent. We therefore emend in accordance with Θ *ῥύσεται ἀθῆον καὶ διασώσῃτι ἐν καθαρῶς χιρσί σου*.
- (26) $\text{אל} \text{יְהִי הַיּוֹם הַזֶּה}$. *Even to-day?* But what would be the antithesis? We propose to read הַיּוֹם as in 16,19. — הַיּוֹם *refractoriness* would involve a self-excusing on the part of Job; יְהִי is due to יְהִי . To be emended $\text{יְהִי} \text{יָגַד}$ *Yea, bitter is my complaint*.
- (27) $\text{אל} \text{יְהִי}$. To be emended in accordance with Θ *ἢ χεῖρ αὐτοῦ*, so also OLSHAUSEN, EWALD.
- (28) $\text{אל} \text{יְהִי}$. To be emended $\text{יְהִי} \text{יְהִי}$, י having been overlooked by the copyist on account of the following ; .
- (29) $\text{אל} \text{טָפְסֵנִי}$. Θ *ἐμαντοῦ κοίμα*. To be emended accordingly.
- (30) Verses 8 and 9 (see p. 15r, l. 42) are an interpolation.
- 15r (5) $\text{אל} \text{וְיִשְׁמַח} \text{לְבָבִי}$. The י in לְבָבִי is a repetition of the י in וְיִשְׁמַח ; י , on the other hand, in וְיִשְׁמַח was by mistake written but once. To be emended in accordance with Θ *ἀπὸ ἐντολῶν αὐτοῦ οὐ μὴ παρέλθω*: שׁוֹמְרֵי הַיְיָ $\text{לֹא} \text{שׁוֹמְרֵי הַיְיָ}$. Cf. for the construction of שׁוֹמְרֵי הַיְיָ Is. 46,7; Prov. 17,13 &c.
- (6) $\text{אל} \text{יְהִי}$. To be emended with OLSH. in accordance with Θ *ἐν δὲ κόλπῳ μου*: יְהִי ; with regard to this orthography cf. 19,27.
- (7) $\text{אל} \text{וְיִשְׁמַח} \text{יְהִי}$. Usually translated: *if he intends doing something*, but וְיִשְׁמַח cannot be used in this manner. DILLM. *he is one and the same; who can turn him from it?* How is it possible to turn anyone from the fact of his being one and the same? Θ *εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν οὕτως* is a mere guess. We emend in accordance with Is. 43,13: $\text{יְהִי} \text{וְיִשְׁמַח}$.
- (8) $\text{אל} \text{יְהִי}$. To be emended after the analogy of v. 14b (יְהִי). יְהִי refers to what goes before.
- (9) $\text{אל} \text{וְיִשְׁמַח} \text{יְהִי}$. Usually translated: *I do not perish because of the darkness*. But we should expect the contrary from the context. Θ *οὐ γὰρ ἠδεν, ὅτι ἐπελείσεται μοι σκότος*, in accordance with which MERN emends $\text{יְהִי} \text{לֹא} \text{יְהִי}$ יְהִי יְהִי . We would conjecture $\text{יְהִי} \text{יְהִי}$ *I was not preserved from the darkness*.
- (10) $\text{אל} + \text{לֹא}$ is at variance with the sense of the passage; dittography from v. 1b.
- (11) $\text{אל} \text{וְיִשְׁמַח}$ is wanting in אל ; to be supplied in accordance with Θ *ἀσβεβῆξ*. According to OLSH. the word should also be inserted in v. 1.
- (12) $\text{אל} \text{וְיִשְׁמַח}$ and *pastured them*. Naturally! but why should this be told? To be emended with MERN in accordance with Θ *σὺν ποιμένι*: יְהִי .
- (13) $\text{אל} \text{יְהִי}$. In modern Europe it is possible to push a man down from an asphalt side-walk; but in the ancient East the roads were not of such a nature as to make anyone feel his being pushed down from them to be an aggravation of his condition. Nor would the יְהִי have put themselves in anybody's way. Θ *ἐξ ὁδοῦ δικαίας* makes a figurative interpretation. We consider יְהִי to be a clerical error, and emend יְהִי in accordance with Is. 10,2. — Σ attempts to improve (*παρέτρεψαν γὰρ πενήτων ὁδόν*).
- (14) $\text{אל} \text{יְהִי}$, Θ *ὄσπερ*. To be emended accordingly with MERN: $\text{יְהִי} = \text{יְהִי} = \text{יְהִי} = \text{יְהִי}$. — $\text{אל} \text{יְהִי}$ to be emended יְהִי in accordance with ψ 104,23, cf. Σ *προέρχονται εἰς ἑργασίαν αὐτῶν*.
- (15) $\text{אל} \text{יְהִי}$, to be emended יְהִי ; יְהִי being invariably construed with the acc., cf. *ad* 8,5.

- 131 (5) **𐤀** according to BAER 𐤒𐤓𐤔; but 𐤒𐤓𐤔 (MICH., HAHN) is preferable, as being more in conformity with usage (cf. *ψ* 49,5, Is. 30,29).
- (7) **𐤀** Kethib 𐤒𐤓𐤔; the Qerê is, however, preferable, cf. BAER, p. 46.
- (8) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 is a dogmatic correction. That the wicked should spend their days in happiness (v. 13a) did not seem admissible from the dogmatic point of view, unless they were punished by a sudden and premature death (cf. *ψ* 49,13. 21; 90,7; 102,25). **𐤀**, therefore, made the correction *but in a moment they are scared into the lower-world*. The usual explanation that an easy, quick death is meant, is without foundation, the word 𐤒𐤓𐤔 being entirely at variance with it. **Θ** ἐν δὲ ἀναπαύσει ἄδου ἐχοιμήθησαν has preserved the original reading. This is in keeping with the opinion elsewhere advanced by Job, that the peace of the lower-world is to be preferred to the sufferings endured on earth (3,13. 26). To be emended therefore 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 *and in the freedom of the lower-world they have rest*.
- (17) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 usually translated *God distributes destinies in his anger*. But according to *ψ* 16,6 He does not do this in his anger at all. Others translate *snares* instead of *destinies*; but snares are not usually distributed to those whom it is intended to catch with them. MERX, following **Θ** ὠδίνες δὲ αὐτοὺς ἔξουσιν ἀπὸ ὀργῆς, emends rightly 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔, cf. Is. 13,8; Jer. 13,21.
- (26) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔; Ew. emends 𐤒𐤓𐤔, and refers to 14.5 (?).
- (29) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔, *A ἰψηλός*; **Θ** γόνος = 𐤒𐤓𐤔, which is by no means an improvement. For other readings see MERX, p. 110.
- (31) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔 (MICH., HAHN), or 𐤒𐤓𐤔 (BAER) is a clerical error; see STADE, § 243,8 n. and cf. OLSHAUSEN *ad locum*.
- (32) **Θ** τὰ ἕγκατα αὐτοῦ; but if this be the right meaning, we should have to read 𐤒𐤓𐤔 with Ew. as 𐤒𐤓𐤔, which would bring about a stricter parallelism with v. 24^b.
- (45) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔 in v. 30^a and ^b seems to be a dogmatic correction according to which the passage was to read: *the evil-doer was reserved to the day of destruction, and led forth to the day of divine wrath*, instead of = *in that day the evil-doer was spared and safely guided to it*, which alone suits the context.
- 141 (14) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔, transposed from 𐤒𐤓𐤔 in which 𐤒 is merely a dittography of the 𐤒 in 𐤒𐤓𐤔; 𐤒𐤓𐤔 is, therefore, to be restored.
- (27) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔, clerical error. **Θ** ἐλάλωσας; to be emended, therefore, 𐤒𐤓𐤔.
- (30) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 or *dost thou not see the darkness?* is void of sense. **Θ** τὸ φῶς σοι σκότος ἀπέβη, in accordance with which we emend . . . 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 = *thou shalt not see thy light because of the darkness*.
- (32) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔. **Θ** ο τὰ ἰψηλὰ ναίων points to '𐤒 𐤒 is not God in the height of heaven?
- (33) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔. In **Θ** τοις δὲ ὕβρει φερομένους ἐταπεινώσει a slight trace of the true conception of the meaning has been preserved. God looks with wrath upon everything that is exalted in order to humble it (cf. 40,11. 12).
- 141 (1) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔, clerical error for 𐤒𐤓𐤔. **Θ** ἤμην.
- (4) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔, to be emended 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 *our opponents have disappeared*.
- (8) MICH. & BAER 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔; for the reasons why such a form is impossible see OLSH. *ad locum*. **Θ** ζαρκός points to 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔.
- (11) **𐤀** 𐤒, **Θ** ἔναντι. — **𐤀** 𐤒𐤓𐤔, **Θ** ταπεινώσεως σεαντόν. MERX emends 𐤒𐤓𐤔; Ew. 𐤒𐤓𐤔, LAG. *I. c.* 𐤒𐤓𐤔, HITZIG 𐤒𐤓𐤔. We would propose 𐤒𐤓𐤔 . . . 𐤒𐤓𐤔.
- (13) So **𐤀**, also **Θ** θήση. Otherwise 𐤒𐤓𐤔 would seem to be more suitable.
- (14) MERX, following **Θ** ὡς πέτρα, emends 𐤒𐤓𐤔; Σ, however, ἐν τῷ ἀροτόμῳ, and the parallel phrase 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 speak in favor of the reading of **𐤀**.
- (16) **𐤀** 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔 𐤒𐤓𐤔.

- 131^r (5) אִלּוּ אֲרִיִּים. The plural אֲרִיִּים = Σ ἄ λέθ'εμι, is better. — אִלּוּ אֲרִיִּים. It is better to point in accordance with Θ $\alpha\omega\theta\eta\sigma\epsilon\iota\alpha$.
- (10) אִלּוּ אֲרִיִּים and אֲרִיִּים (l. 11) are to be pointed as futures, since they denote acts, and not wishes.
- (11) אִלּוּ אֲרִיִּים אֲרִיִּים. Θ $\epsilon\lambda'$ ἀπόρ' ὀδύρας following which MERN rightly emends אֲרִיִּים אֲרִיִּים.
- (12) אִלּוּ אֲרִיִּים אֲרִיִּים. Usually translated: *he fleeth from the iron armor*. But why should he flee from the armor? Θ $\kappa\alpha\iota$ οὐ μὴ $\alpha\omega\theta\eta$ $\epsilon\chi$ $\chi\epsilon\iota\rho\delta\acute{\epsilon}$ $\alpha\iota\delta\eta\lambda\omicron\upsilon\sigma\omicron\upsilon$ which suggests אֲרִיִּים אֲרִיִּים אֲרִיִּים.
- (14) אִלּוּ אֲרִיִּים אֲרִיִּים אֲרִיִּים אֲרִיִּים. Usually translated: *he draweth it* (the missile mentioned in v. 24) *out, and it cometh out of his body* (which no one would be inclined to doubt), *and the steel* (scil. of the missile) *or according to others: a stream* (of blood &c. cometh) *out of his gall*. In spite of the corrupt text and obscurity of Θ , we can still see that the poet was innocent of any such nonsense. We conclude from the words $\delta\epsilon\chi\epsilon\lambda\theta\omicron\iota$ $\delta\epsilon$ $\delta\iota\alpha$ $\sigma\acute{\omega}\mu\alpha\tau\omicron\varsigma$ $\alpha\iota\tau\omicron\upsilon$ $\beta\acute{\epsilon}\lambda\omicron\varsigma$ that the original reading was: אֲרִיִּים אֲרִיִּים $\alpha\omega\theta\eta$ and *the missile* (which went through him according to v. 24) *cometh out of his back*. — אִלּוּ אֲרִיִּים (cf. note on 131^r,12), Θ $\acute{\alpha}\sigma\tau\rho\alpha$ $\delta\epsilon$ $\epsilon\acute{\nu}$ $\delta\iota\alpha\iota\tau\omicron\varsigma$ $\alpha\iota\tau\omicron\upsilon$, probably a blunder for $\acute{\alpha}\sigma\tau\rho\alpha\lambda\acute{\eta}$. Θ $\epsilon\acute{\nu}$ $\delta\iota\alpha\iota\tau\omicron\varsigma$ $\alpha\iota\tau\omicron\upsilon$ points to some reading like אֲרִיִּים אֲרִיִּים. Θ gives, therefore, no assistance. Perhaps we should read אֲרִיִּים אֲרִיִּים and *it flasheth out from his gall*, cf. 16,13.
- (15) אִלּוּ אֲרִיִּים; we must, however, point it as a plural on account of אֲרִיִּים.
- (16) אִלּוּ אֲרִיִּים. Θ $\tau\omicron\iota\varsigma$ $\epsilon\gamma\chi\epsilon\kappa\rho\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\iota\varsigma$ $\alpha\iota\tau\omicron\upsilon$ $\eta\iota\varsigma$ *secret things*, usually taken to mean *his treasures* (on the strength of the very doubtful passage ψ 17,14), but one cannot see how these could be injured by darkness. Θ has $\kappa\bar{\alpha}\nu$ $\delta\epsilon$ $\sigma\acute{\alpha}\theta\omicron\tau\omicron\varsigma$ $\alpha\iota\tau\omicron\upsilon$ $\epsilon\pi\omicron\mu\epsilon\iota\upsilon\alpha\iota$, and we must emend accordingly אֲרִיִּים; the reading of the text is due to a gloss אֲרִיִּים by which אֲרִיִּים was explained. The darkness described here is the storm-cloud, out of which according to v. 26^b the fire of God shoots forth.
- (21) MERN points אֲרִיִּים *may it be rolled away*. But אֲרִיִּים is beyond all question also used in the sense of *he is gone, has disappeared*, cf. I S 4,21 sq.; Is. 24,11 &c.
- (22) אִלּוּ אֲרִיִּים אֲרִיִּים; usually taken to mean *things gathered together*, everything which he had brought together by robbery, scil. goes away, is lost. אֲרִיִּים in Niph., however, means to *be poured out*, and אֲרִיִּים would be, therefore, = *things which melt away*. Θ $\eta\mu\epsilon\lambda\omicron\alpha$ $\delta\omicron\rho\gamma\eta\varsigma$ $\epsilon\pi\acute{\epsilon}\lambda\theta\omicron\iota$ $\alpha\iota\tau\omicron\upsilon$ seems to point to אֲרִיִּים אֲרִיִּים אֲרִיִּים.
- (28) אִלּוּ Θ אֲרִיִּים, Σ $\kappa\alpha\iota$ $\gamma\epsilon\upsilon\epsilon\lambda\theta\omega$, but Θ $\epsilon\acute{\nu}\alpha$ $\mu\eta$ η . Read accordingly אֲרִיִּים אֲרִיִּים.
- (30) אִלּוּ אֲרִיִּים אֲרִיִּים אֲרִיִּים, cf. Θ $\bar{\nu}\bar{\nu}$ $\bar{\nu}\bar{\nu}$ $\bar{\nu}\bar{\nu}$, usually translated: *and after I have spoken, thou mayst mock*. But (1) this would require אֲרִיִּים; (2) an exhortation to mock would be irreligious; and (3) it would be entirely superfluous for Job to speak at all, if at the outset such an expectation were held. Θ has $\epsilon\acute{\iota}\tau'$ $\omicron\upsilon$ $\kappa\alpha\tau\alpha\gamma\epsilon\lambda\acute{\alpha}\sigma\epsilon\tau\acute{\epsilon}$ $\mu\omicron\upsilon$. Job's idea is that when they have quietly listened to him, their scoffing will cease of itself. We emend, therefore, in accordance with Θ : אֲרִיִּים אֲרִיִּים אֲרִיִּים. OLSH. makes at least the correction אֲרִיִּים אֲרִיִּים.
- (31) אִלּוּ אֲרִיִּים seems to be a dittography from v. 3^a. No reasonable ground can be assigned for emphasizing the personal pronoun. Nor is it admissible to translate: *is my complaint against man*, since אֲרִיִּים does not mean *accusation*. To be emended אֲרִיִּים, in accordance with Σ אֲרִיִּים, shall I address my complaint to man? His meaning is: of what use is it if I accuse man, since God himself is the object of my complaint; but He does not hear me. This agrees well with v. 4^b: *is it not natural under these circumstances, when justice can be had neither from God nor man, that one should become impatient?*
- (a) אִלּוּ אֲרִיִּים explanatory gloss to אֲרִיִּים.

131^l (1) אִלּוּ אֲרִיִּים, Θ η $\beta\omicron\tau\acute{\iota}\varsigma$ $\alpha\iota\tau\omicron\upsilon$; to be emended accordingly אֲרִיִּים.
 (2) אִלּוּ אֲרִיִּים, Θ $\alpha\iota\tau\omicron\upsilon$ ($\epsilon\acute{\nu}$ $\gamma\alpha\sigma\tau\rho\iota$ $\epsilon\chi\omicron\upsilon\sigma\alpha$).
 (3) אִלּוּ אֲרִיִּים transposed from אֲרִיִּים.

- 12^r (α, 3) אִל הָאֲוֵרֹתַי עִרְיָ עִרְיָ. Ὁ ἀναστήσαι τὸ δέγμα μου τὸ ἀναντελοῦν ταῦτα probably points to: אָרֹא מִלְּבַבִּי עִרְיָ עִרְיָ. Similarly ט בַּר הָאֲוֵרֹתַי נִשְׁנֵי after my skin had become swollen. With regard to לְבַבִּי to endure, stand an illness cf. Prov. 18, 14. The sense would, therefore, be: *he shall arise upon my dust, in order that he may renew my skin, which must endure this, i. e. leprosy* (cf. 2 K. 5, 14).
- (α, 4) אִל הַבְּשָׂרִים הַמִּתְחַלְּפִים בְּשֵׁרֵי הַבְּשָׂרִים, ט אֲחַיֵּי הַיָּם הַחַיִּים; Ὁ, however, παρὰ γὰρ νεφελὸν ταῦτά μοι συνετελέσθη suggests הַבְּשָׂרִים לִי מִתְחַלְּפִים בְּשֵׁרֵי הַבְּשָׂרִים. How easily the words for flesh and bones could creep into a passage in which skin is mentioned, we have seen in the note on 12^r, 30. The substitution of הַחַיִּים for הַבְּשָׂרִים is explained by the influence of v. 27^a. These attempts at emendation, which are supported by Ὁ, at least give sense and coherence to vv. 25—27^{a, b}. We therefore interpret: *I know that my avenger liveth, and that a surviving kinsman shall arise upon my grave as my defender. He will infuse new life into my skin, which had to suffer leprosy, and will by this give an actual proof of my rectitude* (cf. 42, 10). *And it is God himself who shall avenge me, he shall be the God that calleth me up out of the grave and maketh me whole again.* We look upon the whole passage as a later gloss in which the resurrection of the just is regarded as a possibility (cf. Dan. 12, 13; 2 Macc. 7, 9. 11), contrary to the opinion put forth in the book of Job with regard to Sheol (ch. 3 &c.).
- 12^l (1) Different division of verses from that in the text; vv. 27^b and 28^a belong together.
- (3) אִל בִּי. The sense, however, requires the third person, in accordance with Ὁ ἐν αὐτῷ, ט בִּי.
- (4) אִל הָרָגָם, Σ μάχισθαι. — Ὁ ἀπὸ ἐπικαλίμματος. Perhaps to be emended הָרָגָתָם destruction, ruin.
- (5) אִל הָרָגָתָם. To be emended in accordance with Ὁ θυμὸς γὰρ ἐπ' ἀνόμους ἐπέλεῖσεται.
- (6) אִל Kethib הָרָגָתָם, Qere הָרָגָתָם; A ὅτι κρῖσις, Σθ ὅτι ἔσται κρῖσις, ט הָרָגָתָם הָרָגָתָם, Ὁ ποῦ ἔστιν αὐτῶν ἢ ἔλγ, is quite incomprehensible. EWALD makes a wild emendation, as usual: הָרָגָתָם what your violence is like. HITZIG emends הָרָגָתָם, MERX הָרָגָתָם. We emend הָרָגָתָם, assuming that our emendation הָרָגָתָם in v. 29 is right.
- (9) אִל הָרָגָתָם. Better with Ὁ οὕτως οὕτως.
- (10) אִל הָרָגָתָם הָרָגָתָם. Probably a fragment of a verse.
- (14) אִל הָרָגָתָם. MERX, following S and Σ, אֲחַיֵּי הַיָּם. But Ὁ has μὴ ταῦτα ἔργως.
- (28) אִל הָרָגָתָם. But הָרָגָתָם in v. 11^b requires the fem. sing. Emend accordingly.
- (36) אִל הָרָגָתָם v. 23^a is to be placed after v. 15^a. In consequence of the word having been misplaced, הָרָגָתָם was made to conform with הָרָגָתָם in v. 23^b, the ה being elided.
- (41) אִל הָרָגָתָם is to be canceled, cf. Σ ἕϊθρα μέλιτος.
- (42) אִל הָרָגָתָם הָרָגָתָם. Usually translated: *he must give back the earnings*. But הָרָגָתָם is not what is earned, but the labor by which something is earned. Besides, the sequence of the tenses (הָרָגָתָם, then הָרָגָתָם) would be strange. It is better to emend with Ὁ εἰς κενὸν καὶ μάταια ἐκοπίασεν הָרָגָתָם הָרָגָתָם (cf. Is. 49, 14) *in vain has he labored*. — אִל הָרָגָתָם gives no sense with the context: *like the wealth of his exchange* (what he has received in exchange). We must, therefore, emend הָרָגָתָם הָרָגָתָם אֲשֶׁר = *for he shall not devour the property* (of others).
- (β, 1) אִל הָרָגָתָם does not relate to anything.
- 13^r (1) אִל הָרָגָתָם הָרָגָתָם gives no sense. We would read הָרָגָתָם הָרָגָתָם, basing our emendation upon Ὁ ὅσπερ στρογγύος ἀμάσητος, ἀκατάποτος, where property belonging to others is compared with hard meat which can be neither chewed nor swallowed.
- (2) אִל הָרָגָתָם. To be emended in accordance with Ὁ οἴκους ἀδνάντων.
- (4) אִל הָרָגָתָם. To be emended in accordance with Ὁ οἶκός σου αὐτοῦ σωτηρία. — אִל הָרָגָתָם. It is better to emend in accordance with Ὁ ἐν τοῖς ὑπάρχοσιν.

- 111 | 16) אֱלֹהֵי תְרַפִּי usually explained *that in which he trusted*, possibly his *terafim*. But תְרַפִּי is doubtful. Θ ἰσως (?), *A καὶ ἐπιβήσεται αὐτῷ τοῦ βασιλείως ἀνπαροξία* (?).
- 17) אֱלֹהֵי תְרַפִּי תְרַפִּי (HAHN; אֱלֹהֵי תְרַפִּי, but cf. MICH. & BAER, p. 44). Corrupt text.
- (18) The fem. תְרַפִּי refers to the same substantive in 14^b, with which the fem. תְרַפִּי is in agreement. — אֱלֹהֵי תְרַפִּי (cf. BAER, p. 44) usually taken to mean *something of that which does not belong to him = an entire stranger*. But this would be an improbable way of expressing the idea of תְרַפִּי. Θ ἐν νεκτὶ αὐτοῦ points to תְרַפִּי, which would not be any clearer. § אֱלֹהֵי תְרַפִּי.
- (25) אֱלֹהֵי תְרַפִּי. Better אֱלֹהֵי תְרַפִּי *they make him to be unsettled, drive him out of the land like Cain*.
- (29) אֱלֹהֵי תְרַפִּי, Θ ἴσχε, in accordance with which MEXX emends תְרַפִּי.
- (37) אֱלֹהֵי תְרַפִּי the verb is usually rendered *to ill-treat, dishonor*. GES. reads תְרַפִּי *ye treat me unjustly*; OLSH. תְרַפִּי *ye abuse, revile me*. MEXX: תְרַפִּי (*sic!* probably intended for תְרַפִּי). Θ ἐπίκεισθε μοι. We propose: תְרַפִּי *ye are leagued against me*.
- (γ) Gloss to אֱלֹהֵי תְרַפִּי v. 13^b, which was unintelligible. The gloss was not added until v. 13^b had become corrupt.
- 12r | 16) אֱלֹהֵי תְרַפִּי, Θ Ἀ ἐπέστησαν. We adopt the emendation of MEXX, תְרַפִּי, which is in accordance with the usage Gen. 44,4. Σ πόρρω ἐποίησαν read the plural, but misunderstood the verb-form.
- (17) MEXX תְרַפִּי, which is opposed to the parallelism of verses 13^a and 14^{a,b}.
- (25) אֱלֹהֵי תְרַפִּי (BAER); MICH., HAHN: תְרַפִּי; Θ προσεκαλούμην ζολαζέων; usually translated *I pray for mercy*; but תְרַפִּי means *to be merciful, to show mercy, favor*. We conjecture תְרַפִּי: *I am become an abomination*, cf. 15,16 and 19,19.
- (30) אֱלֹהֵי תְרַפִּי תְרַפִּי (תְרַפִּי). *A ἐν δέσματι μου καὶ ἐν κρέα μου (ΣΘ καὶ τῆ σαρκί μου) ἐκολλήθη τὸ ὀστοῦν μου (ΣΘ τὰ ὀστᾶ μου) Ἐ σῆσθι ὀστοῦν μου*. That the skin and flesh are attached to the bones is no symptom of disease, but on the contrary something quite natural. The reading is a hybrid one, formed by the fusion of ψ 102,6 תְרַפִּי תְרַפִּי and LAM. 4,8 תְרַפִּי תְרַפִּי. Evidently the meaning of the original was that the skin hangs on the bones as a sign of the utmost emaciation. We, therefore, emend תְרַפִּי תְרַפִּי. In ψ 102,6 also תְרַפִּי is unquestionably wrong, since it denotes the healthy condition, the absence of which would be a misfortune. Θ ἐν δέσματι μου ἐσάτησαν αἱ σάρκες μου read תְרַפִּי תְרַפִּי.
- (31) אֱלֹהֵי תְרַפִּי תְרַפִּי, Ἐ κατελείφθην ἀπὸ δέσματός τ. ο. μ.; HUFF. תְרַפִּי 'א; MEXX, following Θ, τὰ δὲ ὀστᾶ μου ἐν ὀδοῦσιν ἔχεται, ἐσῆσθι 'א; — Σ καὶ ἐξέτιλλον τὸ δέσμα μου ὀδοῦσιν ἐμοῖς, seems to have thought of תְרַפִּי: *I plucked at my skin with my teeth*, a proceeding for which no reason could be assigned.
- (38) In our opinion the words are transposed, cf. v. 23^a, and since the verb no longer stands *in pausa* we must read תְרַפִּי instead of אֱלֹהֵי תְרַפִּי (see BAER, p. 44) MEXX, following Θ ἐν βιβλίῳ, reads תְרַפִּי, however, to be taken in the sense of *the usual writ of accusation*, like תְרַפִּי &c.
- (40) In אֱלֹהֵי the words are transposed, since תְרַפִּי usually stands at the end of a verse or sentence, cf. Am. 1,11, ψ 9,19 &c. MEXX reads תְרַפִּי *may they be engraven upon a rock as a witness*, following Θ εἰς μαρτύριον.
- (α,2) Since the *Goel* avenges his murdered relation (Num. 35,10 sqq.; 2 S 14,6 sqq.) he may be regarded as his descendant, *i. e.*, as his survivor, and may, therefore, be termed תְרַפִּי, whereas the murdered man would be תְרַפִּי (cf. 18,20). תְרַפִּי v. 25^a (Θ ὁ ἀγγιστεύς μου) corresponds, therefore, to תְרַפִּי in v. 25^b. — אֱלֹהֵי תְרַפִּי, Ἐ תְרַפִּי. The sense, however, requires תְרַפִּי, in the sense of *dust of the grave, grave*, in late Hebrew = תְרַפִּי. The meaning of the passage is, therefore: *at that time my surviving relation shall stand upon my grave as my avenger*.

- 117 (22) אִל תִּדְבַר וְאַחֲרֵי כֵן תִּדְבַר is a case of *lectio hybrida*, formed by the fusion of the two readings אִל תִּדְבַר וְאַחֲרֵי כֵן תִּדְבַר *first be sensible and then speak* and אִל תִּדְבַר וְאַחֲרֵי כֵן תִּדְבַר *ἐπίσχεσθε ἴνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν*. MEXX reads אִל תִּדְבַר. ἐπίσχεσθε seems to point to expressions like Prov. 17,27 הַיִּשְׁכָּח וְהִשְׁכָּח וְהִשְׁכָּח; 10,19 אִל תִּדְבַר 'ה; Job 7,11 פִּי אִל תִּשְׁכָּח. That אִל תִּדְבַר is also used in an elliptical sense *to hold back, stop, pause*, is shewn by Is. 14,6.
- (24) אִל תִּדְבַר, ὁ ἐναντίον σου. To be emended, therefore, אִל תִּדְבַר.
- (25) This is evidently the end of verse 3; 4b and 4c form a strictly tautological parallelism, and 4b clearly makes a new beginning. The פִּי אִל תִּדְבַר is, therefore, to be placed after אִל תִּדְבַר. — MEXX emends אִל תִּדְבַר. But ὁ has τί γάρ, and the words ἐάν σὺ ἀποθάνῃς are an explanatory paraphrase of this expression.
- (α) Verses 16,22 and 17,1 are interpolated and mar the sense of the passage, since they treat of the shortness of life, which has no connection with the subject of the context in which Job defends his cause against God. LAGARDE'S emendation אִל תִּדְבַר (Proph. Chald. L) is plausible, but has this objection that the lamentation for the dead would have to last for years.
- (α, 4) V. 1b is evidently mutilated, cf. ὁ δέομαι δέ.
- (β, 2) אִל תִּדְבַר (מִלִּשְׁתִּי) usually taken to mean: *ea quae cor meum occupaverant*. V. 11b is evidently mutilated. ὁ ἐρῶν γη δε τὰ ἄρθρα τῆς καρδίας.
- (β, 4) This hemistich is entirely without sense or coherence. אִל תִּדְבַר אִל תִּדְבַר; Syro-hex. אִל תִּדְבַר אִל תִּדְבַר אִל תִּדְבַר אִל תִּדְבַר אִל תִּדְבַר אִל תִּדְבַר seems to interpret: *Light is nearer to him that hath been tested than darkness*.
- (β, 10) אִל תִּדְבַר, ὁ τὴν ἐλάϊδα μου. dittography. ὁ τὰ ἀγαθὰ μου. In accordance with this to be emended with MEXX: אִל תִּדְבַר. HITZIG emends אִל תִּדְבַר.
- (β, 11) אִל תִּדְבַר usually translated *to the bars (bolts) of the lower world*. MEXX reads אִל תִּדְבַר *my members*, HITZIG אִל תִּדְבַר *in sufficientiam*(?) It is best to emend אִל תִּדְבַר in accordance with ὁ μετ' ἐμοῦ, giving the sense *Hope and joy go down with me to the lower world*.
- (β, 12) אִל תִּדְבַר clerical error; emend אִל תִּדְבַר. — אִל תִּדְבַר clerical error, to be emended אִל תִּדְבַר: *There do they rest together in the dust*.
- 111 (5) אִל תִּדְבַר (כִּי שֵׁנָה בְּרֶגְלֵי). This reading seems to have originated under the influence of Jud. 5,15 (שֵׁנָה בְּרֶגְלֵי). ὁ ἐμβέβληται δὲ ὁ πύδος αὐτοῦ ἐν πυγίδι points to אִל תִּדְבַר שֵׁנָה בְּרֶגְלֵי *his foot shall be driven into the net*. MEXX reads אִל תִּדְבַר שֵׁנָה בְּרֶגְלֵי *he puts his feet into the net*. But why should he do this?
- (7) אִל תִּדְבַר. Better אִל תִּדְבַר.
- (12) אִל תִּדְבַר אִל תִּדְבַר, ὁ διεσκόρπισαν αὐτὸν ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ *they scatter him about to his feet* is without sense. MEXX emends אִל תִּדְבַר *they apply it (i. e. the things just mentioned: cord and trap) to his feet*. ὁ πολλοὶ δὲ περὶ πόδα αὐτοῦ ἔλθουσιν points to another reading, which was, however, entirely unintelligible to the translator.
- (13) אִל תִּדְבַר. To be pointed אִל תִּדְבַר, as MEXX proposes.
- (14) אִל תִּדְבַר usually translated *at his side*. The אִל תִּדְבַר, however, refers to those for whom destruction is prepared. Emend אִל תִּדְבַר in accordance with אִל תִּדְבַר.
- (15) אִל תִּדְבַר אִל תִּדְבַר. Corrupt text. Usually explained: *the first-born of death* (= אִל תִּדְבַר *he who has incurred death*) shall devour pieces of his own body (cf. Is. 9,19). He is supposed to this, because the famine has become as great as that described in 2 K. 18,27. But we can hardly believe that the poet would have put such difficulties in the way of his readers' comprehension. ὁ has κατέδεται δὲ αὐτοῦ τὰ ὀρώα θανάτου. [πρωτόμοσ in ΣΘ is a later addition, see FIELD, p. 33b]. We, therefore, imagine the original text to have read somewhat as follows: *death gnaws at his splendor*, אִל תִּדְבַר אִל תִּדְבַר; cf. ψ 49,15 & 21. ὁ ΑΙ. ὄμμα seems to be a correction which was made on the strength of אִל תִּדְבַר. The second hemistich is lost.

- 10¹ (3) LAG, *Ann.* 2, *Prov* VI: פָּתִיחַ־נֶסֶס. Similarly MERN — Θ ἐναλοῦμαι; Σ (ἐτίροις) προσ-
 εγνόμενῃ ἂν (ἡμῖν λόγοις) shows by this paraphrase that פָּתִיחַ־נֶסֶס stood in the text.
 (6) מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס. Θ κρίνουν δὲ γέλιόν οὐ γέισονται in accordance with which MERN
 emends rightly פָּתִיחַ־נֶסֶס שֶׁ.
 (11) MERN reads פָּתִיחַ־נֶסֶס *my fame*. It is, however, evident from the several passages in
 the poem that the individuals who are here opposed to one another represent
 whole groups or tendencies of the פָּתִיחַ־נֶסֶס whose opinions are here engaged in dis-
 pute with one another. — ch. 5, 27; 15, 9. 10. 18, 19: the group of those who defend
 the old doctrine; in like manner Job represents a particular group of those who
 controvert the old doctrine of retribution in ch. 18, 2. 3. It must be admitted, how-
 ever, that the last passage is doubtful.
 (12) For v. 8 Α καὶ ἐφροντίδωσάς με εἰσέτι γίνεταί, καὶ ἐπανέστη μοι ἄρρησίς μου,
 ἐν προσώπῳ μου ἀποκριθήσεται cf. FIELD, p. 313, n. 14.
 (13) פָּתִיחַ־נֶסֶס is to be taken as the subject. The lie spread about me served as a witness
 and rose up against me. Instead of פָּתִיחַ־נֶסֶס EW. read פָּתִיחַ־נֶסֶס *misfortune: misfortune seizes*
me as a witness.
 (25) מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס, usually translated: *I have bored, put in*. But פָּתִיחַ־נֶסֶס and its derivatives are
 never used this way. We emend פָּתִיחַ־נֶסֶס, cf. Lam. 3, 29.
 (26) So according to מִן Qerê.
 (34) מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס, usually translated *they who scoff at me are my friends*, which would
 be a rather strange way of expressing the idea *my friends are scoffing at me*. Be-
 sides *scoffer* is elsewhere פָּתִיחַ־נֶסֶס, and פָּתִיחַ־נֶסֶס is *interpreter*. The whole idea is not in
 keeping either with the context or with the parallelisms which present in vv. 19
 and 20 a variation of the idea of the divine witness. According to Θ ἀγίζοιτό
 μου ἢ δέησις πρὸς τίριον, פָּתִיחַ־נֶסֶס should be inserted in the first hemistich; this
 gives a better syntactical construction than פָּתִיחַ־נֶסֶס *to pour out tears to anyone*, which
 certainly no Hebrew would have said. We therefore emend as above; cf. ψ 119, 170.
 (35) מִן without פָּתִיחַ־נֶסֶס. We emend in accordance with Θ ἐναιτι δὲ αὐτοῦ στάζοι μου ὁ
 ὄφθαλμός.
 (37) In מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס the points are wrong. Read מִן = פָּתִיחַ־נֶסֶס.
 (δ) Explanatory gloss to the preceding expression.
 (ε) Verses 10. 11 are interpolated and describe the suffering undergone by Job through
 the scoffing of those about him. This, however, disturbs the continuity of the
 passage, since it relates to the one divine opponent only. The immediate connection
 of v. 12 and vv. 7—9 is evident.
 (ε, 4) מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס Θ ἄδλωρον. To be emended, therefore, with MERN: מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס.
 (ζ) V. 13a is also an interpolation which properly belongs to vv. 10, 11; v. 13b joins on
 to v. 12. — Instead of מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס read with LAG, *Proph. Chald.* L: פָּתִיחַ־נֶסֶס.
- 11¹ (6) מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס (MICH., HAHN) or מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס (BAER, p. 43). The object is wanting. Read מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס;
 cf. Θ ὑπόσχεσις αὐτοῦς.
 (7) מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס פָּתִיחַ־נֶסֶס ΣΘ τῆ μεριδι ἀναγγελεῖ κακίας (?). Text mutilated.
 (9) מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס פָּתִיחַ־נֶסֶס. We emend in accordance with Θ ἔθον δὲ με θορῶλλημα
 [ΑΣΘ παραβολῆν] ἐν ἔθνεσι.
 (10) מִן (פָּתִיחַ־נֶסֶס) מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס. This is supposed to mean *an abomination to their face*. But
 פָּתִיחַ־נֶסֶס is in the O. T. a name of a place, and designates the furnace (cf. פָּתִיחַ־נֶסֶס) in the
 Valley of Hinnom near Jerusalem (2 K 23, 10; Jer. 7, 31 &c.). The word has nothing
 to do with *abomination*. Θ γέλωσι δὲ αὐτοῖς ἀπέβην indicates the true reading;
 The פָּתִיחַ־נֶסֶס (Gen. 21, 6) corresponds to the פָּתִיחַ־נֶסֶס of v. 6a. To be emended accordingly.
 (17) מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס is a later paronomasia, caused by the pointing of פָּתִיחַ־נֶסֶס; as it is at variance with
 the construction, it must either be canceled, or altered to פָּתִיחַ־נֶסֶס.
 (21) מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס פָּתִיחַ־נֶסֶס פָּתִיחַ־נֶסֶס; cf. Θ אֵלֶיךָ מִן פָּתִיחַ־נֶסֶס תִּשְׁבֹּר תִּשְׁבֹּר. It is better to emend
 in accordance with Θ μέλοι τίρος οὐ παύση.

- 10^r (9) אִל הָאֵס אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ. Usually rendered *he wandereth about after bread, where it might be*, but the words cannot possibly have this meaning. MERX reads אֲרֵבֶנָּהּ for אֵס & translates *he roameth about to become a prey to the vultures*. The text is emended in accordance with Θ *κατατέτακται δὲ εἰς σῖτα γυψῖν*, and is to be translated *he hath been given over as meat for the vultures*.
- (12) אִל הָאֵס אֲרֵבֶנָּהּ. HUPFELD emends אֲרֵבֶנָּהּ, GEO. HOFFMANN ZAT III 107: אֲרֵבֶנָּהּ *ready to attack*.
- (14) אִל הָאֵס אֲרֵבֶנָּהּ, HUPF. emends אֲרֵבֶנָּהּ, OLSII. אֲרֵבֶנָּהּ, HITZ. אֲרֵבֶנָּהּ (*their ear of corn*), DILLM. אֲרֵבֶנָּהּ. MERX following Θ *βῆλῃ ἐπὶ γῆν σκιάν* emends v. 29^b אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ *he casteth no shadow upon the land*. How is that to be explained? We cannot find any probable substitute for this utterly corrupt word.
- (16) אִל הָאֵס אֲרֵבֶנָּהּ. Although this could be taken to mean the blast of God's wrath, the reference to God (v. 25) would be too remote. MERX following Θ *ἄνθος* emends אֲרֵבֶנָּהּ: *its blossoms drop off through the wind*. We should in this case, however, have to read אֲרֵבֶנָּהּ. It seems more probable that אֲרֵבֶנָּהּ is a mistake for אֲרֵבֶנָּהּ, cf. 14,2 and especially Is. 40,7. We therefore read אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ instead of אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ.
- (17) אִל הָאֵס אֲרֵבֶנָּהּ is evidently a mutilation of the original word. Θ *μὴ πιστεῖτω ὅτι ὑπομῆναι* merely paraphrases what it does not understand. MERX proposes to read אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ *he is put to shame, deceived*, but this leaves the object of his trust unspecified; cf. אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ. We emend אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ *he puts his trust in the idols of shame*, which would suitably refer to the apostates in the time of the Maccabees, who had fallen off to אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ (Dan. 11,38), the family-god of the Seleucidae, to *Baalsamêm* or to *Ζεὺς Ἰολιεύς* (see GEO. HOFFMANN, *Phönik. Inschriften* 29); cf. ψ 16,4. — אִל הָאֵס אֲרֵבֶנָּהּ usually translated: *he shall be led astray, deluded*. אֲרֵבֶנָּהּ Niph., however, means *to reel, stagger about* (Is. 19,14). We emend in accordance with v. 16 אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ, which would go well with the emendation of the preceding word, since the person referred to has to do with something that is אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ. — [I have to state by way of supplement that OLSII. also proposes this emendation. We have, therefore, two independent witnesses].
- (18) It is only when the two foregoing emendations have been made, that v. 31^b acquires a satisfactory sense: *Let not him that giveth himself up to the abomination of idolatry put his trust in his shameful idols, for vanity shall be his exchange (scil. the exchange he makes for Jahveh)*; cf. ψ 16,4: אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ.
- (19) אִל אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ. Usually translated: *before his day (doom) hath come, it shall be fulfilled (i. e. his doom)*. Involves a contradiction and too great an ellipsis in the apodosis. Θ *ἡ τομὴ αὐτοῦ πρὸ ὄρουσ ἀθροῖσται*. In accordance with this MERX emends: אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ *his stem shall be trimmed out of season*. That would, of course, not be accordance with the fitness of things, but would hardly destroy the stem. We cannot offer any suggestion.
- (21) HIRZEL reads אֲרֵבֶנָּהּ.
- (23) אִל אֲרֵבֶנָּהּ being masc. does not agree with אֲרֵבֶנָּהּ and presents an inconceivable image. How can a community be hard as stone? (3,7). Θ *θάρατος* points to אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ.
- (α) V. 19 is a gloss of a reader who attached great importance to the idea of אֲרֵבֶנָּהּ אֲרֵבֶנָּהּ (cf. Nu. 23,9) with which the passage has nothing to do.
- (β) Verses 25—28 are a later interpolation in which the battle is more fully described; v. 29 evidently joins well with v. 24. — (v. 28^b) MERX, following Θ *εἰσέλθοι*, inserts אֲרֵבֶנָּהּ before אֲרֵבֶנָּהּ. This is probably, however, merely one of the many protuberances of Θ .
- (γ) V. 30^a is a gloss attempting to explain the difficult v. 29^b. — אִל אֲרֵבֶנָּהּ, which seems to have crept in from v. 30^c, does not agree with the context, as this refers to flight, not to voluntary avoidance. To be emended in accordance with Θ *οὐδὲ μὴ ἐκγίγγῃ τὸ σκότος*: אֲרֵבֶנָּהּ.

- 8^r (10) אִל נִשְׁבְּרוּ to be emended according to 39,5: תִּשְׁבְּרוּ *the chains fastened on by kings*. Cf. שׁוֹשְׁבְרוֹת דְּמַלְכִּיא נִשְׁבְּרוּ.
- (23) אִל הִפְקֵה הַקָּדוֹם הַיָּדוּת. Usually rendered: *he looseth the girdle of the strong*. But הַיָּדוּת means elsewhere a *channel, wady*, never a *powerful man* &c. הַיָּדוּת, which only occurs here, *girdle* being elsewhere הַיָּדוּת (Is. 23,10; *ψ* 109,19), is suspicious; HITZIG's defence of the word (p. 94) is too subtle. — ὁ ταπεινὸς δὲ ἑαυτοῦ shows (1) that הַקָּדוֹם is a clerical error for הַיָּדוּת; (2) that הַיָּדוּת is here to be taken as = אִפְקֵה as in Jer. 3,22; *ψ* 60,4 and to be pointed הִפְקֵה accordingly; (3) that ὁ has here, as elsewhere, given an abridged translation, since הַיָּדוּת certainly represents some word which ὁ has omitted. We conjecture הַיָּדוּת, comparing Is. 30,26, and translate accordingly: *and he healeth the wound of the poor*. Thus v. 21^b is an antithesis to 21^a.
- (26) אִל נִשְׁבְּרוּ (vgl. BAER, p. 41) usually understood to mean: *he giveth increase unto the nations*. Ὁ Αὐτῶν ἔθνη suggests נִשְׁבְּרוּ. — אִל לְהַיָּדוּת. The dative does not agree with the verb and has probably crept in from v. 22 (לְהַיָּדוּת). To be emended לְהַיָּדוּת.
- (30) אִל לֹא; י is to be canceled, cf. v. 24^b.
- (33) That the interpolation ends here, is evident from the fact that 13,2 connects directly with 12,3.
- (38) אִל + אֲלֵב, dittography from v. 3.
- (a) Verses 11,12 are interpolations. The subject here treated of is God's wisdom, not the wisdom of old age. V. 11 is a reminiscence of 6,30^b, and v. 12 is a parallel to 8,8. V. 13 must be directly connected with v. 10.
- 8^l (10) אִל נִשְׁבְּרוּ. The context demands נִשְׁבְּרוּ, cf. שׁוֹשְׁבְרוֹת. See also v. 8.
- (18) אִל + לְהַיָּדוּת, dittography from the end of v. 13.
- (20) אִל + Qerê לֹא is a dogmatic correction which has also crept into C and A.
- (25) LAG. *l. c.* proposes the emendation וְהַיָּדוּת or וְהַיָּדוּת.
- 9^r (8) אִל לְהַיָּדוּת. The third person has crept in from v. 5 in consequence of v. 6 having been transposed.
- (9) אִל לְהַיָּדוּת — There is no need to alter הַיָּדוּת. Translate: *that I may have enjoyment, as a hireling* (scil. *enjoyeth*) his (completed) day's work.
- (15) לֹא is wanting in אִל, but is demanded by the sense of the passage, cf. v. 16^b.
- (23) אִל + וְהַיָּדוּת to be canceled; merely interpolated in consequence of the transposition of the verse.
- (25) אִל + אֲשׁ interpolated in order to connect vv. 4 and 5. The proper sequence having been restored, it is to be canceled.
- (26) Qerê הַקָּדוֹם refers to the Mosaic laws. Σ ὄρον.
- (28) אִל הַיָּדוּת. — י is to be canceled as a dittography, and the two words are to be transposed.
- (35) אִל הַיָּדוּת. Evidently wrong, since ch. 3 leaves no doubt as to where man is after death. To be emended in accordance with ὁ οὐκ ἔτι ἐστὶ.
- (44) אִל הַיָּדוּת do not go together. הַיָּדוּת means *to wither*, used of plants. We have adopted LAGARDE's emendation (*l. c.*).
- 9^l (3) V. 19^c seems to be a fragment of a new verse.
- (8) LAG. *l. c.* proposes הַיָּדוּת; but cf. Is. 66,24 for a description of the pains felt whilst the body is undergoing putrefaction. הַיָּדוּת is also more in keeping with הַיָּדוּת v. 22^b.
- (25) אִל הַיָּדוּת gives no sense. To be emended in accordance with ὁ ἀφίετο.
- (44) אִל הַיָּדוּת. ו is a later addition, the relative force of הַיָּדוּת not having been perceived.
- 10^r (7) אִל לֹא; ὁ μὴ πιστεύεται allows us to infer אֲשׁ.
- (8) אִל Qerê הַיָּדוּת, cf. BAER, p. 42.

- 71 and would not, therefore, give sufficient cause for being at rest. \mathfrak{I} translates *de-fossus securus dormies*, and seems to have read תְּהִיָּתִי *thou art interred, hidden*. In this case the sense would be *thou shalt lie in safety in thy hiding-place*. The rendering of Θ ἐκ μερίμνης καὶ φροντίδος ἀναφαρτεῖται σοι εὐρήνη is evidently very free and no assistance. We must read תְּהִיָּתִי ; in accordance with the parallelism תְּהִיָּתִי ; and thou canst have the firm trust that thou shalt rest in safety.
- (20) MERX following Θ cod. Al. παῦ' αὐτοῦ γὰρ σοφία καὶ δύναμις proposes to add: $\text{הַבְּרִיָּאֵי הַקְּדוֹתָא דְּיְמֵי הַבְּרִיָּאֵי}$. This would, however, not only mar the beauty of the three-membered parallelism of v. 20, but would also weaken the whole idea by a lame conclusion.
- (24) $\text{אִל בְּמִצְרַיִם, \Theta ἀποθαρτῆται, \Theta τελευτήσῃ}$, clever but scarcely the reading of the archetype. To be emended in accordance with *Αὐτὸν ἴμῖν τελειώματα σοφίας, Σ σ. ἔ. ἡ τελειότης τῆς σοφίας: הַיְהִיָּתִי*.
- (27) $\text{אִל הַכָּלֹּתָא לְבָרְכָא}$. Suspicious in every way: (1) to whom should the suffix refer? (2) a friend would not scoff. To be emended $\text{אִל הַכָּלֹּתָא לְבָרְכָא}$, a laughing-stock am I to the evil-doer. Cf. *ad rem* ψ 22,7.
- (28) $\text{אִל הַמַּיִמִּים הַבְּרִיקִים, \Theta δίκαιος γὰρ ἀνὴρ καὶ ἀμεμπτος}$. The asyndetic juxta-position of the two adjectives is improbable.
- (29) In 12,5 the text appears to be hopelessly corrupt. $\text{אִל בַּיּוֹן בְּשָׁעָהּ הַשְּׁמוֹנִיתָא בְּמִנְטָרָא הַבְּרִיקָא חֲרִישְׁתָּא לְמִנְצְרֵהּ; \Theta εἰς χρόνον γὰρ τακτὸν ἠτοιμάστο πεσεῖν ἐπὶ ἄλλων, \mathfrak{I} lampas contempta apud cogitationes divitum parata ad tempus statutum$. The attempts at translation and explanation to be found in the commentaries only strengthen the impression that the text is corrupt.
- (31) אִל הַשָּׁלְוָה . This pausal form at the beginning of a verse is very strange. Usually translated: *peacefully lie, peacefully rest* scil. the tents. In this case, however, the dative הַשָּׁלְוָה is very extraordinary; the parallelism would lead us to expect a substantive corresponding to בְּבְרָהּ . We propose הַשָּׁלְוָה (cf. 5,24) which would bring the two hemistichs into complete harmony with each other: *Security of the tents (הַשָּׁלְוָה) belongs to (is enjoyed by) the robbers, and safety to those that provoke God.*
- (35) $\text{אִל לְחַיִּים לְאַחַדָּן, \Theta מְלִילֵי לְאַחַדָּן}$ from which no satisfactory sense can be extracted. HITZIG'S clever conjecture $\text{שְׂרַיִרְךָ הַמְּצָרָהּ}$ (see *Das Buch Hiob*, p. 91), which we accept, has in its favor that with it the usual four divisions of the animal kingdom (Gen. 9,2; 1 K. 5,13) are represented.
- (ζ) V. 14 is an interpolation which disturbs the sequence of the clauses in vv. 13 & 15.
- (η) Explanatory gloss, derived from 13,2.
- (θ) This gloss is contrary to the sense, since Job's complaint is that God does not hear him; it is a correction made from the point of view of the doctrine of retribution, according to which Gods helps the pious at once when they are in trouble.
- (ι) $\text{אִל הַבְּרָיָהּ אֶלֶי הַבְּרִיא אֶלֶי הַבְּרִיא אֶלֶי הַבְּרִיא}$ is to be transposed in the manner indicated; the sense is: *[he is secure (security belongs to him)] who raises his hand against God*. We regard the whole clause as a gloss intended to explain the expression מִתְּהַיָּוֶה אֵל (v. 6b). They that provoke God are those that raise their hand against him, i. e. rebel against him (cf. 15,25).
- 81 (3) Instead of הַיְהוָה , which is open to suspicion, the name Jahveh being elsewhere avoided, some MSS. have הַיְהוָה (see BAER, p. 41). This is, however, evidently a later correction.
- (4) אִל הַשָּׁלְוָה . MERX, following Θ $\epsilon\lambda \mu\eta'$, reads הַשָּׁלְוָה , which is more in keeping with the syntactical construction of vv. 9 and 11.
- (8. 9) MERX following Θ and \mathfrak{S} proposes to read $\text{רַמְיֵי בְּמַדְרָגָהּ, רַמְיֵי בְּמַדְרָגָהּ}$. There is, however, no reason to alter אִל , cf. Is. 22,22: $\text{בְּמַדְרָגָהּ בְּמַדְרָגָהּ בְּמַדְרָגָהּ}$.

61 (34) אִל אֲנִי מְסֻבִּים אֵלַי אֲדַע אִמָּא ז'λλωϱ ζατεπόντισάς μϱ thou didst plunge me in altogether (so that I am surrounded by waves of sorrow); to be emended accordingly.
 (β) Is a gloss intended to explain מְסֻבִּים.

71 (2) אִל אֲנִי מְסֻבִּים אֵלַי אֲדַע אִמָּא being dittography (cf. the following אֲנִי מְסֻבִּים), is to be canceled.
 (6) אִל אֲנִי מְסֻבִּים אֵלַי אֲדַע אִמָּא. It is better to emend with LAG. *l. c.* intoxicated with misery, in accordance with מְסֻבִּים אֵלַי אֲדַע אִמָּא.

(12) Verses 18—22 form a parallel to ch. 3 and should, therefore, have been printed in blue; so, too, note β.

(13) אִל אֲנִי מְסֻבִּים is wanting in אִל, but is indispensable, cf. 3,11.

(16) אִל Qerê: אֲנִי מְסֻבִּים.

(17) אִל Kethib: אֲנִי מְסֻבִּים. Qerê: אֲנִי מְסֻבִּים as an imperative; אֲנִי מְסֻבִּים in the sense of to take away from anything, is contrary to usage. Better אֲנִי מְסֻבִּים scil. אֲנִי מְסֻבִּים. — LAG., *l. c.*, reads אֲנִי מְסֻבִּים following Is. 24,8.

(α) Words without coherence, cf. 14,14.

(β) V. 22^v is intended to explain אֲנִי מְסֻבִּים. The meaning of the glossator is, that it is a profound darkness, which can be placed on a par with אֲנִי מְסֻבִּים (MICHL, HAUN) or אֲנִי מְסֻבִּים (BAER, p. 40) is a clerical error for אֲנִי מְסֻבִּים, from the stem אֲנִי מְסֻבִּים II = אֲנִי מְסֻבִּים I; cf. the transposition אֲנִי מְסֻבִּים exhausted, from the stem אֲנִי מְסֻבִּים I = אֲנִי מְסֻבִּים I.

(29) אִל אֲנִי מְסֻבִּים. MERN following Ἐνταύτων ἀντοῦ reads אֲנִי מְסֻבִּים. What Job complains of, is, however, that Jahveh regards him as an evil-doer. We emend אֲנִי מְסֻבִּים, since Job is in his own eyes a just man.

(34) MERN (p. 48 f.) following Ἔ alters אֲנִי מְסֻבִּים to אֲנִי מְסֻבִּים(?).

(γ) A gloss, intended to define still more clearly the sublimity of divine as compared with human wisdom. — Ἔ ἀπλοῦς, cf. *ad rem* 2 K 2,9. We would, therefore, reject the emendation proposed by MERN: אֲנִי מְסֻבִּים = אֲנִי מְסֻבִּים.

(δ) The verses 7—9 are evidently an interpolation; v. 10 joins with v. 6.

(δ,2) אִל אֲנִי מְסֻבִּים suspicious as being dittography of the end of v. 7^a. LAG., *l. c.*, takes it as = אֲנִי מְסֻבִּים, aram. *venies*. Can we, however, suppose that the poet would have used the word in the same verse in two different senses? אֲנִי מְסֻבִּים seems to suit אֲנִי מְסֻבִּים best.

(δ,3) אֲנִי מְסֻבִּים אֲנִי מְסֻבִּים is not in keeping with the parallelism; cf. vv. 8^b, 9^a.

(δ,5) אִל אֲנִי מְסֻבִּים, BAER also; אֲנִי מְסֻבִּים is more suited to the sense as an accusative of specification.

71 (8) אִל + אֲנִי.

(9) MERN following Ἔ ἐξδύσθη ὀπίσθον proposes אֲנִי מְסֻבִּים(?).

(10) אִל אֲנִי מְסֻבִּים אֲנִי. There is no necessity here to emphasize the personal pronoun. We emend in accordance with אֲנִי מְסֻבִּים אֲנִי.

(12) אֲנִי מְסֻבִּים is necessary, and seems to have been omitted in the text.

(13) אִל אֲנִי מְסֻבִּים usually translated though it be dark, but as אֲנִי מְסֻבִּים in v. 17^a is masculine, the verb would have no subject. The reading of Ἔ ἡ δὲ ἐρχή σου ὄσπερ ἔωσφθρος points to אֲנִי מְסֻבִּים.

(15) אִל אֲנִי מְסֻבִּים. It is difficult to accept the usual explanation and though thou hast been confounded (from אֲנִי מְסֻבִּים), thou shalt dwell in peace, even if the arbitrary interpolation of once (on one particular occasion) be made in the first clause. Others translate if thou search (from אֲנִי מְסֻבִּים to dig, search after), thou shalt dwell in safety. But since dwelling in safety is not a consequence of searching, the second clause is usually rendered thou shalt lie down with thy heart at rest, which would not only be contrary to the usual meaning of אֲנִי מְסֻבִּים, אֲנִי מְסֻבִּים, אֲנִי מְסֻבִּים, but would also involve the arbitrary assumption that the passage meant because thou hast not found anything in thy search to cause anxiety, thou shalt rest in peace. For even a careful search would not be a guaranty that everything that could cause anxiety had been observed,

Hand 3, 10

- 41 (27) **¶** Kethib **בַּעַל**.
 (31) **¶** + **בַּעַל**, repeated by mistake from v. 3b.
 (34) The Masoretic division of the verse is wrong. The first hemistich ends with **בְּיָמָיו**.
 (35) **¶** Kethib **בְּיָמָיו**, Qerê **בְּיָמָיו**.
- 51 (13) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים** gives no sense. — Contrary to the reading of the Masora, **אֲנִי מִיָּדָעִים** is to be joined to v. 15; v. 16 begins with **לֹא לְעַלְמָא**.
 (24) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**; the question, however, is continued. — **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**, but **¶** **ἐπί σοι**.
 (25) MEXX reads **אֲנִי מִיָּדָעִים** in accordance with **¶** **ἐπιόσω λήθην**, following the orthography of Jer. 23,39. **אֲנִי מִיָּדָעִים** is, however, so generally used in connection with words having the meaning of *sin*, that the rendering of **¶** must be regarded as being due to a misunderstanding.
 (34) **אֲנִי מִיָּדָעִים** twice, cf. **Σ μεταστρέφει, μεταστρέφεται**.
 (37) **¶** **בְּלִבָּי**, probably dittography, since **אֲנִי מִיָּדָעִים** is elsewhere construed with the accus.
 (42) **¶** in MICH, HAHN **אֲנִי מִיָּדָעִים**, BAER (p. 38) **אֲנִי מִיָּדָעִים**. The Hiphil is preferable: *thy latter end he shall greatly increase*.
- 51 (2) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**; **אֲנִי מִיָּדָעִים** (OLSH.) is more in keeping with the parallelism **בְּלִבָּי**. — **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**; the suffix gives no sense.
 (3) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים** usually taken to mean *of yesterday*, which would be **אֲנִי מִיָּדָעִים**. The simplest emendation is the one suggested by LAGARDE, *Prophetæ Chaldaice*, L: **אֲנִי מִיָּדָעִים**.
 (11) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**. It is better to emend in accordance with **¶** **τὰ ἔσχατα**.
 (13) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**, var. **אֲנִי מִיָּדָעִים**. Usually rendered *to tear, break off*. The reading **אֲנִי מִיָּדָעִים** is preferable.
 (20) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**; **אֲנִי מִיָּדָעִים**, **¶** **בֵּית אֲבוֹתָי יִרְוֶן** gives no sense. STICKEL, EWALD: **אֲנִי מִיָּדָעִים** *between stones it looks through = it bores its way through*. MEXX: **אֲנִי מִיָּדָעִים** *it looks upon a superabundance of offshoots*. We emend in accordance with **¶** **ἐν μέσῳ γαλιζῶν ζήσεται**. For **אֲנִי מִיָּדָעִים** *to remain alive, to be preserved* cf. 21,7.
 (23) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים** *the joy (of his way)* is not in keeping with the description of the fall of the wicked; MEXX, following **¶** **καταστροφῆς**, emends **אֲנִי מִיָּדָעִים**. But **אֲנִי מִיָּדָעִים** is *falling off, backsliding, apostasy*. Better **אֲנִי מִיָּדָעִים**.
 (24) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**; the plural does not agree with the subject.
 (28) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים** gives no sense. — For **אֲנִי מִיָּדָעִים** cf. STADE §§ 143^e, note 1; 492^a, note.
- 61 (3) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**, clerical error for **אֲנִי מִיָּדָעִים** 38,32; GEO. HOFFMANN in ZAT III 279 reads **אֲנִי מִיָּדָעִים**.
 (15) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**. The reading of **¶** **ὅτι ἀποκριθήσεται μοι** is better; point accordingly.
 (19) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**. Better **אֲנִי מִיָּדָעִים** = **אֲנִי מִיָּדָעִים**, according to LAGARDE, *l. c.*
 (23) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**, which would be impossible in this position.
 (24) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים** (MICH, HAHN) or **אֲנִי מִיָּדָעִים** (BAER) gives no sense, since the point is that Jahveh should be compelled to appear before the judgment-seat.
 (25) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים** (**¶** **τὸ στόμα μου**) is a dogmatic correction.
 (40) OLSHAUSEN emends **אֲנִי מִיָּדָעִים**.
 (42) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים** contrary to grammar.
 (43) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**.
- 61 (5) **¶** Kethib: **אֲנִי מִיָּדָעִים**, Qerê: **אֲנִי מִיָּדָעִים**.
 (9) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**.
 (11) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**. Read **אֲנִי מִיָּדָעִים** = **אֲנִי מִיָּדָעִים**, cf. 2 S 18,12, in accordance with **¶** **ἐλλοε**.
 (18) **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים** is contrary to the sense of the passage, since Job does not cease in his complaint. On this account the reading of **¶** **ἐπ' αὐτόν** (MEXX **אֲנִי מִיָּדָעִים**) for **¶** **אֲנִי מִיָּדָעִים**, is no improvement, since Job continues to direct his complaint against God also. It is better to emend in accordance with **ψ** 42,5.

- 31 (13) אִל יִרְיָקָה. **Θ**, however, ἡ σερμύγγων. **FIELD**, p. 12^a gives the reading ἰθὺρίσαν. Emend in accordance with this.
- (14) אִל יִרְיָקָה לֵבָשׁוֹת. A hopelessly corrupt passage. The versions conjecture. **Ⓢ** אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר וְיָז עֲזִיבֵי עֵטוֹי יִסְוֵרְתָּי, seems to have read אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר. **MERN** reads לֵבָשׁוֹת God takes it out of the baskets, which is not a very suitable expression, when applied to God.
- (15) אִל יִרְיָקָה לֵבָשׁוֹת. A διψῶντες, & so **EWALD** & **MERN**, who read אֲרֵטוֹי = אֲרֵטוֹי. Probably the verb also would then have to be in the plural.
- (14) אִל יִרְיָקָה. Are lifted up to safety is not a natural expression. It is better to emend in accordance with the Syro-Hex. ܠܒܫܘܬܐ, see **FIELD**, p. 12^b, n. 17.
- (21) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר is retained by **EWALD**, who reads אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר instead of אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר. He translates he rescueth the destroyed out of their mouth. The destroyed are, however, already in their belly. **HITZIG**'s אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר their murderers is too rash a conjecture. אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר is evidently an explanatory gloss to אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר, and crept into the text through a copyist, displacing an אֲרֵטוֹי which would correspond to the אֲרֵטוֹי, cf. 5b.
- (26) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר which is quite unallowable before אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר.
- (7, 3) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר. It is perhaps better to read אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר. See **KÖNIG**, *Lehrgeb.*, p. 433 f.
- (7, 4) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר, usually taken to mean sparks (of fire). The renderings of **A** (τίσι πτηροῦ) & **Σ** (τὰ τέσσα τῶν πετεινῶν) are better. Emend the text accordingly into אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר, cf. **Is.** 40, 31. Verses 6 & 7 are an interpolation, out of place here, and belonging rather to the range of thought of ch. 3. For in ch. 5 the subject under discussion is not the sorrowful lot of mankind, but the destruction of the ungodly.
- 4r (6) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר. But אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר in 27^a requires the reading אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר; cf. **Θ** ἡ ἀζηλόματι.
- (10) אִל **Kethib** אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר.
- (15) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר gives but a forced sense, to be emended in accordance with **Θ** ζεντοῦσι.
- (21) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר, corrupt reading, paraphrased by **Ⓢ**: as though a menstruating woman were seated at a meal. — **MERN**, following **Θ** ὀρθὸν τὰ στήτα μου ὄσπερ ὀσπὴν λίοντος, emends ingeniously אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר; this, however, does not suit the context, which refers to something which one would be loath to touch.
- (22) In some MSS. אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר, see **BAER**, p. 36.
- (23) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר is not in accordance with the parallelism.
- (32) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר, to be emended in accordance with **Θ** ἐπ' ἀντῶν.
- (35) אִל **MICH.**, **HAHN** אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר, **BAER**, p. 36: אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר. **HITZIG**: to the patient sufferer(?). It is better to emend in accordance with **Ⓢ** אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר & **Ⓢ** qui tollit.
- (43) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר; but it is better to read with **OLSH.** אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר (Qal): they bend, turn the way.
- 41 (4) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר, the plural is, however, intended, cf. **Ⓢ** & **Ⓢ**.
- (6) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר. **J. D. MICHAELIS** has the correct reading אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר. — אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר **Kethib**; אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר **Qerē**; cf. **BAER**, p. 37. אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר is usually rendered: for now ye are become as nothing, which would, however, require אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר, cf. **Is.** 40, 23. — אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר is to be read with **MERN**: for now ye have been against me.
- (7) The reading אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר given by **BAER** (cf. p. 37) is based upon a Masoretic interpretation, explaining v. 21b: ye feared the terror, yea, ye wert afraid.
- (15) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר. A λόγοι ἐξθοῦς. **Θ** ἀληθινοῦ ἡμίματα = אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר.
- (19) אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר, with the rather violent ellipsis of אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר. It is better to follow **Θ** ἐπιπίπτει ἐπ' ὀργανῶν and to read אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר; cf. **Josh.** 11, 7: to fall upon anyone, attack.
- (20) For אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר cf. ch. 40, 30. — **MERN** reads אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר in accordance with ch. 19, 5. — For אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר see **BAER**, p. 37.
- (24) אִל **Kethib** אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר is a clerical error. אִל אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר; the sense requires אֲרֵטוֹי דִּי-עֵץ זַכְאוֹר.

Critical Notes On the Hebrew Text of the Book of Job.

- 1 (5) אַל + רַחֵם, a later addition to the text which mars the construction. *A* correctly: *ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν*. *Ἱ* harmonizing: *per domos, unusquisque in die suo*.
- (7) אַל הַבְּרִיָּה וְהַבְּרִיָּה, a correction due to religious reasons; cf. GEIGER, *Urschrift*, p. 267 f. For יִקְלַל cf. 3,1.
- (11) אַל יַעַל is a clerical error for יַעַל. *AΣΘ ἐπὶ (τὸν δοῦλόν μου)*; cf. אַל 2,3.
- (15) אַל הַבְּרִיָּה. For הַבְּרִיָּה cf. Prov. 30,10.
- (23) אַל עַד. Read עַד = עַד, v. 16 f.
- 2 (1) אַל הַבְּרִיָּה, cf. notes on p. 1, ll. 7 & 15, also FIELD, p. 6^b, n. 91: *εἰς πρόσωπόν σου βλασφημήσει σε*.
- (3) אַל עַד Kethib.
- (5) אַל עַד, Σ *ἔτα*. MEXX emends to אַל עַד, following G & S. לִקְלַל, אַל הַבְּרִיָּה; cf. notes on p. 1, ll. 7 & 15 and p. 2, l. 1.
- (6) אַל הַבְּרִיָּה. MEXX אַל הַבְּרִיָּה. The pausal accent ought to be shifted to אַל, and another אַל inserted before הַבְּרִיָּה; cf. אַל הַבְּרִיָּה which follows.
- 2^r (21) אַל הַבְּרִיָּה; cf., however, STADE § 231. Formed from the stem בָּמַר.
- (35) MEXX, following G *ἐν zoilίῳ*, emends to אַל הַבְּרִיָּה. אַל is, however, to be preferred; cf. Jer. 20,17 and GRAF, *Der Prophet Jeremia* (Leipzig 1862-3) *ad locum*.
- 3^r (4) אַל הַבְּרִיָּה וְהַבְּרִיָּה. So C & A.
- (20) אַל הַבְּרִיָּה would mean: *to cause to stand up*. Niph. is better.
- (22) אַל הַבְּרִיָּה. It is better to emend in accordance with G *εἶδον καὶ οὐκ ἦν μορφή*.
- (28) אַל הַבְּרִיָּה. A possible formation; cf. DILLM. *Lex. Aeth.* 552. Read, however, as in 24,12: אַל הַבְּרִיָּה.
- (31) אַל הַבְּרִיָּה has no subject. It is better to read with *Ἱ* (*consumuntur velut a linca*) and 5,4: אַל הַבְּרִיָּה.
- (33) MEXX follows G *παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοῖς ἑαυτοῖς βοιθῆσαι*, & reads מוֹשִׁיעַ. Cf., however, 9,5 אַל הַבְּרִיָּה. *To perish unawares* suits v. 19 (*the houses eaten away by the moths*) better.
- (34) אַל הַבְּרִיָּה. The passages cited by EWALD (*Ijob*² p. 205) in favor of אַל הַבְּרִיָּה, 6,13; 20,2 are themselves suspicious. Nor can we do much with אַל הַבְּרִיָּה. OLSH., HRTZ. alter to אַל הַבְּרִיָּה. In the translations of C (*אֵינָם נִשְׁמְרִים*) and *Ἱ* (*qui autem reliqui fuerint auferentur ex eis*), which are evidently paraphrastic, there seems to be a trace of אַל הַבְּרִיָּה.
- (39) אַל הַבְּרִיָּה; so C *לַטְטִיה* and *A καὶ καταρσάμην*. This reading is, however, improbable. Why *suddenly*? How could man's curse bring about the effects stated in v. 4? G *καὶ ἐβρωῶν*. So MEXX excellently אַל הַבְּרִיָּה.
- (β) 5,1 is a gloss, intended to explain more fully אַל הַבְּרִיָּה 4,21.

37 ואירו על כנפות הארץ:
 4 אחריו ישאג קול
 ירעם בקיל גאיני
 ולא יעקבם כי ישמע קולו:
 5 ירעם אל בקילו נפלאות
 עשה גדלות ולא נדע:
 6 כי לשלג ואמר יקנה ארץ וגשם המטרי
 9 "מן החדר תביא סיפה
 . . . קרה:
 10 מנשמת אל ותן קרח
 ורחב מים במוצק:
 11 אף ברו יטריח עב
 ופיץ עין אירו:
 12 והוא מסבית מתהפך בתחבולתו לפעלם
 13 אם לשבט * לארצו
 אם לחסד ומצאהו:
 14 האזינה זאת אויב
 עמד ותחבונן נפלאות אל:
 15 התדע בשים אלוה עליהם
 והופיע אור עניו:
 16 התדע על . . . עב
 יקפלאות תמים דעים:
 17 אשר בגדיך חמים
 בהשקט ארץ מדרום:
 18 תרקיע עמו לשתקים
 חזקים כראי מוצק:
 19 הודיענו מה נאמר לו
 לא נערך מפני . . .:
 20 היספר לו כי אדבר
 אם אמר איש כי ובלע:
 21 ועתה לא ראו אור יבקאורו בשהקים
 ורוה עברה ותטהרם:
 22 מצפון יהוה יאתה
 על אלוה נורא הוד:
 23 שדו לא מצאנהו
 שגיא כח ומשפט ורלב צדקה:
 24 לכן וראוהו אנשים
 לא וראה כל חכמי לב:
 37, 6 (א) וגשם נשית עזו:
 7 ביד כל אדם יחתום
 לדעת כל אנשי מעשהו:
 8 וחבוא חיה כמו ארם
 ובמלחיה תשכן:
 10 כל אשר יצום על פני הבל איצח:
 23 לא יענה: (ב)

36 וחתם בקדשים:
 טו יהלץ עני בעניו
 ויגל בלחץ אזנם:
 16 ואה הסיתך מפי צר
 רחב לא מוצק תחתיה
 . . . שלחנך מלא דשן:
 17 ודין רשע ימלאך
 דין ומשפט יחמכר:
 18 כי חמה פן יסיתך בשפק
 ורב כפר אל יטך:
 19 . . .
 20 . . .
 21 השמר אל תפן אל אין
 כי על זה בחרת מעני:
 22 הן אל ישגיב בכהו
 מי כמהו מזרה:
 23 מי פקד עליו דרכו
 ומי אמר פעלת עיולה:
 24 זכר כי תשגיא פעלו
 אשר שררו אנשים:
 25 כל אדם תזו בו
 אנוש יביט מרחוק:
 26 הן אל שגיא ולא נדע
 מספר שניו ולא הקר:
 27 כי יגרע נטפי מים
 יזקן מטר לאדו:
 28 אשר יזלו שחקים
 ירעפו עליו אדם ירב:
 29 אף מי יבין מפרשי עב
 תשאות סבתו:
 ל הן פרש עליו אירו
 ושרשי הים כסה:
 31 כי בם ודין עמים
 יתן אכל למכביר:
 32 על כפים כסה אור
 ויצו עליו במפגיע:
 33 . . .
 34 . . .
 37, * אף לזאת יחרד לבי
 ויחר ממקומו:
 2 שמעו שמוע ברגז קלו
 והגה מפיו יצא:
 3 תחת כל השמים ושרהו

35,9 מרב עשוקים וזעיקו
 וישועו מזרוע רבים:
 י ולא אמר: איה אלוה עשי
 נתן זמרות בלילה:
 5 11 מלפני מבהמות ארץ
 ומעוף השמים יחמני:
 12 שם יצחקו ולא יענה
 מפני גאון רעים:
 13 אך שיא לא ישמע אל
 10 ושדו לא ישורנה:
 14 אף כי תאמר
 דין לפניו ותחולל לו:
 15 ועתה כי אין פֶּקֶד אפֹּי
 ולא ידע בפש מאד:
 16 ואויב הבל יפצה פיהו
 בבלי דעת מלון יכבר:

36,א ויסק אליהו ויאמר:
 2 כתר לו זעיר ואחוד
 20 כי עוד לאלוה מלים:
 3 אשא דעו למרחוק
 ולפעלי אתך צדק:
 4 כי אמנם לא שקר מלי
 תמים דעות עמך:
 25 ה הן אל כביר ולא ימאס
 כביר כח לב:
 6 לא יהיה רשע
 ומשפט עניים ותן:
 7 לא יגרע מצדיק עניו
 30 ואת מלכים לכסא
 וישיבם לנצח ויגבהו:
 8 ואם אסירים בזקים
 ילכדון בחבלי עני:
 9 ויגד להם פעלם
 35 ופשעיהם כי יתגברו:
 י ויגל אדם למוסר
 ויאמר כי ישובון מאון:
 11 אם ישמעו ויעבדו
 יכלו ימיהם בטוב:
 40 ושניהם בנעימים:
 12 ואם לא ישמעו בשלח יעברו
 ויגיעו בבלי דעת:
 13 וחנפי לב ושימו אף
 לא ישועו כי אסרם:
 45 תמת בנער נפשם

34 ויעמד אחרים תחתם:
 כה לכן יכור מעבדיהם
 והפכים לילה וידכאו:
 26 תחת רשעים ספקם
 במקום ראים:
 27 אשר על כן סרו מאחריו
 וכל דרכיו לא השבילו:
 28 להביא עליו צעקת דל
 וצעקת עניים ושמע:
 29 והוא ישקט ומי ורשע
 ויסתר פנים ומי ושוטני
 ועל גוי ועל אדם יתך:
 ל ממלך אדם הנה
 ממקשי עם:
 31

32 אתה הרני
 אם עול פעלתו לא אסיה:
 33 המעמד שְׁלָמִים» כי מאסת
 כי אתה תבחר ולא אני
 ומה ידעת דבר:
 34 אנשי לבב יאמרו לי
 וגבר חכם שמע לי:
 לה איוב לא בדעת ידבר
 ודבריו לא בהשכיל:
 36 «אולם» יבחן איוב עד נצח
 על תשבת באנשי און:
 37 כי יסיף על הטאתי פשע בנינו וספוק
 וירב אמריו לאל:

35,א ויען אליהו ויאמר:
 2 הזאת השבת למשפט
 אמרת צדקי מאל:
 3 כי תאמר מה יסכן לך
 מה «תֵּעִיל מהטאתי:
 4 אני אשובך מלון
 ואת רעיד עמך:
 ה הבט שמים וראה
 ושור שחקים גבהו ממך:
 6 אם הטאת מה תפעל בו
 ורבו פשעיד מה תעשה לו:
 7 אם צדקת מה תתן לו
 או מה מידך יקח:
 8 לאיש כמוך רשעך
 ולבן אדם צדקתך:

- 34,3 כי אזן מלין תבחן
 וחד יטעם לְאֵבֶל:
 4 משפט נבחרה לנו
 נדעה בינינו מה טיב:
 5 כי אמר איוב צדקתי
 5 ואל הסיר משפטי:
 6 על משפטי אכזב
 איש חצי בלי פשע:
 7 מי גבר כאיוב
 10 ושתה לעג כמיום:
 8 וארה להברה עם פעלי אין
 וללכת עם אנשי רשע:
 9 כי אמר לא יסכן גבר
 ברצתי עם אלהים:
 15 לכן אנשי לבב שמעו לי
 חללה לאל מרשע ושדו מעיל:
 11 כי פעל אדם ושלם לו
 וכארה איש ימצאו:
 12 אף אמנם אל לא ירשיע
 20 ושדו לא יעזת משפט:
 13 מי פקד עליו ארצה
 ומי שם תבל בלה:
 14 אם ושים אליו לבי
 רוחו ונשמתי אליו יאסף:
 25 יגיע כל בשר יחד
 ואדם על עפר ישוב:
 16 ואם בינה שמעה זאת
 האזינה לקול מלי:
 17 האף שונא משפט וחבוש
 30 ואם צדוק י-כביר תרשיע:³
 19 אשר לא נשא פני שרים
 ולא נכר שיע לפני דל
 כי מעשה ידיו כלם:
 20 רגע ימחו והצות לילה יגעשו עם ויעברו
 35 ויסירו אביר לא ביד:
 21 בו ענינו על דרכי איש
 וכל צעדיו יראה:
 22 אין חשך ואין צלמות
 להסתר שם פעלי אין:
 40 כי לא על איש ישים עוד
 להלך אֶת־ אל במשפט:
 24 ירע כבורים לא חקר

34,18(2) האמר למלך בלעל

רשע אל נדיבים:

- 33,16 אז יגלה אזן אנשים
 ובמסרם יתתם:
 17 להסיר אדם מִפְעֻשָּׁה־
 וגיה מגבר יִטָּה:
 18 יחשך נפשו מני שחת
 וחרתי מעבר בשלח:
 19 והוכה במכאיב על משכבו
 לְכָאֵב עֲצֵמוֹ אֶתֶן:
 20 ... חיתו לחם
 ונפשו מאכל תאיה:
 21 יכל בשרו מראי
 ונִשְׁפֵּי עֲצָמוֹתָיו לֹא רָאִי:
 22 ותקרב לשחת נפשו
 וחרתי לְקִמְיוֹתָיִם:
 23 אם יש עליו מלאך מלין
 להגיד לאדם ישרו:
 24 ויחננו ויאמר
 יִפְתָּהּ מִרְחַת שַׁחַת
 מִצָּאתִי כִפֹּר:
 25 רטפש בשרו מנער
 ושיב לימי עלומיו:
 26 יעתר אל אלוה וירצהו
 וירא פניו בתרועה
 וישב לאיש צדקתו:
 27 ישר על אנשים ויאמר
 חטאתי וישר העויתי
 ולא אֶהְיֵיבֹב לִי:
 28 פדה נפשי מעבר בשחת
 וחרתי באור תראה:
 29 הן כל אלה יפעל אל
 פעמים שלש עם גבר:
 30 להשיב נפשו מני שחת
 לאור באור החיים:
 31 הקשב איוב שמע לי
 החרש ואנכי אדבר:
 32 אם יש מלין השיבני
 דבר כי הפצתי צדקד:
 33 אם אין אתה שמע לי
 החרש וואאלפך חכמה:
 34,א ויען אליהוא ויאמר:
 2 שמעו חכמים מלי
 וידעום האזינו לי:

33,23(2) אחר מני אלף

(דברי אליהוא)

	וּשְׁבַתוּ שְׁלֹשַׁת הַאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מַעֲנוֹת אֶת אִיּוֹב כִּי הוּא צָדִיק בְּעֵינֵינוּ:	32, א
2	וַיַּחַר אֶף אֱלֹהֵי־הָאֵל בֶּן בְּרָכָאֵל הַבּוֹזֵי מִמְשַׁפַּחַת רַם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ עַל צְדָקָו	
3	נִפְשׁוּ מֵאֱלֹהִים: וּבְשֹׁלֶשֶׁת רַעֲיוֹ חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא מִצְאוּ מַעֲנֵה וַיִּרְשָׁעוּ	
4	אֶת אִיּוֹב: וְאֱלֹהֵיו חָכַה אֶת אִיּוֹב בַּדְּבָרִים כִּי זָקֵנִים הָמָּה מִמֶּנּוּ לַיָּמִים: וַיֵּרָא	ה. 4
5	אֱלֹהֵי־הָאֵל כִּי אֵין מַעֲנֵה בְּפִי שְׁלֹשַׁת הַאֲנָשִׁים וַיַּחַר אַפּוֹ: וַיַּעַן אֱלֹהֵי־הָאֵל בֶּן בְּרָכָאֵל	6
	הַבּוֹזֵי וַיֹּאמֶר	
	צִעִיר אָנִי לַיָּמִים וְאַתֶּם יוֹשִׁיִּים	
	עַל כֵּן זָחַלְתִּי וַיֵּרָא	
	מַחֲוֹת דְּעֵי אַחֲכֶם:	
10	33, א וְאֹלָם שָׁמַע נָא אִיּוֹב מִלִּי	7
	וְכָל דְּבָרֵי הָאֲזִינָה:	
	הִנֵּה נָא פָתַחְתִּי פִּי	2
	דְּבַרְהָ לְשׁוֹנֵי בַחֲכוֹ:	
	יִשָּׂר לְבִי אִמְרֵי	3
15	וְדַעַת שִׁפְתַי בְּרוּר מְלֵלוֹ:	
	רוּחַ אֵל עֲשָׂתִּי	4
	וְנִשְׁמַת שְׁדֵי תַחֲנוּי:	
	אִם תִּיכַל הַשִּׁיבֵנִי	ה
	עֲרֹכָה לִפְנֵי הַתִּיבְעָה:	
20	6 הֵן אָנִי בְּפִיךָ לֹאֵל	6
	מִחֲמַר קִרְצַתִּי גַם אָנִי:	
	7 הִנֵּה אֲמַתִּי לֹא תִבְעַתְךָ	
	׀כִּפְּאִי׀ עֲלוּךָ לֹא יִכְבַּד:	
	8 אֵךְ אִמְרַת בְּאָזְנִי	
25	וְקוֹל מְלִיךְ אֲשַׁמַּע:	
	9 זָךְ אָנִי בְּלוֹ פֶשַׁע	
	חֶסֶד אֲנִי וְלֹא עֲוֹן לִי:	
	10 הֵן תִּנְוָאוֹת עָלַי יִמְצָא	
	יִהְשַׁבְנוּ לְאִיּוֹב לִי:	
30	11 יִשֶׁם בְּסֵד רִגְלֵי	
	יִשְׁמַר כָּל אֲרָחָתִי:	
	12 הֵן זָאת לֹא צְדָקָתָה אֲעִיךְ	
	כִּי יִרְבֶּה אֱלֹהֵי מֵאִנִּישׁ:	
	13 מְדוּעַ אֱלֹהֵי רִיבֹת	
35	כִּי כָּל דְּבַרְךָ לֹא יִעֲנֶה:	
	14 כִּי בִּאֲחַת יִדְבַר אֵל	
	וּבִשְׁתֵּים לֹא תִשְׁרָפָה:	
	15 בַּחֲלוֹם חֲזוּן לִילָה	
	בְּנֶפֶל תִּרְדָּמָה עַל אֲנָשִׁים	
40	בַּתְּנוּמוֹת עָלַי מִשְׁכָּב:	
	7 אֲמַרְתִּי וַיָּמִים יִדְבְּרוּ	
	וְרַב שָׁנִים יִדְרֹעוּ חֲכַמָּה:	
	8 אַכֵּן רוּחַ הָאֵל בְּאִנּוּשׁ	
	וְנִשְׁמַת שְׁדֵי תַבִּינִים:	
	9 לֹא רִבִּים יִחַכְמוּ	
	וְזָקֵנִים וּבִינֵנוּ מִשְׁפָּט:	
	10 לָכֵן אִמְרַתִּי שָׁמְעָה לִי	
	אֲחֹה דְּעֵי אֶף אָנִי:	
	11 הֵן הוֹחַלְתִּי לַדְּבָרִים	
	אֲזִין עַד תְּבוֹיַתִּיכֶם	
	עַד תַּחֲקִרוּן מְלִיךְ:	
	12 וְעֵדִיכֶם אֲתַבְּנֶן	
	יִהְיֶה אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ	
	עֵינָה אִמְרוּ מִכֶּם:	
	13 פֶּן תִּאֲמְרוּ מִצְאוּ חֲכַמָּה	
	אֵל יִדְפְּנֵי לֹא אוֹשׁ:	
	14 וְלֹא עֲרַךְ אֱלֹהֵי מְלִיךְ	
	וּבִאֲמִרוֹכֶם לֹא אֲשִׁיבֵנִי:	
	15 חָתוּ לֹא עָנִי עֵיד	
	הַעֲתִיקוּ מֵהֶם מְלִים:	
	16 יִהְיִיתְלִתִּי כִּי לֹא יִדְבְּרוּ	
	כִּי עֲמַדוּ לֹא עָנִי עוֹד:	
	17 אֲעֲנֶה אֶף אָנִי חֲלֹקִי	
	אֲחֹה דְּעֵי אֶף אָנִי:	
	18 כִּי מְלִתִּי מְלִים	
	הַצִּיקְתֵּנִי רִיחַ בְּטָנִי:	
	19 הִנֵּה בְטָנִי כַּיּוֹן לֹא יִפְתַּח	
	כַּאֲבוֹת הַדְּשִׁים יִבְקַע:	
	20 אֲדַבְרָה וַיִּרְוּה לִי	
	אֲפַתַּח שִׁפְתֵי וְאֲעֲנֶה:	
	21 אֵל נָא אֲשֵׁא פְנֵי אִישׁ	

- 42,א ויען אייב את יהוה ויאמר: 42.4 שמע נא ואנכי אדבר
 2 ידעק כי כל חיכל
 ולא יבצר ממך מזמה: ה לשמע אזן שמעתוך
 3 מו זה מעלים עצה בלי ידעקו- ועתה עיני ראתך:
 לכן הגדתו ולא אבין 6 על כן אשתק-
 5 נפלאות ממני ולא אדע: ונחמתו על עפר ואפר:
- 7 ויהי אחר דבר יהוה את הרברים האלה אל אייב ויאמר יהוה אל אליפז
 התימני הרה אפי בך ובשני רעוך כי לא דברתם אלו נמיה מעבדו אייב:
 8 ועתה קחו לכם שבעה פרים ושבעה אילים ולכו אל עבדו אייב והעליתם
 10 עילה בעדכם ואייב עבדו יתפלל עליכם כי אם פניו אשא לבלתי עשות עמכם
 9 נבלה כי לא דברתם אלו נמיה מעבדו אייב: וילכו אליפז התימני ובלחד
 השוחי א-עפר הנעמתי ויעשו כאשר דבר אליהם יהוה וישא יהוה את פני
 1 אייב: ויהיה שב את שביית אייב בהתפללו בער רעהו ויסף יהוה את כל
 11 אשר לאייב למשנה: ויבאו אלו כל אחיו וכל אחיותיו וכל ידעו לפנים
 ויאמרו עמו להם בביתו ויגדו לו וינחמו אתו על כל הרעה אשר הבוא יהוה
 12 עליו ויהנו לו איש קשיטה אקת איש נזם זהב אחד: ויהיה ברוך את אחרות
 אייב מראשתי ויהי לו ארבעה עשר אלף צאן וששת אלפים גמלים ואלף צמד
 14.13 בקר ואלף אתונות: ויהי לו שבענה בנים ושלוש בנות: ויקרא שם האחת
 טז ימימה ושם השנית קציעה ושם השלישית קרן הפיוד: ולא נמצא שום יפות
 16 סגורת אייב בכל הארץ ויתן להם אביהם תולה בתוך אהותם: ויהי אייב
 אחרו זאת מאה וארבעים שנה ויקרא את בניו ואת בני בנות ארבעה דורות:
 17 וימת אייב זקן יסבע ימים:

41, ה מי גלה פני לבושר
 בכפל רסנו מי יבוא:
 6 דלתו פניו מי פתח
 סביבות שניו אימה:
 5 גאווה אפיקו מגנים
 סגורו חותם צר:
 8 אחד באחד וַיָּשׁוּ
 ורחו לא יבא ביניהם:
 9 איש באחיהו ידבקו
 יתלכדו ולא יתפרדו:
 10 יֵעֲשִׂי־שֵׁתָּה תהל אור
 יעיניו כעפעפי שחר:
 11 מפיו לפידיים יהלכו
 כידודי אש יתמלטו:
 12 מנחיריו יצא עשן
 כדוד נפוח ואגמן:
 13 נפשו יִפְגְּחֵלֶיךָ תלהט
 ולהב מפיו יצא:
 14 בצוארו ילון עז
 20 ולפניו תדוץ דאבה:
 ט מפלו בשרו דבקר

 יצוק עליו בל ימיט:
 16 לבו יצוק כמו אבן
 25 ויצוק כפלה תחתית:
 17 משתי יגורו אלים
 משברום יתחטאו:
 18 משיגהו חרב בלו תקים
 חנית מסע ושריה:
 30 יחשב לתבן ברזל
 לעץ רקבין חושה:
 = לא יבריהנו בן קשת
 לקש נהפכו לו אבני קלע:
 21 כקש נחשבו תיתה
 וישחק לרעש כידון:
 35 תחתיו חדודי הרש
 ירפד תרוץ עלו טיט:
 23 ירתיה כסיר מצולה
 ים ישים כמרקחה:
 40 אחריו יאור תיב
 יחשב תהים לשביליה:
 ה אין על עפר מְשָׁלָה
 העשו לבלוי חת:
 26 אֵת כל גבה וראה
 הוא מלך על כל בני שחק:
 45

40 "הציר כבקר יאכל:
 16 הנה נא כחו במתניו
 ואונו בשרורו בטנו:
 17 יחפץ זנבו כמו ארז
 גידו פתחו ישראל:
 18 עצמיו אפיקו נִזְשָׁה
 גרמיו כמטיל ברזל:
 19 הוא ראשית דרכי אל
 יֵעֲשִׂה יגש חרבו:
 = כי בול יִהְרִימוּ ישאו לו
 וכל חית השדה ישחקו שם:
 21 תחת צאלים ישכב
 בסתר קנה ובצנה:
 22 יסכהו צאלים יִגְלֹלוּ
 יסבחהו ערבי חל:
 23 הן יעשק נהר יִלֵּא יחפז
 יבטה כי יגית ירוץ אל פיהו:
 24 בעיניו יִקְסָפוּ
 במיקשים יקב אס:
 ה תמשך ליותן בהכה
 ובהבל תשקיע לשונו:
 26 התשים אגמן באפו
 ובהחה תקב לחיו:
 27 הירבה אליך תחנונים
 אם ידבר אליך רכות:
 28 היכרת ברית עמך
 תקחנו לעבד עולם:
 29 התשחק בו כצפור
 ותקשרנו לנערוֹתֶיךָ:
 ל יכרו עליו הברום
 יחצוהו בין כנענים:
 31 התמלא בשכות עורו
 ובצלל דגים ראשו:
 32 שים עליו כִּפֶּךָ
 זכר מלחמה אל תִּסְקֶה:
 (a) 40, אשר עשיתי עמך
 *
 (b) 41, א הן תחלתי נכובה
 הנם אל מיֵּאֵרוּ יִגְלֹלוּ:
 2 לא אכזר כי יִעֲרֹנֶנִי
 ימי הוא לפני יתִּצַב:
 3 מי הקדימני ואשלם
 תחת כל השמים לו הוא:
 4 לא אהריש כדיו
 ודבר נביותו ודון עיכור:

39,4 יהלמי בניהם ירבו בפר
יצאו ולא שבו למי:

ה מי שלה פרא הפשו

ומסרות ערוד מי פתח:

6 אשר שמתי ערבה ביתי
ומשכנתי מלחה:

7 ישחק להמון קרוה

השאות נגש לא ישמע:

8 יתור היום מרעהו

ואחר כל ירוק ודרוש:

9 היאבה רוב עבדך

אם ילין על אביסך:

י 'הקקשרם' בתלם 'בעבתה'

אם ישדד עמקים אחרוך:

11 התבטח בו כי רב כחו

ותעזב אליו יגיעך:

12 התאמין בו כי 'שיב' זרעך

וגרנד יאסף:

13 כנף רננים נעלסה

אם אברה חסידה ולצה:

14 כי תעזב לארץ ביציה

ועל עפר תחמם:

15 ותשכח כי רגל תזורה

והית השדה תרושה:

16 הקשיקה בניה ללא לה

לרוק יגיעה בלי פחד:

17 כי קשה אליה חנמה

ולא חלק לה בבונה:

18 כעת במרים תמריא

תשחק לסוס ולרכבו:

19 התתן לסוס גבירה

התלביש צוארו רעמה:

20 התרעישנו כארבה

היך נהרו אימה:

21 'יחפר' בעמק וישיש בבה

יצא לקראת נשק:

22 ישחק לפחד ולא יחה

ולא ישוב מפני הרב:

23 עליו תרנה אשפה

להב הנית וכידון:

24 ברעש רוגז יגמא ארץ

39 ילא יאמין כי קיל שופר:

39 בדי שפר יאמר האה

ומרהוק יריה מלחמה:

26 המבינהך נאבר נין

יפרש כנפו לתימן:

27 אם על פיד יגביה נשר

ובי ירום קני:

28 סלע ישכן ויתלנן

על שן סלע ומצודה:

29 משם חפר אבל

למרהוק עינוו וביטוי:

ל יאפרחו 'לעלע' דם

ובאשר הללים שם הוא:

40,א ויען יהוה את איוב ויאמר:

2 הלב עם שדו יסור

מוביה אלה יענה:

3 ויען אוב את יהוה ויאמר:

4 הן קלתי מה אשובך

ידו שמתי למי פי:

ה אחת דברתי ולא אענה

ישתים ולא איסיף:

6 ויען יהוה את איוב ויאמר:

7 אור נא כגבר הלצוך

אשאלך והודיעני:

8 האף חפר משפטי

תרשיעני למען תצדק:

9 יאם זרוע כאל לך

יבקול נמהו תרעם:

10 עדה נא גאון וגבה

והוד והדר תלבש:

11 הפץ עברות אפך

וראה כל גאה והשפלה:

12 ראה כל גאה הכנועה

והדך רשעים תחתם:

13 טמנם בעפר יחד

פניהם הבש בטמין:

14 וגם אני אידך

כי תישע לך ימינד:

15 הנה נא בחמות

(c) 39 יעם שרים יתועה:

- 38,ה מי פלג לשטף תעלה
והרך לחזיון קלות:
26 להמטיר על ארץ לא איש
מדבר לא אדם בור:
5 27 להשביע שׁוֹאֵה ומשואה
ולתצמית מִצֵּא דשא:
28 היש למטר אב
או מי היליד אגלו טל:
10 29 מבטן מי יצא הקרח
וכפר שמים מי ילדו:
3 כאבן מים יתלכדו
ופני תהים יתחבאו:
15 31 התקשר מעהנית נימה
או משכנת כסיל תפתח:
32 התצוא מזרות בעתי
ועיש על בניה יתנחם:
33 הודעת הקות שמים
20 אם תשים משטרו בארץ:
34 התרום לעב קולך
ושפעת מים תכסך:
35 ה התשלה ברקים יולכו
ויאמרו לך הניני:
25 36 מי שת בטחות הכמה
או מי נתן לשׁוֹכְנוֹ בינה:
37 מי יספר שהקים בתכמה
וינבלו שמים מי ישכוב:
30 38 בעקת עפר למיזק
ירגבים ידבקו:
39 התציד ללביא טרם
יחית כפירום תמלא:
35 39,א כי ושהו במעיוות
ישבו בסכה למו ארב:
40 41 מי יכון לערב צידו
כי ילךו אל אל ושיעי
יתעו לבלו אכל:
40 39,ב הודעת עת לזה יעלו סלע
הלל אַיִלוֹת תשמר:
2 הספר ירחים תמלאנה
יודעת עת לדתנה:
3 תכרענה ולדיהן תפלהנה
45 הבלוהם תשלחנה:
- 38 או מי נטה עליה קר:
6 על מה אדניה הטבעו
או מי ירה אבן פנתה:
7 ברץ יהד כוכבו בקר
ויריעו כל בני אלהים:
8 ויסך בדלתים ים
בגיהו מרחם יצא:
9 בשימו ענן לבשי
וערפל התלתי:
10 יאשבר עליו <הק>
יאשים בריה ודלתים:
11 יאמר עד פה תביא ולא תסוף
יפא ושות בגאון גליך:
12 המימך צוות בקר
יִקְעָתְהוּ שחר מקימו:
13 לאהז בכנפות הארץ:
14 תתהפך כתמר הותם
ויתוצבו ... כמו לביש:
16 הבאת עד נכבו ים
יבחקר תהום התהלכת:
17 הנגלו לך שערי מות
ישערו צלמות תראה:
18 התפנת עד רחבי ארץ
הגד אם ידעת כלה:
19 אי זה הדרך ושכן איר
וחשך אי זה מקומו:
20 כי תקח-י אל גבולו
וכו תבון נתיבות בותי:
21 ידעת כי אז תולד
ומספר ימך רבים:
22 הבאת אל אצרות שלג
ואוצרות ברד תראה:
23 אשר חשכתו לעת צר
ליום קרב ומלחמה:
24 אי זה הדרך והלק <כפר>
יפץ קדים עלי ארץ:
38,13 (א) וינערו רשעים מונחה:
*
38,17 (ב) וימנעו מרשעים אורם
וירגע רמה תשברי:

- 31,10-38,5
- 31 ועל פתח רעי ארבתיו :
 - תטחן לאחר אשתי
 ועליה יכרעוך אחרוך ;
- 11 כי ^אהוא זמה
^אוהוא ^בעון פלילים ;
- 12 כי אש היא עד אברון האכל
 ובכל תבואתי תשרש ;
- 13 אם אמצא משפט עבדו ואמתי
 בקרבם עמדי ;
- 14 ומה אלשה כי יקום אל
 וכי יפקד מה אשיבני ;
- 15 ולא הלא בבטן עשני עשהי
 ויולנני ברחם אהד ;
- 16 אם אמנע מהפץ דלתי
 ועיני אלמנה אכלה ;
- 17 ואכל פתי לבדו
 ולא אכל יתום ממנה ;
- 18 כי ^אמעטרוי גדלתי ^בכאב
 ומבטן אמהי אנתנה ;
- 19 אם אראה אובד מבלי לביש
 ואון כסית לאביון ;
- 20 אם לא ברכוני חלצו
 ומגז כבשי ותחמם ;
- 21,30,31 אם לא בכיתי לקשה יום
 עגמה נפשי לאביון ;
- 21,31 אם הניפתי על יתום ידו
 כי אראה בשער עזרתו ;
- 22 כתיפו משקמה תפול
 ואזרעי מקנה תשבר ;
- 23 כי פחד אלו איד אל
 ומשאתו לא אוכל ;
- 38 אם עלו אדמתי תזעק
 ויחד תלמיה יבכיון ;
- 39 אם כחה אכלתי בלי כסף
 ונפש בעליה הפתתי ;
- 40 תחת חטה יצא חיה
 ותחת שעה באשה ;
- 24 אם שמתו זהב כסלי
 ולכתם אמרתו מבטחי ;
- 2*
 2 מי זה מחשיך עצה
 במליך בלי דעת ;
- 3 אור נא כגבר חלצוך
 ואשאלך והודיעני ;
- 4 איפה היית ביסדי ארץ
 הגד אם ידעת בינה ;
- 5 מי שם ממדיה כי תדע

30,19 הֲרִנִי לַחֲמֵר
 וְאַתְּ מִשֵּׁל כַּעֲפֵר וְאַפֵּר :
 5 אֲשׁוּעַ אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי
 עֲמַדְתִּי יֵלֵא תַחֲפֹן בִּי :
 21 תַּהֲפֹךְ לְאַחֲזֹר לִי
 בְלִעָם יִדָּךְ תִּשְׁטַמְנֵנִי :
 22 תִּשְׁאַנֵּנִי אֶל רוּחַ תְּרֻכּוֹבוֹ
 וְתִמְצַנְנֵנִי מִתְּשׁוּעָה :
 23 כִּי יִדְעֵתָ מוֹת תְּשׁוּבוֹתַי
 10 זָבוּת מוֹעֵד לְכָל חַי :
 24
 26 כִּי טוֹב קִוִּיתִי וַיִּבֹא רַע
 וַאֲיַחֲלֶה לְאוֹר וַיִּבֹא אֶפֶל :
 15 27 מֵעַי רָתַחְתָּ וְלֹא דָמַי
 קִדְמֵנִי יָמֵי עָנִי :
 28 קִדְרָה הִלַּכְתִּי בְּלֹא
 קִמְתִּי בְּקֹהֵל אֲשֵׁי :
 29 אַחַ הַיּוֹתֵי לַחַיִּים
 20 יָרַע לְבַנּוֹת יַעֲנָה :
 3 עֲרֹר שַׁחַר עֲלֵי
 וְעֲצַמֵי חֶרֶה מִנִּי חָרַב :
 31 וַיְהִי לְאַבֵּל בְּנִי
 25 וְעֲצָבִי לְקוֹל בְּנִים :
 31.8 זְמַה אַתְּבוֹנֵן עַל בַּתּוֹלָה :
 2 זְמַה חֶלֶק אֱלוֹהִים מִמַּעַל
 וַיַּחֲלֵת שָׂדֵי מִמְרָמִים :
 3 הֲלֹא אִידָה לְעוֹלָם
 30 וַיִּכָּר לְפַעֲלֵי אוֹן :
 4 הֲלֹא הוּא יִרְאֶה דְרָכֵי
 וְכָל צַעֲדוֹ יִסְפּוּר :
 ה אִם הִלַּכְתִּי עִם שׁוֹא
 35 וְתַחֲשׂ עַל מִרְמַה רַגְלִי :
 6 וַיִּשְׁקֹלֵנִי בְּמֵאזְנֵי צִדֶּךָ
 וַיִּדְעַ אֱלוֹהִים תְּמִיתִי :
 7 אִם תִּסְתֶּה אֲשֵׁרֵי מִנִּי הַדָּרֶךְ
 40 וְאַחַר עֵינַי הִלַּךְ לְבִי
 יִבְנֵפִי דְבַק מֵאֵים :
 8 אֲזַרְעָה וְאַחַר יֶאֱכַל
 יִבְאָצְאֵי יִשְׂרָאֵל :
 9 אִם נִפְתַּח לְבִי עַל אִשָּׁה

29 כַּמְעִיל וְצִנּוֹף מִשְׁפָּטֶיךָ :
 18 וְאָמַר עִם קִנִּי אֲצַקֶּנָּה
 וְכַחֲלוֹ אַרְבֵּה יָמִים :
 30.8 וְעַתָּה שַׁחֲקֵן עָלַי צַעֲרוֹתַי
 אֲשֶׁר מֵאֲסַחְתִּי אֲבוֹתַם
 לְשׁוֹת עִם כְּלָבֵי צֹאֲנֵי :
 2 גַּם כֹּה יִדְוֶהֶם לְמַה לִּי
 3 בַּחֲסֵר וּבְנִפְּסָן גְּלִמּוּדָה
 הַעֲרַקִּים צִוֶּה אֲרַקֶּנָּה שׁוֹאָה וּמִשְׁאָה :
 4 הַקְּטִפִּים מְלֹחַ עָלַי שִׁיחַ
 וְשִׂרְשֵׁר רַתְּמִים לַחֲמֵם :
 ה מִן יָגֵר וַיִּגְרָשִׁי
 וַרִּיעֵנִי עֲלוֹמָי כְּנָגַב :
 6 בַּעֲרֶץ נַחֲלוֹים לְשַׁכֵּן
 חֲרִי עַפְר וְקַפִּים :
 7 בֵּין שִׁיחִים וַיַּחֲקֵן
 תַּחַת חֲרוֹל וּסְפַחֹת :
 8 בְּנֵי נָבֵל גַּם בְּנֵי בְלֵי שֵׁם
 נִבְאָר מִן הָאָרֶץ :
 9 יַעֲנָה נְגִינֹתַם הַיּוֹתֵי
 וְאַהֲוִי לָהֶם לְמַלְחָה :
 י תַּעֲבֹנוּ רַחֲקֵי מִנִּי
 וּמִפְנֵי לֹא חֲשַׁבְתִּי רַק :
 11
 12 עַל וַיִּמִּין פְּרָחַת וּקִימֵי
 וַיִּסְלֹו עָלַי אֲרַחֲוֹת אִידָם :
 13 נַחֲסֵי נַחֲיַבְתִּי
 14 יִבְפָּרֶץ רַחֲב וַאֲתִיר
 תַּחַת שֹׁאָה הַתְּגַלְגְּלִי :
 טו «תִּקְפָּכֵךְ» עָלַי בְּלַהֲוֹת
 «תִּרְדָּךְ» כְּרוּת נִדְבַתִּי
 וְכַעַב עֲבָרָה וּשְׁעֵתִי :
 16 וְעַתָּה עָלַי תִּשְׁחַפֵּךְ נַפְשִׁי
 וַאֲחֻזְנֵי יָמֵי עָנִי :
 17 לִילָה עֲצַמֵי נֶקֶר מַעֲלֵי
 וְלִרְקִי לֹא יִשְׁכַּבוּן :
 18 בְּרַב כֹּחַ יִתְּפֶשֶׁה לְבִישֵׁי
 כַּפֵּי בַּתְּנַחֵי יִאֲזַרְנֵי :
 30.8(a) מִיָּמִים לִימִים
 *
 (b) 2 עֲלִינוּ בָּאָה כֹּה־1

29 כימי אליה ישמרניו
 3 בהללי נרו עלי ראשי
 לאורו אלך השך:
 4 כאשר הוודתי בימי הרפי
 5 בסודך אליה עלי אהלי:
 ה בעוד שדרי עמדי
 סביבתי נערו:
 6 ברחץ הליבני בחמה
 וצור יציק עמדי פלגי שמן:
 10 שרשי פתוחה אלו מים
 19 יטל ולין בקצירי:
 ז כבידי חדש עמדי
 וקשתי בודי תחליק:
 7 בצאתי שער עלי קרח
 15 ברחוב אבן מושבתי:
 8 ראוני נערים ונחבאי
 וישישים קמו עמדי:
 9 שרים עצרו במלים
 וכה ושימו לפיהם:
 20 קול נגידים אָלָם
 ולשינם לחכם דבקה:
 11 כי אזן שמעה ותאשרני
 ועין ראהה ותעידני:
 21 לו שמעתי ויחלי
 25 וידמו למו עֲצָתִי:
 22 אחרו דברו לא ישנו
 ועליומו חסה מלתי:
 23 ויחלו כמטר לו
 ופיהם פערו למלקוש:
 30 כי אמלט עני משוע
 ויחתי ולא עזר לי:
 13 ברכת אבד עלי תבא
 ולב אלמנה ארץ:
 35 עינים הויתני לעִיֵר
 ורגלים לפסה אני:
 16 אב אנכי לאביונים
 ורב לא ודעתי אהקרהי:
 17 ואשברה מתלעות עיל
 ומשניו אשליך טרס:
 40 אשהק אֵלֵהֶם יֵלֵא יאמיני
 ואור פני לא יפיל:
 38 אבחר דרכם ואשב ראש
 יאשבון כמלך בגדיד
 כאשר אבליב יָהֵם:
 45 ידק לבשתי וילבשני

28 לא עדה עליי שהל:
 9 בהלמיש שלה ידו
 הפך משרש הרום:
 א בצורות יאורם בקע
 וכל יקר ראתה עיני:
 11 מבני נהרות חֶבֶשׁ
 יתעלמה יצא אור:
 12 והחכמה מאין תמצא
 ואי זה מקום בינה:
 13 לא ידע אנוש דרכה
 ולא תמצא בארץ החיים:
 14 החרב אמר לא בי היא
 ויה אמר אין עמדי:
 15 לא יתן סגור תחיה
 ולא ישקל כסף מחירה:
 16 לא תסלה בנתם אפיר
 בשחם יקר וספיר:
 17 לא יערבנה זהב וזכוכית
 ותמורהה כלי פז:
 18 ראמות יגביש לא יזכר
 ומשך חכמה מפנינים:
 19 לא יערבנה פטרת כיש
 בנתם טהור לא תסלה:
 ז והחכמה מאין תביא
 ואי זה מקום בינה:
 21 וינעלמה מעיני כל חי
 ומעוף השמים נסתרה:
 22 אבדון נמות אמרי
 באזיני שמענו שמעה:
 23 אלהים הבין דרכה
 והוא ידע את מקומה:
 24 כי היא לקצות הארץ וביש
 תחת כל השמים יראה:
 38 לעשות לרוח משקל
 ומים חכן במדה:
 26 בעשתו למטר חק
 ודרך לחזיו קלוה:
 27 אז יִקָּאֵה ויספרה
 הכונה וגם חקרה:
 28 ויאמר לאדם
 הן יראה אדני היא חכמה
 וסור מִקֶּעַ בינה:

29. א יוסף איוב שאת משלו ויאמר:

2 מי ותנני כוהני קרב

- 27 יקרא אלוה בכל עת:
 11 אוֹרָה אַחֲכֶם בִּיד אֵל
 אֲשֶׁר עִם שְׂדֵי לֹא אֶכְחַד:
 12 הֵן אַתֶּם כְּלַכֶּם חַזִּיתֶם
 5 וְלִמָּה זֶה הִבֵּל תִּהְבְּלוּ:
 13 זֶה הַלֵּק אָדָם רָשָׁע עִם אֵל
 «וַיִּנְחֵלָה» עֲרִיצִים מִשְׂדֵי יִקְהוּ:
 14 אִם יִרְבוּ בְּנֵיו לְמוֹ חֶרֶב
 וַצֹּאצְאוּ לֹא יִשְׁבְּעוּ לָהֶם:
 10 שְׂרִידוֹ בְּמוֹת «לֹא» יִקְבְּרוּ
 וְאִלְמִנְתוֹ לֹא תִבְכִּינָה:
 16 אִם יִצְבֵּר כַּעֲפֵר כֶּסֶף
 וְכַחֲמֵר יִכְוֵן מִלְּבוּשׁ:
 17 יִכְוֵן וְצִדִּיק יִלְבֹּשׁ
 15 וְכֶסֶף נָקוּ יִחַלֵּק:
 18 בְּנֵה «לְעֵשׂ» בֵּיתוֹ
 וְכִסְכָּה עֲשֵׂה נֹצֵר:
 19 עֲשִׂיר יִשְׁכֹּב וְלֹא יִאֲסֹף
 עֵינָיו פֶּקַח וְאִינְנוּ:
 20 תְּשִׁיגְהוּ כַּמִּיב בְּלִהוֹת
 לַיְלָה גִּבְּתוֹ סוּפָה:
 21 יִשְׁאַהוּ קִדִּים וְיִלְךְ
 וַיִּשְׁעֲרָהוּ מִמְּקוֹמוֹ:
 22 וַיִּשְׁלַךְ עָלָיו וְלֹא יִהְמַל
 25 מִיָּדוֹ בְּרוּחַ יִבְרַח:
 23 «יִשְׁפֹּקוּ עָלָיו» כַּפִּימוֹ
 «וַיִּשְׂרָקוּ» עָלָיו מִמְּקוֹמוֹ:
 28,» כִּי יֵשׁ לְכֶסֶף מוֹצֵא
 וּמְקוֹם לִזְהַב יִזְקוּ:
 2 ברֶזֶל מֵעֶפֶר יִקַּח
 וְאֲבָן יִצְוֵק נְחוּשָׁה:
 3 קֶץ שֵׁם לַחֶשֶׁק
 וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא הוֹקֵר:^β
 4 פֶּרֶץ נַחַל «בַּעֲפֹר»
 35
 דְּלוּ מֵאִינוֹשׁ נְעוּ:
 ה אֲרֶץ מִמְּנָה יֵצֵא לָהֶם
 וְתַחֲתֶיהָ נִהַפֵּךְ כְּמוֹ אֵשׁ:
 6 מְקוֹם סִפִּיר אֲבִינִיה
 וְעִפְרַת זָהָב לוֹ:
 40 נְחִיב לֹא יִדְעוּ עֵשׂ
 וְלֹא שִׁזְפְּתוּ עֵין אִיה:
 8 לֹא הִדְרִיכוּהוּ בְּנֵי שַׁחַץ
- 26,6 עָרוֹם שְׂאוּל נִגְדוּ
 וְאִין כְּסוֹת לְאַבְדָּהוֹן:
 7 נֹטָה צַפּוֹן עַל תְּהוֹ
 תְּלַח אֲרֶץ עַל בְּלִימָה:
 8 צָרַר מַיִם בַּעֲבִיר
 וְלֹא נִבְקַע עֵין תַּחֲתֶם:
 9 מֵאַחַז פָּנָי כֶּסֶף
 פֶּרֶשׂז עָלָיו עֲנָנוּ:
 י חֵק חָג עַל פָּנָי מַיִם
 עַד תְּכַלִּית אוֹר עִם חֶשֶׁךְ:
 11 עֲמוּדֵי שָׁמַיִם יִלְפָּפוּ
 וַיִּתְמַהוּ מִגְּעֵרְתוֹ:
 12 בִּכְחוֹ «גַּעֲר» הַיּוֹם
 וּבִתְבוּנָתוֹ מִחֵץ רַהֲב:
 13 בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה
 הַלְלָה יָדוֹ נַחֵשׁ בְּרָח:
 14 הֵן אֱלֹה קִצּוֹת דֶּרֶךְ
 וְמָה שִׁמְצָן דְּבַר נִשְׁמַע בּוֹ
 וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי וַתְּבוּיֵן:
 26,» וַיִּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר:
 2 מִה עֲזַרְתָּ לֹא כַח
 הוֹשַׁעַת זְרוּעַ לֹא עָז:
 3 מִה יַעֲצֵת לֹא חִכְמָה
 וְתוֹשִׁיָה לְרַב הוֹדַעַת:
 4 אֵת מִי הִגַּדְתָּ מִלִּין
 וְנִשְׁמַת מִי יֵצֵא מִמֶּךָ:
 27,2 הִי אֵל הַסִּיר מִשְׁפָּטִי
 וְשִׂדֵי הַמֵּר נִפְשִׁי:
 3 כִּי כָל עוֹד נִשְׁמַתִּי בּוֹ
 וְרוּחַ אֱלֹהִים בְּאַפִּי:
 4 אִם תִּדְבַרְנָה שִׁפְתַי עוֹלָה
 וְלִשׁוֹנִי אִם יִהְיֶה רַמְיָה:
 ה תְּלִילָה לוֹ אִם אֲצַדִּיק אַתֶּם עַד אֲנוּעַ
 לֹא אֲסִיר תַּמְתִּי מִמֶּנִּי:
 6 בַּצִּדְקָתִי הִחַזְקָתִי וְלֹא אֲרַפֶּה
 לֹא יִהְרַף לִבִּי מִיּוֹמִי:
 7 יְהִי כִרְשָׁע אִיבִי וּמִתְקוֹמְמִי כַּעֲנָל:
 8 כִּי מִה תִּקּוֹת הִנֵּף כִּי «יִגִּישׁ»
 כִּי «יִשְׁאַל» אֱלֹהִים נִפְשִׁי:
 9 הִצַּעַקְתוּ יִשְׁמַע אֵל
 כִּי תִבּוֹא עָלָיו צָרָה:
 י אִם עַל שְׂדֵי יִתְעַנֵּג

(2) 28,3 אֲבָן אֵזֶל וְעִלְמִיּוֹת

(1) 27,1 וַיִּסַּף אִיּוֹב שֵׁאת מִשְׁלֵי וַיֹּאמֶר:

23, י כי ידע דרך עמדי
 בהנני כחב אצא :
 11 באשרו אהיה רגלי
 דרכו שמרתו ולא אט :
 12 מַמְצוֹת - שפתיו <לא> אמיש
 <בחקי> צפנתו אמרי פיו :
 13 והוא פַּעַל ומי ושיבני
 ונפשו אֶתְהָ ויעש :
 14 <בן> ישלים הקו
 ובהנה רבות עמו :
 ט על כן מפניו אֶפְהַל
 אתבונן ואפהד ממני :
 16 ואל הדרך לבי
 ושדו הבהילני :
 17 כי לא יצפנתו מפני חשך
 ומפני כסה אפל :
 24, א מְדוּעַ מִשְׁדּוֹ נִצַּפְנֵנו עֵתִים
 ויִדְקְנוּ לֹא הִזוּ יַמִּינֵנו :
 2 <רשעים> גְּבֻלוֹת נִשְׁיִנו
 עָדָר גִּזְלוֹ <רשעו> :
 3 המור יתמיים ינהנו
 יתבלו שיר אלמנה :
 4 יטו אבינום <מדין>
 יהד קבאו עיני ארץ
 ה <הן> פראים במדבר יצאו <לפגלם>
 משהרו הטרף ערבה לו להם לנערים :
 6 בשדה בלגל יקצרו
 וכרם רשע ילקשו :
 7 ערום ילינו מבלו לבוש
 ואון כסות בקרה :
 8 מזרם הרים ירטבו
 ומבלו מחסה הקבו צור :
 9 ערום הלכו בני לבוש
 ורעבים נשאו עמר :
 11 בין שורתם וצהורו
 יקבום דרכו ויצמאו :
 12 מעיר מתים ינאקו
 ונפש הללים תשוע
 ואלה לא ישום תפלה :
 23, 9 שמואל בעשאו ולא אהו
 ונעף ימין ולא אראה :
 *
 24, 9 (א) יגזלו מלשד יתים
 ועל עני התבלי :

24, 13 המה היו במרדו אור
 לא הכירו דרכיו
 ולא ישבו בנתיבותיו :
 14 <לא אור> יקום רוצח
 וקטל עני ואביון
 ט ובלילה יהלך גנב :
 ועין נאף שמרה נשף
 לאמר לא תשורני עין
 וסחר פנים ישום :
 16 חתר בהשך בתים
 <מים> תתמו למו
 17 לא ידעו אור :
 כי יתרו בקר למו צלמות
 כי יכור בלהות צלמות :
 18 קל הוא על פני מים
 תקלל חלקתם בארץ
 לא יראה פריהם פארץ ציה :
 19
 ויטקהו רחם מתקן רמה
 20 עוד לא יזכר ותשבר כעץ עולה :
 21 רעה עקרה לא תלד
 ואלמנה לא ייטוב :
 22
 יקום ולא יאמין בחייון :
 23
 ועיניהו על דרכיהם :
 24 רמו מעט ואינו
 יהם ככל הציר וקטפון
 וכראש שבלת ימלו :
 30 ואם לא אפל מי יזובנו
 וישם <לאון> מלתו :
 25, א ויען בלדד השחי ויאמר :
 2 המשל ופחד עמו
 עשה שלום במרומו :
 3 הוש מספר לגדודיו
 ועל מי לא יקום תורתו
 4 ומה יצדק אנוש עם אל
 ומה יזכה ילוד אשה :
 ה הן עד ירח ולא יאהיל
 וכוכבים לא זכו בעינו :
 6 את כו אנוש רמה
 ובן אדם תולעה :
 26, ה הרפאים יחוללו
 מתחת מים ושכניהם :

5

10

15

20

25

30

35

40

45

21 בְּיוֹם; עֲבֵרוֹת וַיִּבְלֹוּ;
 31 מִי יִגִּיד עַל פְּנֵי־דַרְכּוֹ
 וְהוּא עֲשֵׂה מִי יִשְׁלַם לוֹ;
 32 וְהוּא לְקִבְרוֹת יִגְבַּל
 וְעַל גְּדִישׁ יִשְׁקֹד;
 33 מִתֵּקֵן לוֹ רִגְבֵי נַחַל
 וְאֶחָרָיו כָּל אָדָם יִמְשֹׁךְ
 וּלְפָנָיו אֵין מִסְפָּר;
 34 וְאִיךְ הִנְחֵמוֹנֵי הַבַּל
 וְחִשְׁבוֹתֵיכֶם נִשְׂאָר מֵעַל;
 22,א וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתִּמְנִי וַיֹּאמֶר:
 2 הַלֵּאֵל יִסְכֵּן גִּבּוֹר
 כִּי יִסְכֵּן עֲלֵינוּ מִשְׁכּוֹל;
 3 הַחֲפִיץ לְשֹׁדֵי כִי תִצְדַּק
 וְאִם בִּצְעַת כִּי תִתֵּם דְּרִכְיָךְ;
 4 הַמִּיּוֹרֵאתְךָ יִכְתָּהּ
 יִבּוֹא עִמָּךְ בְּמִשְׁפָּט;
 ה הַלֵּא רַעֲתֶךָ רַבָּה
 וְאֵין קֶץ לְעֹלְתֶיךָ;
 6 כִּי תַחֲבֹל אֶתִּיהָ הַנֶּסֶם
 וּבִגְדֵי עֲרוֹמִים תִּפְשׁוּט;
 7 לֹא מִיּוֹם עֵרַף תִּשְׁקֶהָ
 וַיִּמְרַעֵב תִּמְנַע לָחֶם;
 9 «אֲלֵמְנוֹת שִׁלַּחַת רִיָּקִים
 וְזִרְעוֹת וַתִּמֵּים «תִּקְנֵא»;
 י עַל כֵּן סִבִּיבְתִיךָ פָּחִים
 וַיִּבְהַלֵּךְ פָּחַד פָּתָאם;
 11 «אוֹרֶךְ מִהֲשֵׁךְ» לֹא תִרְאֶה
 וּשְׁפַעַת מִיּוֹם תִּבְסַךְ;
 12 הַלֵּא אֱלֹהִים «בְּגִבְהַת שָׁמַיִם
 יִרְאֶה» רֹאשׁ כּוֹכְבוֹים כִּי קָמוּ;
 13 וְאִמְרַת מַה יִּדַע אֵל
 הַבַּעֲדָר עֲרַפֵּל וּשְׁפוּט;
 14 עֵינַיִם סָתַר לוֹ וְלֹא יִרְאֶה
 וְחֹג שָׁמַיִם יִתְהַלֵּךְ;
 ט האֲרַחַת עוֹלָם תִּשְׁמֹר
 אֲשֶׁר הָרְכִינוּ מִתִּי אֶזְרָן;
 16 אֲשֶׁר קָמְטוּ וְלֹא עֵת
 נָהַר יִוצֵק יִסְוֶדֶם;
 17 הָאִמְרוּם לֹאֵל סוֹר מִמֶּנּוּ

22 וְמַה יַּעֲשֶׂה שְׂדֵי «לִנְו»
 19 וַיִּרְאוּ צִדִּיקִים וַיִּשְׁמַחוּ
 וַיִּנְקְדוּ וַיִּלְעַג לְמוֹ
 = אִם לֹא «נִכְחַדּוּ קָמִינוּ»
 וַיִּתְרַם אֲכַלְהָ אִשׁ;

21 הַסִּכָּן נֹא עִמּוֹ וְשָׁלַם
 בָּהֶם «תְּבִיאֲתֶךָ; טוֹבָה»;
 22 קָה נֹא מִפְּנֵי תוֹרָה
 וְשִׁים אִמְרוּ וּבִלְבָבְךָ;
 23 אִם תִּשׁוּב «וּנְגַד» שְׂדֵי «תִּקְנֵע»
 תִּרְחִיק עוֹלָה מֵאֶהְלֶךְ;

24 וְשִׁית עַל עֵפֶר בִּצֹר
 וּבִצֹר נַחֲלִים אֹפִיר;
 25 כִּי וְהִיָּה שְׂדֵי בִצְרוּךְ

26 כִּי אַז עַל שְׂדֵי תִתְעַנֶּה
 וְתִשָּׂא אֵל אֱלֹהִים פִּיךָ;
 27 תִּעֲתוֹר אֱלֹהֵי וַיִּשְׁמַעֲךָ
 וַיִּדְרִיךְ תִּשְׁלַם;

28 וְתִגְזֹר אֱמֹר וַיִּקַּם לְךָ
 וְעַל דְּרִכְיָךְ נִגְהָ אֹר;
 29 כִּי «תִּשְׁפִּיל» וְתִאֲמַר «וְהָיָה
 וְשֵׁה עֵינַיִם יוֹשַׁע» אֵל-
 ל יִמְלֹט «אֶת» נְקִי
 «וְתִמְלֹט» בְּבֵר כַּפִּיךָ;

23,א וַיַּעַן אֱיֹוֹב וַיֹּאמֶר:

2 גַּם «קִנְיַת מִרְיָ» שָׁחִי
 «יָדוּ» כִּבְדָה עַל אֶתְחַתִּי;
 3 מִי יִתֵּן יִדְעֵתִי וַיִּמְצָאֶהוּ
 אֲבֹא עַד תִּכְוִנתוֹ;
 4 אֲעֲרֹכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט-יָי
 וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכַחֹת;

ה אֲדַעַה מַלְּוִים וַעֲנֵנִי
 וְאֲבִוְנָה מַה יֹּאמֶר לוֹ;
 6 תִּפְרָב כֵּה יִרְיֵב עֲמִדִי
 לֹא אֵךְ הוּא יִשָּׁם בִּי;
 7 שֶׁם יִשָּׂר נִיכַח עִמּוֹ
 וְאֲפֻלְטָה לְנִצָּחַת מִשְׁפָּטִי;⁷

22,18(2) והוא מלא בתיבה טיב
 ונצח רשעים החקק מני;

*

23,8 (7) הן קדם אהלך ואיננו
 ואחרו ולא אבין לך;

22,8 (12) וראש זרוע לו הארץ
 ונשוא זנים ישב בה;

5

10

15

20

25

30

35

40

21, י שויר-ם עבר ולא יגעל
 תפלט פרת-ם ולא תשכל:
 9 בתיהם יִשְׁלֹמוּ מִפֶּהד
 ולא שבט אלוה עליהם:
 12 ישאו בתה וננור
 5 וישמחו לקול עוגב:
 13 יבלו בטוב ומיהם
 ובך-ה שאול יִנְהֶה-;
 14 ויאמרו לאל סור ממנו
 10 ודעת דרכיך לא הפצנו:
 טו מה שדו כי נעבדנו
 ומה ניעיל כי נפגע בו:
 16 הן לא בידם טובם
 ענת רשעים רהקה מִפִּי:
 17 כמה נר רשעים ידעך
 15 ויבא עלימו אודם
 חבנים יִאֱחָזם מֵאָפֶה-:
 18 יהיו נתבן לפני רוח
 ינמין גנבתו סופה
 20
 19 אלוה יצפן לבניו אונו
 וישלם אליו וידע:
 = יראו עיניו כידו
 ומהמת שדו ושתה:
 21 כי מה הפצו בביתו אחריו
 25 ימספר הדשיו הָפְצוּ:
 22 הלאל ילמד דעת
 והוא רמים ישפוט:
 30 זה ימות בעצם תמו
 כלו יִשְׁאָזְךָ ושליו:
 24 עטיניו מלאו קלב
 ומה עצמותיו יִשְׁקָה:
 35 וזה ימות בנפש מרה
 ולא אכל בטובה:
 26 יהד על עפר ישכבו
 ורמה תבסה עליהם:
 27 הן ידעתי מהשבותיכם
 40 ומזמות עלו תחמסו:
 28 כי תאמרו אוה בות נדוב
 ואיה אהל משכנתי רשעים:
 29 הלא שאַלְתֶּם עוֹבְרוֹ דרך
 ואתתם לא תנמרי:
 45 ל כי ביום- איד נהשך רע

20 וְלֹא יִנְרָמְהוּ- וְלֹא יִגְלַעַט-
 19 בו רָצִין בַּת- דְּלוֹם
 בות גזל ולא ובנהו:
 = כי לא ידע שְׁלוֹה- בְּטָבוֹ-
 יבהמוֹדָה לא יִמְלַט-:
 21 אין שרוד לֹא־כִלו
 על כן לא יהיל טובו:
 22 במלאות שִׁפְקוֹ נַגַּר לוֹ
 כל יד עִמֹל תִּבְאָעוּ:
 23b ויִשְׁלַח- בו תרוֹן אפר
 ויִמְטֶר- עָלָיו הַבְּלוֹם-:
 24 לֹא יִמְלַט מִפְּנֵי- ברזל
 תהלפהו קשת תחושה:
 25 ויבא שְׁלַח- מִגֹּזֶה וּבִרְקָה מִמֵּרְתוֹ
 יִהְיֶה עָלָיו אֲמִים:
 26 כל חשך טמין לוֹ-
 תאבלהו אש לא נִפַּח
 ידע שרוד באהלו:
 27 יגלו שמים עֵנֻו
 וארץ מתקוממה לוֹ:
 28 יגל ויבול בותו
 יִגְעֻו יום- אפרו:
 29 זה חלק אדם רשע מאלהים
 ונחלת אֲמֵרוֹ מֵאֵל:
 21, א ויִקַּן איוב ויאמר
 2 שמעי שמוע מלתי
 וְאֵל- תהי זאת תנחומתי-כם:
 3 שאוני ואנכי אדבר
 וְאֵז לֹא תלעניו בי-:
 4 וְהֵאֲמַר- לָאֵדָם שִׁיחַ
 ואם מדוע לֹא תִקְצַר רוּחַי:
 ה פנו אליו והשמרו
 ושימו יד על פה:
 6 ואם זכרתי ונבהלתו
 ואחז בשרי פלצות:
 7 מדוע רשעים יהיו
 עתקו גם גברו היל:
 8 זרעם נבון עִמָּם
 וצאצאיהם לעיניהם:
 11 ישלחו כצאן עוֹלָהֶם
 וילדיהם ירקדון:
 21, 8, 8 (c) לַיְיָהֶם

19,27^c פָּלוּ כְלוּתִי בַחֲקֵי |
 28 כִּי תֹאמְרוּ מִה פִּרְקָה לֹא
 וּשְׂרַשׁ דָּבָר נִמְצָא <בִּי> :
 29 גִּירוּ לָכֵס מִפְּנֵי <חֲרָפָה>
 5 כִּי הִמָּה <בַּעֲלֵי־תַבָּא>
 לְמַעַן תִּדְעוּן <כִּי שֶׁדָּדוּ> :
 20,א וַיֵּשֶׁן צִיִּפְר הִנְעַמְתִּי וַיֹּאמֶר :
 2 <לֹא כֵן> שְׁעִיפֵי יִשׁוּבוּנִי
 10 :
 3 מוֹסֵר כְּלִמְתִּי אֲשַׁמַּע
 וְרוּחַ מִפִּינְתִּי יַעֲנֵנִי :
 4 <הֲלֹא> יִדְעַת מִנִּי עַד
 15 מִנִּי שׁוֹם אֲדָם עָלַי אֲרַץ :
 ה' כִּי רִנַּנְתָּ רִשְׁעִים מִקְרֹב
 וּשְׂמַחַת הִנֵּה עָדִי רָגַע :
 6 אִם יַעֲלֶה לְשָׁמַיִם שְׁוִאוֹ
 וּרְאִשׁוֹ לַעֲב יִגֹּעַ :
 20 7 כִּנְגָלוֹ לִנְצַח יֵאבֵד
 רִאיוֹ וַיֹּאמְרוּ אִיזוֹ :
 8 כַּחֲלוֹם יַעֲרֹף וְלֹא יִמְצָאֶהוּ
 וַיִּדְד כַּחֲזִיוֹן לַיְלָה :
 9 עֵינָי שִׁזְפַּתִּי וְלֹא תוֹסִיף
 25 וְלֹא עוֹד תִּשׁוּרְנֵנִי מִקְמוֹ :
 י בְּנִי וְרֵצוּ דְלִים
 וַיִּדְרוּ תִשְׁבְּנָה אוֹנֵנוּ :
 11 עֲצֻמוֹתַי מִלֵּאד <עֲלוּמָה>
 וְעִמּוֹ עַל עֵפֶר הַשֶּׁכֶב :
 30 12 אִם תִּמְתִּיק בְּפִי רֵעָה
 יִכְחִידֶנָּה תַּחַת לְשׁוֹנֵי :
 13 יַחֲמַל עָלֶיהָ וְלֹא יַעֲזֹבֶנָּה
 וַיִּמְנַעֶנָּה בַּתּוֹךְ חֲכָמוֹ :
 14 לַחֲמוֹ בִּמְעִיז נִהְפֵךְ
 35 מִדְּרוֹת פִּתְנוּם בְּקִרְבִּי :
 20,15^a,23^a 20 חִיל בִּלְע יוֹהֵי לְמֵלֵא בִטְנוֹ
 15^a וַיִּקְאֵנִי מִבִּטְנוֹ וַיִּרְשָׁנִי אֵל :
 16 רֵאשׁ פִּתְנוּם וַיִּנָּק
 תַּהַרְגֶנָּה לְשׁוֹן אִפְעָה :
 40 17 אֵל רָאָה בַּפְּלֹגוֹת
 < נַחֲלֵי דְבֶשׁ וְהִמָּאָה :
 18 <לְרִיק וְצֵב> וְלֹא יִבְלַע <הַחִיל>

19 וּמִצֹּדוֹ עָלַי הַקּוֹף :
 7 הֵן אֲצַעֵק הַמָּס וְלֹא אֶקְנֶה
 אֲשִׁרֵעַ וְאוֹן מִשִּׁפְט :
 8 אֲרַחֵי גֵדֵר וְלֹא אֶעֱבֹר
 וְעַל נְתִיבֹתַי הַשֶּׁךְ וְשׁוֹם :
 9 כְּבוֹדִי מֵעַלֵּי הַפְּשִׁיט
 וַיֹּסֵר עֲטַרְתִּי רֵאשִׁי :
 י יִתְצַנֵּי סָבִיב וְאֶלֶךְ
 וַיִּסַּע כַּעֲץ תִּקְוֹתַי :
 11 וַיִּחַר עָלַי אִפֹּר
 וַיִּחַשְׁבֵנִי לֹא כַצִּירִד :
 12 יִתֵּד יִבְאוּ גִדּוּדֵי
 וַיֹּסֶלּוּ עָלַי דְרָכִם
 וַיִּחַנּוּ סָבִיב לֹאֲהֵלִי :
 13 אֲהִי מֵעַלֵּי <הַרְחֹקוּ>
 וַיִּדְעֵי אֵךְ זָרוּ מִמִּנִּי :
 14 הִדְלוּ קְרוֹבֵי
 וּמִיָּדַעִי שִׁכַּחְוִנִי :
 טו גִּירוּ בִּוְתִי וְאַמְחִתִּי לְזֵר תַּחֲשַׁבְנִי
 נִכְרוּ הַיּוֹתֵי בַעֲיֻנְהֵם :
 16 לְעַבְדִּי קְרֵאתוֹ וְלֹא יַעֲנֶה
 בְּמוֹ פִי אֲתַחֲנֵן לוֹ :
 17 רוּחִי זָרָה לֹאֲשַׁתֵּר
 <וּנְתַעֲבַתִּי> לְבָנוּ בִטְנוֹ :
 18 גַם עֲוִלִים מֵאִסּוֹ בִי
 אִקּוּמָה וַיִּדְבְּרוּ בִי :
 19 קָעֲבוּנִי כָל מֵתֵי סִדְרֵי
 וְזֶה אֲהַבְתִּי נִהַפְכוּ בִי :
 כ בַּעֲוִרֵי ׀ דְּבַקָּה עֲצֻמִי
 :
 21 חֲנִנִי חֲנַנֵּנִי אֲתֵם רַעִי
 כִּי יַד אֲלוֹהֵי נֹגַעָה בִי :
 22 לְמַה תִּרְדַּפְּנִי כִּמוֹ אֵל
 וּמִבְּשָׂרִי לֹא תִשְׁבַּעִי :
 23 מִי יִתֵּן אִפֹּר וַיִּקְתְּבוּן מִלִּי
 מִי יִתֵּן יוֹתֵקֵן בְּסַפְרִי :
 24 בַּעֲט בַרְזֶל וְעַפְרַת
 בְּצוּר וַיַּחֲצֹבֵן <לְעַד> :

 (a) 19, כה, ואני ידעתי גאלי הי
 וואהלני על עפריה וקום ;
 26 לתחית עורי ומכלכל זאת
 וימא'וה עשו לי אלה ;

19,27(β) אתי אני אהיה לי ועיני יאו ולא זרי

18,6 אור השֶׁךְ באהלו
 ונרו עליו ידעך :
 7 יצרו צעדו איני
 ותשליכנה עצתי :
 5 8 כי שלח ברשת רגלי
 ועל שבבתי יתהלך :
 9 יאחז בעקביו פה
 תחזק עליו צמים :
 10 טמון בארץ הבלי
 ומלכדתי עליו תיב :
 11 סבוב בעתהי בלהות
 לרגליו :
 12 יהו יקעם אני
 ואיד נכון לצאצאיו :
 15 13 יואכל בקרו מות :
 14 יתק מאהלו :
 15 15 תשכון באהלו :
 וזרה על נותו צפרות :
 20 16 מתחת שרשו ובשו
 וממעל פול קצורו :
 17 זכרו אבד מני ארץ
 ולא שם לו על פני הירק :
 18 תהפחו מאור אל השך
 ומחבל ינקהו :
 25 19 לא נין לו ולא נבד בעמו
 ואין שריר במגורו :
 20 על ומו נשמו אחרנים
 וקדמום אהז שער :
 30 21 אך אלה משכנות עול
 וזה מקום לא ידע אל :

19,א ויען איוֹב ויאמר :
 2 עד אנה תגיוון נפשו
 ותדכאוני במלים :
 35 3 זה עשר פעמים תכלימוני
 לא תבשו תתחברו לי :
 4 ואף אמנם שגיתו
 אתי תלון משוגתי :
 40 5 אם אמנם עלו הגדול
 ותוכיתו עלי הרפתי :
 6 דעו אפו כי אלוה עֲתָנוּ

18,13 (ז) יאכל בדי עורו

17,2 "אם לא הקלום עמדו
 ובקמרותם תלן עינו :
 3 שימה נא קרבני עמך
 מי הוא לידו יתקע :
 4 כי לבם צפנת משבל
 על כן לא תרומם :
 5 ויעו בניו תבלנה
 ותציגוני משל צמים :
 6 וצחק לפנים אהיה :
 7 ותבה מכעש עינו
 ויצרו כצל כלם :
 8 ושמן ישרום על זאת
 ונקו על הנף ותערר :
 9 ואתה צדוק דרכו
 וטהר ידום וסוף אמיץ :
 י ואגם כלבים תשבו ובאני נא
 ולא אמצא בכם חכם :

18,א ויען בלנך השחי ויאמר :
 2 עד אנה תשים קץ למלון
 תשן ואני נדבר :
 3 מדוע נחשבנו בבהמה
 נטמינו בעינוך ו
 טרף נפשו באפו :
 4 הלמענך תעזב ארץ
 ויעתק צור ממקומו :
 5 גם אור רשעים ידעך
 ולא ינה שביב אשר :

16,22(ח) כי שנית נספח יאָזו
 יארח לא אשוב אהלך :
 א 17, יוחי קבלה ימי נזכר
 קברים לי
 *
 (ג) 11 ימי עבדו ינתי נתקו
 12 לילה ליום ושימו
 13 אם אקח שאיל ביתי
 בחשך רפתי וצויתי
 14 לשתה קאתי אבי אתה
 אמי ואחתי לימה :
 וט ואיה אפי תקיתי
 וישוקתי מי ושינתי :
 16 יעמי שאל תרונה
 יקם יתה על עפי קחתי :

- 15 ולא כהדרו מאבותם:”
- 16,4 גם אנכי ככם אדברה
 לו יש נפשכם תחת נפשי
 אחבורה עליכם במלים
 ואניעה עליכם כמו ראשי:
 ה אאמנכם כמו פי
 וניד שפתי <לא> <א>חשך:
 5
- אם אדברה לא יחשך כאבי
 ואחדלה מה מני יהלך:
 6
- אך עתה הלאני
 השמות כל עדתי:
 7
- ותקמטני לעד היה
 ויקם בי כחשי:”
 8
- אפו טרק וישטמני
 חרק עלו בשניו
 9
- צרי ולטש עיניו לי:
 10
- שלו היתיו ויפרפרי
 ואחז בערפי ויפצצני
 ויקימני לו למשרה:
 11
- יפלה כליותי ולא יחמל
 ישפך לארץ מררתי:
 12
- יפרצני פרץ על פני פרץ
 ירץ עלי כגבור:
 13
- שק תפרתי עלו גלדי
 ונתתי בעפר קרני:
 14
- פני המרמרוני מני בכי
 ועל עפעפי צלמות:
 15
- על לא המס בכפי
 ותפלתו זכה:
 16
- ארץ אל תכסי דמי
 ואל יהי מקום לזעקתי:
 17
- גם עתה הנה בשמים עדי
 שְׁהָדוּ במרמים:
 18
- ”תקנתי תבא אל אלוה
 דלפה עיני <לפניו>:
 19
- ויוכח לגבר עם אלוה
 וביגן אדם לרעהו:
 20
- 16,א ויען איוב ויאמר:
 2 שמעתי כאלה רבות
 מנחמי עמל כלכם:
 3 הקץ לדברי רוח
 או מה ימריצך כי תענה:
 4
- 15,19(a) להם לבדם נהנה הארץ
 ולא עבר זר בתוכם:
 *
 (ג) כה כי נטה אל אל ירו
 ואל שדי והגבר:
 26 ירוין אליו בצואר
 בעבי גבי מגניו:
 27 כי נסה פניו בחלבו
 ויעש פימה עלי כסל:
 28 וישכון עירם נכהדות
 בתים לא ושבו למו
 אשר התעתדו לגלים:
 *
 (ז) ל לא ינוס- מני חשך
 *
 (d) 16,8 בפני יענה:
 *
 (e) י פערו עלי בשיהם
 בהרפה הכו לחיי
 יחד עלי יתמלאוך:
 11 יסנירני אל אל עויל ים
 ועל ידי רשעים ירטיני:
 *
 (z) 13 יסבו עלי יביז

- 13,27 ותשם בסד רגלי
 ותשמור כל ארחתו
 על שרשי רגלי תתקפה:
 14,4 מי יתן טהור מטמא
 לא אחד:
 3 אף על זה פקחת עינך
 ואתי תבוא במשפט עמך:
 6 שעה מעלי • ויאחדל
 עד ארצה כשכיר יומי:
 13 מי יתן בשאול תצפני
 תסתורני עד שוב אפך
 תשית לי חק ותזכרני:
 ט תקרא ואנכי אענך
 למעשה יודך תנסה:
 16 כי עתה צעדי לא תספור
 לא תשמר על הטאתי:
 17 הָתָם בצרור פשעי
 והתפל על עוני:
 8 אדם ילוד אשה
 קצר ימים ושבע־רגז:
 2 כצוץ יצא וימל
 ויברח כצל ולא יעמוד:
 13,28 • כרקב יבלה
 כבגד אכלו עש:
 14.ה • הרוצים ימיו מספר חדשיו אתך
 הִקֹּף עשית ולא יעבר:
 7 כי יש לעץ תקוה
 אם יכרת יִחְלוֹף עֹדֶֿ:
 ויונקתו לא תחדל:
 8 אם יזקון בארץ שרשו
 ובעפר ימות גזעו:
 9 מִרִּיחַ מִים יִפְרַח
 ועשה קצור כמו נטע:
 י וגבר ימות ויחלש
 ויגוע אדם ואי־גֵרִי:
 11 אזלו מים מני ים
 ונהר יחרב ויבש:
 12 ואיש שכב ולא יקום
 עד בלתו שמים לא יקיצו
 ולא יערו משנתם:
 14 אם ימות גבר היהיה
 כל ימי צבאו איחל
 עד בוא חלופתו:
 18 ואולם הר נפול ויפול
 וצור יעתק ממקומו:
 14,19 אבנים שהקו מים
 תשטף ספיחיה עפר ארץ
 ותקות אויש האבדת:
 = תתקפהו לנצח ויהלך
 משנה פניו ותשלהיו:
 21 יכבדו בניו ולא ידע
 ויצערו ולא יבין למי:
 22 אך בשרו עליו יכאב
 ונפשו עליו תאבל:
 10 15, א ויען אליפז התימני ויאמר:
 2 החכם יענה דעת רוח
 וימלא קדים בטנו:
 3 הוכח בדבר לא יסבך
 ומלים לא יועיל בם:
 4 אף אתה תפר יראה
 ותגרע שיחה לפני אל:
 ה כי יאלף עונך פִּיךָ
 ותבחר לשון ערומים:
 6 ירשיעך פִּיךָ ולא אני
 ושפתיך יעני בך:
 7 הרושון אדם תולד
 ולפני גבעות הוללת:
 8 הבסוד אלוה תשמע
 ו־תגוע־ אליך חכמה:
 9 מה ידעת ולא נדע
 תבין ולא עמנו הוא:
 י גם שָׁב גם וישו בני
 כביר מאביך ימים:
 11 המעט ממך תנחומות אל
 ודבר לאט עמך:
 12 מה יקהך לבך
 ומה ירזמון עיניך:
 13 כי תשוב אל אל רוחך
 והצאת מפורך מלון:
 35 14 מה אויש כי יזכה
 וכי יצדק ילוד אשה:
 טו הן בקדשן לא יאמין
 ושמים לא זכו בעיניו:
 40 16 אף כי נתעב ונאלה
 אויש שתה כמים עולה:
 17 אה־ך שמע לי
 וזה הזיתי אסקרה:
 45 18 אשר חכמים יגידו

- 12 ויספרו לך דגו הים:
9 מי לא ידע בכל אלה:
י כי יד יהוה עשהה זאת:
י-הלא בידו נפש כל חי
ורוח כל בשר איש:
13 עמו חכמה וגבורה
לו עצה וחכמה:
14 הן יהרוס ולא יבנה
יסגר על איש ולא יפתח:
יז הן יעצר במים ויבשו
וישלחם ויהפכו ארץ:
16 עמו עז ותושיה
לו שגג ומשגה:
17 מוליד וועצים שולל
ושפטים יהולל:
18 מוסר-ות-מלכים פתח
ויוסר אזור במתניהם:
19 מוליד כהנים שולל
ואותנים וסלף:
כ מסיר שפה לנאמנים
וטעם זקנים יקה:
21 שופך בוז על נדיבים
ימכת אבינים ירפה:
22 מגלה עמוקות מני חשך
ויצא לאור צלמות:
23 משגה-הגויים ויאבדם
שטח לגויים וינחם:
24 מסיר לב ראשי עם הארץ
ויתעם בתהו לא דרך:
כה ומששו חשך לא אור
ויתעם כשכור:
13,א הן כל ראתה עיני
שמעה אזני ותבן לה:
2 כדעתכם ידעתי גם אני
לא נפל אנכי מכם:
3 אולם אני אל שדי אדבר
והוכח אל אל אחפץ:
4 אתם טפלי שקר
רפאי אלה כלכם:
ה מי יתן ההרש תהרושון
ותהי לכם לחכמה:
12,11(ג) הלא אין מליך הבן
וחך אבל יעם לו:
12 בישישים הנביא
ואיך ימים תגיה:
- 13.6 שמעו נא תוכתתי
וקרבות שפתי הקשיבו:
7 הלא תדברו עולה
ולו תדברו רמיה:
8 הפניו תשאון
אם לאל תרובון:
9 הטוב כי יחקר אתכם
אם כהתל באנוש תהתלו בו:
י הוכח ויכיה אתכם
אם בסתר פני-ו-תשאון:
יז הלא שאתו תבעת אתכם
ופחדו ופל עליכם:
12 זכרונכם משלי אפר
לגבי המר גביכם:
15
13 החרישו ממני ואדברה אני
ויעבר עלי מה:
14 אשא בשרי בשני
ונפשי אשים בכפי:
15 הן וקטלני לא איהל
אך דרכי אל פניו איכיה:
16 גם הוא לי לישועה
כי לא לפניו חנק ובוא:
17 שמעו שמוע מלתי
ואחותי באזניכם:
18 הנה נא ערכתו משפט
ידעתי כי אני אצדק:
19 מי הוא יריב עמדי
כי עתה אהריש ואגוע:
20
20 אך שתים אל תעש עמדי
אז מפניך לא אפתר:
21 כפך מעלי ה'חק
ואמתך אל תבעתני:
22 וקרא ואנכי אענה
או אדבר והשיבני:
23 כמה לי עונות וחטאות
פשעי וחטאתי הדיעני:
24 למה פניך תסתיר
ותהשבני לאויב לך:
כה הגלה נדף תערוץ
ואת קש יבש תדרף:
26 כי תכתב עלי מרות
ותורישנו עונות נעורי:
45

11 אב יהלך ויסגור
 ויקהיל ומי ושיבנו:
 11 כי הוא ידע מחי שוא
 וירא און ולא יתבונו:
 5
 13 אם אתה הכינות לבך
 ופרשת אליו כפיך:
 15 אז תשא פניך ממוס
 והיות מַעַק ולא תירא:
 10 כי <ע-תה עמל תשכח
 כמים עברו תזכר:
 17 ומצהרים יקרב חלד לְךָ
 <תפלתך> כבקר תהיה:
 18 ובטחת כי יש תקוה
 15 וחסית לבטח תשכב:
 19 ורבעת ואין מהרוד
 וחלד פניך רבים:
 21 ועיני רשעים תכלינה
 ומנוס אבד מַעַקם
 20 ותקותם מפח נפש:
 ותקותם מפח נפש:

12, א ויען אויב ויאמר:
 2 אמנם כי אחס עם
 ועמכם תכלית חכמה:
 25 גם לי לבב כמוכם
 ואת מי אין כמו אלה:
 4 שֶׁחַק לְמַרְעֵי אֱהִיָּה
 שחוק צדיק <תמים>:
 ה
 30
 6 <שלום> אהלים לשדדים
 ובטחות למרגיזי אל:
 7 ואולם שאל נא בהמות ותרך
 ועוף השמים ויגד לך:
 35 או שרץ הארץ ותרך

10 ידעתי כי זאת עמך:
 14 אם הטאתי שמרתני
 ומיעוני לא תנקני:
 15 אם רשעתי אללי לו
 וצדקתי לא אשא ראשי
 שבע קלון ורחמי עלי:
 16 ויגאה כשחל תצודני
 ותשב תתפלא בי:
 17 תחדש עדיך נגדי
 ותָרַב כעשך עמדי:
 18 ולמה מרחם הצאתני
 למה לא אגוע ועין לא תראני:
 19 כאשר לא היותי אהיה
 מבטן לקבר אובל:
 20 הלא מעט ימי יִחַדְלִי
 וְשֵׁבִי ממי ואבלוגה מעט:
 21 בטרם אלך ולא אשוב
 אל ארץ חשך וצלמות:
 22 ארץ עיפתה כמו אפל
 צלמות ולא סדרים^β

11, א ויען צפר הנעמתי ויאמר:
 2 הרב דברים לא יענה
 ואם איש שפתים יצדק:
 3 בדיך מתים וחרושו
 וחלעג ואין מַכְלָם:
 4 ותאמר זך לקחי
 ובר היותי <בעיני>:
 ה ואולם מי יתן אלוה דבר
 ויפתה שפתיו עמך:
 6 ויגד לך תעלמות חכמה
 ודע כי יִשָּׂה לך אלוה מעונך:^δ

11, 12 (ε) ואיש נביב ילָבב
 ויעיר פרא אדם יולד:
 *
 14 אס און בידך היהיקחי
 ואל תשכן באהליך עולה:
 *
 12, 3 (η) לא נאל אנכי מכם
 *
 4 קרא לְאֵלֶיךָ ויענהו
 *
 6 לאשר הביא <ב-אלוה ירו>:
 *

10, 17 (ε) חליצות וצבא עמי
 *
 22 יתולץ כמו אפל:
 *
 11, 6 (ζ) כי כאלים לתושיה
 *
 7 החקר אלוה תמצא
 אס עד תכלית שדי תִּקְנֵי
 8 <נבחה> <שמים> מה תעל
 עמקה משאול מה תדע:
 9 איכה מארץ מהיה ורחבה מני ים:

- 9,28 יגרתו כל עבתי
 ידעתי כי לא תנקו :
 29 אנכי ארשע
 למה זה הבל איגע :
 5 ל אם הִתְרַתַּצְתִּי כִּימוֹ שֶׁלֹּג
 והזכותי בָּבֵר כִּפּוּי :
 31 אז בשחת תטבלני
 ותעבני שלמותי :
 32 כי לא כִּאִישׁ כִּמוֹנִי אֶעֱנֶה
 נבוא יהדו במשפט :
 10 33 לֹא־יֵשׁ בֵּינוֹנוּ מוֹכּוֹת
 ישת ודו על שנינו :
 34 יסר מעלי שבטו
 ואמתו אל תבעתני :
 15 לֹא אֲדַבְּרָה וְלֹא אִירָאֵנוּ
 כי לא כן אנכי עמדוי :
 א, 10 נִקְטָה נִפְשִׁי בַחַיִּי
 אִשְׁפֹּכָה עָלַי שִׁיחִי
 אדברה במר נפשי :
 20 2 אִמַּר אֵל אֱלֹהֵי אֵל תְּרַשְׁעוּנִי
 הודיעני על מה תרובני :
 3 הָטוֹב לִךְ^ב כִּי תִמָּאֵס יִגִּיעַ כִּפְיִךְ
 ועל ענת רשעים הופעת :
 4 הַעֲיִנִי בִשָׂר לֶךְ
 25 אִם כִּרְאִית אָנוּשׁ תִּרְאֶה :
 ה הַכּוֹמֵי אָנוּשׁ יִמִּיךְ
 אִם שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גֹבֵר :
 6 כִּי תִבְקֹשׁ לַעֲוֵנִי
 ולחטאתי תדרוש :
 30 7 עַל דַּעַתְךָ כִּי לֹא אֲרַשַׁע
 ואין מידך מציל :
 8 יִדְוֶךָ עֲצוּבוֹנִי וְיַעֲשׂוּנִי
 יחד סבוב תִּטְבֹּל־נִי :
 35 9 זָכַר נָא כִּי כַחֲמֵר עֲשִׂיתָנִי
 ואל עפר תשיבני :
 י הֲלֹא כִּקְלֵב תְּחִיכֵנִי
 וכגבינה תקפיאני :
 11 עוֹר וּבֶשֶׂר תִּלְבִּישֵׁנִי
 ובעצמות וגידים תשכנני :
 40 12 חַיִּים וַחֲסֵד עֲשִׂיתָ עִמָּדִי
 ופקדתך שמרה רוחי :
 13 וְאֵלֶּה צַפְנֹת בִּלְבָבְךָ
- 9,8 נטה שמים לבדו
 ודורך על בְּמַתִּי ים :
 9 עֲשֵׂה עִיָּשׁ כִּסּוּל
 וכימה והדרו תמן :
 י עֲשֵׂה גְדֻלַּת עַד אֵינָן חֶקֶר
 ונפלאות עד אין מספר :
 11 הֵן יַעֲבֵר עָלַי וְלֹא אִרְאֶה
 ויהלך ולא אבין לו :
 12 הֵן יַחֲתֶק וּמִי יִשׁוּבוּנִי
 מי יאמר אליו מה תעשה :
 13 אֱלֹהֵי לֹא יִשׁוּב אִפּוֹ
 תחתו שתחו לזרו רהב :
 14 אֵף כִּי אֲנֹכִי אֶעֱנֶה
 אבחרה דברו עמו :
 טו אֲשֶׁר אִם עֲדַקְתָּ לֹא אֶעְיָנֶה
 לְמִשְׁפָּטִי אֶתְחַנֶּן :
 16 אִם קִרְאתִי וְיַעֲנֵנִי
 לא אאמין כי יאזין קולי :
 17 אֲשֶׁר בִּשְׁעָרָה יִשְׁוּפְנוּ
 וקִרְבָּה פַעֲעֵי הַנֶּם :
 18 לֹא יִתְנַנֵּי הַשֶּׁבַע רוּחִי
 כי וְשִׁפְעֵנִי מִמְרוּרוֹם :
 19 אִם לִכְתּוֹ אֲמִיץ הִיא־
 ואם לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי :
 כ אִם אֲצַדֵּק פִּיִּי יִרְשִׁיעֵנִי
 תם אני ויעקשני :
 21 תם אֲנִי
 לא אדע נפשי^א
- 22 אַחַת הִיא עַל כֵּן אֲמַרְתִּי
 תם ורשע הוא מכלה :
 23 אִם שׁוֹט יְמִית פֹּתָאִם
 לְמַסַּת נְקָמָם יִלְעָג :
 24 אֲרִץ נִתְנָה בְיַד רֹשַׁע
 פני שפטיה יכסה
 אִם לֹא אֶפְוֵא מִי הוּא :
- כה וימי קלו מני רץ
 ברחו לא ראי טובה :
 26 חֲלַפּוֹ עִם אֲנוּת אֲכֶה
 כנשר יטוש עלי אכל :
 27 אִם אֲמַרְתִּי אֲשַׁכַּחַת שִׁיחִי
 אֲעֻזְבָה וְאַבְלִיגָה פִּנִּי :

- 7 ולא יכירנו עוד מקומו :
 8,8 כי שאל נא לדור רישון
 'ובינך' לחקר אבות :
 9 כי 'קִמְתִּמּוּל אִנְחָנוּ וְלֹא נָדַע
 כי צל ימינו עלו ארץ :
 5 הלא הם יורוד יאמרו לך
 ומלכם יוצאו מלום :
 11 היגאה למא בלא בצה
 ישגא אהו בלי מים :
 12 עדנו באפן לא יקטף
 ולפני כל הציר יובש ;
 10 כן 'אחרות' כל שכתו אל
 ותקות הנף האבד :
 14 אשר 'יקטף' כסלו
 וברת עכבוש מבטחו :
 15 ו'ישען על בותו ולא יעמד
 יחזוק בו ולא יקום :
 16 קטב הוא לפני שמש
 ועל גנתו יונקתו תצא :
 17 על גל שרשורו יסבמו
 20 ביץ אבנים יהיה :
 18 אם ובלענו ממקמו
 וכחש בו לא ראיתך :
 19 הן הוא מְשֻׁאֵת דרכו
 ומעפר אחר יצמת :
 25 כֵּן אֵל לֹא יִמָּאס תָּם
 ולא יחזוק ביד מרעים :
 21 לֵדֹי יִמְלֹא שְׁחֹק פִּיךָ
 ושפתך תרועה :
 30 שְׁנֹאִיךָ וּלְבָשׁוּ בִּשְׂת
 ואהל רשעים איננו :
 9,א ויען איוב ויאמר :
 2 אמנם ידעתי כי כן
 35 ומה יצדק אנוש עם אל :
 3 אם יחפץ לרוב עמו
 לא יעננו אהת מני אלה :
 4 חכם לבב ואמיץ כח
 מי הקשה אליו וישלם :
 40 המעתיק הרים ולא ידעו
 אשר הפכם באפו :
 6 המרגיז ארץ ממקומה
 ועמודיה יתפלצון :
 7 האמר להרס ולא יזרה
 ובעד כוכבים יחתם :
 45
- 11 גם אני לא אחשך פי
 אדברה בצר רוחי
 אשיחה במר נפשי :
 12 היום אני אם תנון
 כי תשוב עלו משמר :
 13 כי אמרתי נתחמני ערשוי
 ישא בשוחי משכברי :
 14 וחתתני בחלמות
 ומחזינות תִּבְּקֶנְנִי :
 15 ונתבחר מִתֵּיֶן נַפְשִׁי
 מות מְשֻׁבֹּת מאסתי :
 16 לא לעלם אחיה
 חדל ממני כי הבל ימי :
 17 מה אנוש כי תנדלנו
 וכי תשית אליו לבך :
 18 ותפקדנו לבקרים
 לרגעים תבחנונו :
 19 כמה לא תשעה מימני
 לא תרפני עד בלעי רקי :
 כ הטאתי מה אפעל לך נצר האדם
 למה שמתני למפגע לך
 קִיאֵהוּ עָלֶיךָ לְמִשָּׂא :
 21 ומה לא תשא פשעי
 ותעביר את עוני
 כי עתה לעפר אשכב
 וְשָׁחַרְתָּנִי וְאִינִנִּי :
 8,א ויען בלדד השוחי ויאמר :
 2 עד אן תמלל אלה
 ורוח כבור אמרו פיך :
 3 האל יעִת משפט
 ואם שדי יעות צדק :
 4 אם בנוך חטאו לו
 וישלחם ביד פשעם :
 ה אם אתה תשחר אל
 ואל שדי תתחנן :
 6 אם זך וישר אתה
 ושלם נית צדקך :
 7 והיה ראשיתך מִצֶּעַר
 ואחריתך יִשְׁגָהוּ מֵאֵד :
- (a) 8,6 כי עתה יעני עליך

- 6 ועלו בתהו ויאבדו :
 19 הבריטו ארהות קָמֵא
 הלכות שבא קוּו למו :
 כ בשוּ כִּי בְּתַח-לִּי
 באו עדיה ויהפרו :
 21 כִּי-עַתָּה הֵייתָם לִּי
 תִּקְרָאוּ חַתַּת יִתְּקֵאֵנִי :
 22 הכי אמרתִי חֲבוּ לִי
 ומכחכם שחדו בעדִי :
 23 ומלִטוֹנִי מִיד צַר
 ומִיד עֲרִיצִים תִּפְדוּנִי :
 24 הורוֹנִי וְאֲנִי אַחֲרִישׁ
 וְמֵה שְׁגִיתִי הִבִּינוּ לִי :
- כָּה מֵה נִמְרָצוּ אִמְרֵי יְהוָה :
 וְמֵה יוֹכִיחַ הוֹכַח מִכֶּם :
 26 הִלְחֹכַח מִלִּים תַּחֲשֹׁבוּ
 וְלָרוּחַ אִמְרֵי נוֹאֵשׁ :
 27 אֵף עַל יְתוֹם תִּפְּלוּ-לֹו
 וְתִכְרוּ עַל הַיְשָׁבִים :
 28 וְעַתָּה הוֹאִילוּ פִּנּוּ בִּי
 וְעַל פְּנוּכֵם אִם אֲכֹזֵב :
 29 שׁוּבוּ נָא אֵל תְּהִי עוֹלָה
 וְשׁוּבוּ עוֹד צִדְקֵי בֵּיתִי :
 30 לֵי שׁוּב בִּלְשׁוֹנִי עוֹלָה
 אִם חֲכִי לֹא יִבְיָח הַקֹּדֶשׁ :
 7, א הֲלֹא צָבֵא לְאִנּוּשׁ עֲלֵי אֶרֶץ
 וְכִימִי שִׁכִּיר יִמְיוֹ :
 2 כַּעֲבַד וְשִׂאֵף צַל
 וְכַשְׁכִּיר יִקְוֶה פַעֲלוֹ :
 3 כֵּן הִנְחֵלְתִּי . . יִרְחִי שׁוֹא
 וְלִילּוֹת עֲמַל מִנּוּ לִי :
 4 אִם שִׁכַּבְתִּי וְאִמְרַתִּי מֵתִי אֲקוּם
 וּמִדֵּד עֲרֵב וְשִׁבְעַתִּי נִדְדִים עֲדִי נִשְׁפָּה :
 5 לִבִּשׁ בִּשְׂרִי רֵמָה וְגִישׁ עֶפֶר
 עוֹרִי רֹגַע וְיִקְמָאס :
 6 יִמִּי קָלוּ מִנִּי אֶרֶג
 וְיִכְלוּ בְּאִפְסֵי תִקְוָה :
 7 זָכַר כִּי רוּחַ הַיּוֹ
 לֹא תִשׁוּב עֵינִי לְרֵאוֹת טוֹב :
 8 לֹא תִשׁוּרֵנִי עֵינַי רֵאִי
 עֵינֶיךָ יִבֶּה וְאִינֵנִי :
 9 כֹּלֵה עֵנַי וְיִלָּךְ
 כֵּן יוֹרֵד שְׂאוּל לֹא יַעֲלֶה :
 י לֹא יִשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ
- 5, כָּה וַיִּדְעַת כִּי רַב זֶרַעַךְ
 וַצִּאֲצֵאֲיִךְ כַּעֲשֵׁב הָאֶרֶץ :
 26 תִּבְוֵא בְּכֹלֶה אֱלוֹי קִבֵּר
 כַּעֲלוֹת גְּרוֹשׁ בַּעֲתוֹ :
 27 הִנֵּה זֹאת חֲקֻרְנֶיהָ כֵּן הִיא
 יִשְׁמַעְנָהּ וְאַתָּה דַע לָךְ :
- 6, א וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר :
 2 לֹא שִׁקוּל יִשְׁקַל כַּעֲשִׂי
 יִתְּקֵנִי בְּמֵאזְנוֹים יִשְׂאוּ יְהוָה :
 3 כִּי עַתָּה מִחִיל יָמִים יִכְבֵּד
 עַל כֵּן דַּבְּרִי לְעוֹ :
 4 כִּי הֲצִי שְׂדֵי עַמְדִּי
 אֲשֶׁר חִמַּתָּם שְׂתַהּ רוּחִי
 בְּעֵינֵי אֱלֹהֵי יַעֲרֹק-וִנִי :
 ח הַיּוֹנֵק פֶּרֶא עֲלֵי דֶשֶׁא
 אִם יִגְעֶה שׁוֹר עַל בְּלִילֹו :
 6 הַיֹּאכֵל תִּפְּל מִבְּלוֹי מִלֶּחֶ
 אִם יֵשׁ טַעַם בְּרוּר הַלְמִיֹּת :
 7 מֵאֲנֶה לְנִגְוַע נַפְשִׁי
 הַמָּה
 8 מִי יִתֵּן תִּבְוֵא שְׂאֵלְתִּי
 וְיִשְׂאֵלְתִּי יִתֵּן אֱלֹהֵי :
 9 וְיֹאֵל אֱלֹהֵי וַיִּדְכֹּאֲנִי
 יִתֵּר יָדוֹ וַיִּבְצַעֲנִי :
 י וְתַהִי עוֹד נְחַמְתִּי
 וְאִסְלַדְהָ בְּחִילָה לֹא יִהְיֶה מוֹלֵ :
 11 מֵה כַּחַר כִּי אִיחַל
 וְמֵה קִצִּי כִּי אֲאֹרֶךְ נַפְשִׁי :
 12 אִם כַּח אֲבָנִים כַּחַי
 אִם בִּשְׂרֵי נַחוּשׁ :
 13 הָאֵם אֵיךְ עֲזַרְתִּי בִּי
 וְתַשִּׁיחַ נִדְחָה מִמִּנִּי :
- 14 מִנְּעֵ- מִרְעֵהוּ חֶסֶד
 וַיִּרְאֵת שְׂדֵי יַעֲזוּב :
 טו אַחִי בַגְּדוֹ כִּמוֹ נַחַל
 כַּאֲפִיק נַחֲלִים יַעֲבֵרוּ :
 16 הַקְּדָרִים מִנִּי קִרַּח
 עֲלִימּוֹ יִתְעַלֵּם שִׁלְג :
 17 בַּעֲת יִזְרְבוּ נַצְמַתּוֹ
 בְּחִמוֹ נִדְעֵכוּ מִמְּקוּמָם :
 18 יִלְפְּתוּ אֶרְחוֹת דְּרַכְס
- (א) 6, י כִּי לֹא כִּהַרְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ :

- 4, ה כו עתה תבוא אליך ותלא
תגע עדיך ותבהל:
6 הלא יראתך כסלתך
יתם דרכיך תקותך:
7 זכר נא מי הוא נקי אבד
ואופה ישרים נכחדו:
8 כאשר ראיתי הרשי און
וזרעי עמל יקצרהו:
9 מנשמת אלוה יאבדו
ומרוה אפו וכלו:^א
12 ואלו דבר יונב
ותקה אזני שמין מנהו:
13 בשעפוס מהזינות לילה
בנפל תרדמה על אנשים:
14 פחד קראנו ורעדה
ורב עצמתי הפחיד:
טו רוח על פני וחלק
תקמר: שערת בשרו:
16 ועמד ולא אכיר
-אראה ואון- תמונה לנגד עיני
דממה וקול אשמע:
17 האנוש מאלוה יצדק
אם מעשהו יטהר גבר:
18 הן בעבדיו לא יאמין
ובמלאכיו ישים תפלה:
19 אף שכנו בתי המר
אשר בעפר יסודם
יקצאו כלפנו: עש:
ב מבקר לערב יפתו
מבלי משים לנצה יאבדו:
21 הלא נסע יהדס מהם
ימותו ולא בהכמה:^ב
5,2 כו לאוויל יהרג כעש
ופתה תמית קנאה:
3 אני ראיתי אויל משרוש
וןקב- נוהו פתאם:
י, א שאתה אייה וקול שהל
ושני כפירים: תעו:
יז ליש אבד מבלי טרף
ובני לביא יתחדו:
*
ב, א 5 קרא נא היש עונך
ואל מי מקדשים תננה:
I*
- 5,4 רהקו בניו מושע
יקצאו בשער ואון מצול:
ה אשר קצרו רעב יאכל
... יקחהו
5 יקצאו צמיק: חולס:
8 אולם אני אדרש אל אל
ואל אלהים אשים דברתי:
9 עשה גדלות ואון הקר
נפלאות עד און מספר:
10 הנתן מטר על פני ארץ
ושלח מים על פני הוצות:
11 לשום שפלים למרום
וקדרים שגבו בישיע:
12 מפר מהשבות גרומים
ולא תעשינה ידיהם תשיה:
13 לכד הכמים בערמם
ועצת נפתלים נמהרה:
14 יומם יפגשו חשך
וכלולה ומששו בצהרים:
15 וישע מהרב עני
ומיד חזק אבוון:
16 ותהי לדל תקוה
ועלתה קפצה פיה:
17 אשרי אנוש יוקצנו אלוה
ומוסר שרו אל תמאס:
18 כי הוא יכאוב ויהבש
ימהץ ויקו תרפינה:
19 בשש צרות יצילך
ובשבוע לא יגע בד רע:
ב ברעב פדך ממות
ובמלחמה מידו הרב:
21 בשוט לשון תחבא
ולא תירא משד כי יבוא:
22 לשד ולכפן תשחק
ומתות הארץ אל תירא:
23 כי עם אבני השדה בריתך
ותות השדה קשלמה לך:
24 וידעת כי שלום אהלך
ופקדת נידך ולא תחטא:
5,6 ז כי לא יצא מעפי און
ומארמה לא יצמת עמל:
7 כי אדם לעמל יתקף
ובני לשי יגביהו עוף:

- 2,6 עצמו ואל בשרו אם לא אל פניך יקלֹךְ; ויאמר יהוה אל השטן הני בידך אך את נפשו שמר:
- 7 ויצא השטן מאת פני יהוה ויך את איוב בשחון רע מכף רגלו יגיע
- 9,8 קדקדו; ויקח לו חרש להתגדר בו והוא ישב בתוך האפר: ותאמר לו אשתו עֵדֶךָ מהזיק בתמתך קֶלֶל־אלהים ומת: ויאמר אליה כדבר אחת הנבלות 5 ותדברי גם אֵת; את הטוב נקבל מאת האלהים ואת הרע לא נקבל בכל זאת לא הטא איוב בשפתיו:
- 11 וישמעו שלשת רְעֵי איוב את כל הרעה הזאת הבאה עליו ויבאו איש ממקמו אליפז התימני ובלדד השוּחִי וצופר הנעמתי ויגיעו ויהו לבוא לנוד
- 12 לו ולנחמו: וישאו את עיניהם מרחוק ולא הכזיחו וישאו קולם ויבכו ויקרעו 10 איש מעלו ויזרקו עפר על ראשיהם השמימה: וישבו אתו לארץ שבעת ימים ושבעת לילות ואין דבר אליו דבר כי ראו כי גדל הכאב מאד:
- 3,2,8 אחריו כן פתח איוב את פיהו ויקלל את יומו: ויען איוב ויאמר:
- 3 יאבד יום אֶגְלֶה בו והלילה אמר הרה גבר:
- 4 היום ההוא יהי חשך אל ודרשהו אלוה ממַיֵּל ואל תופע עליו נהרה:
- ה יגאלהו חשך וצלמות חשכן עליו עננה יבעתהו יִמְרֹרֵי יום:
- 6 הלילה ההוא יקחהו אפל אל יִחַךְ בימי שנה במספר ירחים אל יבא:
- 7 הנה הלילה ההוא יהי גלמוד אל תבוא רננה בו:
- 8 וקבהו אררי יום העתידים עָרַר לוֹיָהֶן:
- 9 יחשכו כיכבי נשפו יקו לאור ואין ואל יראה בעפעפי שחר:
- י כי לא סגר דלתו בטיני ויסתר עמל מעיני:
- 11 למה לא מרחם אמות מבטן יצאתי ואגוע:
- 12 מדוע קהמוני ברכים ומה שרים כי אינק:
- 13 כי עתה שכנתי ואשקוט ושתתי אז ינוח לי:
- 14 עם מלכים ויעצו ארץ הפְּנוֹם חרבות למו:
- טו או עם שרים זהב להם הממלאים בתיהם כסף:
- 3,16 או כִּפְלֵי טְמוֹן לא אהיה כעללים לא ראו אור:
- 15 שם רשעים הדלו רגז ושם ינוחו יגיעי כח:
- 17 שם יחד אסורים שאֶנְנוּ לא שמעו קול נגש:
- 18 קטן וגדול שם הוא ועבד חפשי מאדניו:
- 19 למה יתן לעֶמֶל אור וחיים לִמְרוֹ נפש:
- 21 המחכים למות ואינני ויהפּרוּ ממשמונים:
- 22 השמחים אלי גול ישישו כי ימצאו קבר:
- 23 לגבר אשר דרכו נסתרה ויִסַךְ אלוה בעדו:
- 30 כי לפני לחמי אנתתי תבא ויתכו כמים שאגתי:
- כח כי פחד פחדתי ויאתיני ואשר יגרתני יבא לי:
- 26 לא שלותי ולא שקטתי ולא נָתַתִּי ויבא רגז:
- 4,8 ויען אליפז התימני ויאמר:
- 2 הֲנִסָּה דבר אליך תלצה ועֶצֶר במלִיךָ מי יוכל:
- 40 הנה יסרת רבים ויודים רפות תחזק:
- 3 כישל וקיומן מליך וברכים כרעית האמץ:

איוב

- 1, * אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ עֵיזָב אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא תָם וְיָשָׁר וְיָרָא
 3, 2 אֱלֹהִים וְסָר מֵרַע; וַיִּנְגְדּוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשְׁלוֹשׁ בָּנוֹת; וַיְהִי מִקְנָהוּ שִׁבְעַת
 אֲלָפֵי צֹאן וְשְׁלֹשָׁת אֲלָפֵי גַמְלִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת צֶמֶד בָּקָר וְחֲמִשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת
 4 וְעֶבְדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָדוֹל מִכָּל בְּנֵי קֶדֶם; וַהֲלָכוּ בְנָיו וְעִשְׂוֹ
 5 מִשְׁתָּה - אִישׁ יוֹמָו וּשְׁלָחוּ וּקְרָאוּ לְשִׁלְשֵׁת אַחֲוִיתֵיהֶם לֵאמֹל וּלְשִׁתּוֹת עִמָּהֶם;
 ה וַיְהִי כִּי הִקְיֹפוּ יָמֵי הַמִּשְׁתָּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּיחַ בְּבִקְרֵי הַהֶעֱלָה
 עֲלוֹת מִסְפָּר כָּלָם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוֹלֵי הַטָּאִי בְּנֵי וַיְקַלְלֵם אֱלֹהִים בְּלִבְבָם כִּכְהֵ
 יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל הַיָּמִים;
 6 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה וַיָּבֹאוּ גַם הַשָּׁטֵן בְּתוֹכָם;
 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל הַשָּׁטֵן מֵאֵינן תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׁטֵן אֶת יְהוָה וַיֹּאמֶר מִשׁוֹט בְּאֶרֶץ
 8 וּמִהֲתִהַלֵּךְ בָּהּ; וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל הַשָּׁטֵן הֲשִׁמְתָּ לְבָד לֹא עָבְדִי אִיּוֹב כִּי אֵינן
 9 כְּמֹהוּ בְּאֶרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר וְיָרָא אֱלֹהִים וְסָר מֵרַע; וַיַּעַן הַשָּׁטֵן אֶת יְהוָה
 י וַיֹּאמֶר הֲחִנֵּם יָרָא אִיּוֹב אֱלֹהִים; הֲלֹא אֶתְּ שִׁקְתָּ בְּעָדוֹ וּבְעָד בֵּיתוֹ וּבְעָד כָּל
 11 אֲשֶׁר לוֹ מִסְבִּיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בְּרַכַּת וּמִקְנָהוּ פֶרֶץ בְּאֶרֶץ; וְאוֹלָם שְׁלַח נָא יָדְךָ
 12 וּגַע בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ אִם לֹא עַל פְּנוֹךְ וַיְקַלְלֵהוּ; וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל הַשָּׁטֵן הֲנָה כָּל
 15 אֲשֶׁר לוֹ בַּיָּדְךָ רַק אֲלוֹי אֵל תְּשַׁלַּח יָדְךָ וַיֵּצֵא הַשָּׁטֵן מֵעַם פְּנֵי יְהוָה;
 14, 13 וַיְהִי הַיּוֹם וּבְנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וּשְׂתִיִּים יוֹיִן בְּבוֹת אֲחֵיהֶם הַבְּכוֹר; וּמְלֹאךְ
 טו בָּא אֵל אִיּוֹב וַיֹּאמֶר הַבִּקְרֵי הָיוּ חֲרָשׁוֹת וְהָאֲתָנוֹת רָעוֹת עַל יְדֵיהֶם; וְתַפֵּל שִׁבָּא
 16 וְתִקְחֶם וְאֵת הַנְּעָרִים הַכּוּ לְפִי חֲרָב וְאִמְלִטָה רַק אֲנִי לְבָדִי לְהַגִּיד לָךְ; עוֹד
 20 זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמֶר אֵשׁ אֱלֹהִים נִפְלָה מִן הַשָּׁמַיִם וְתַבְעֵר בְּצֹאן וּבְנִעְרֵיהֶם
 17 וְתֹאכְלֶם וְאִמְלִטָה רַק אֲנִי לְבָדִי לְהַגִּיד לָךְ; עוֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמֶר
 כְּשִׁדְיִים שְׁמוֹ שְׁלֹשָׁה רֵאשִׁים וּפִשְׁטוֹ עַל הַגַּמְלִים וַיִּקְחֶם וְאֵת הַנְּעָרִים הַכּוּ
 18 לְפִי חֲרָב וְאִמְלִטָה רַק אֲנִי לְבָדִי לְהַגִּיד לָךְ; יְעֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמֶר
 19 בְּנוֹךְ וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וּשְׂתִיִּים יוֹיִן בְּבֵית אֲחֵיהֶם הַבְּכוֹר; וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוּלָּה
 25 בָּאָה מֵעֵבֶר הַמְּדַבֵּר וַיִּגַע בְּאַרְבַּע פְּנוֹת הַבוֹת וַיִּפֹּל עַל הַנְּעָרִים וַיָּמוּתוּ
 כ וְאִמְלִטָה רַק אֲנִי לְבָדִי לְהַגִּיד לָךְ; וַיִּקַּם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת מְעִילוֹ וַיִּגַּע אֶת רֵאשׁוֹ
 21 וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה; וַיֹּאמֶר עָרֹם יָצִיתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרֹם אָשׁוּב שָׁמָּה יְהוָה
 22 נָחַן וַיְהִי לָקָה יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ; כִּבֹּל זָאת לֹא הִטָּא אִיּוֹב וְלֹא נָתַן תְּפִלָּה
 לְאֱלֹהִים;
 2, * וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה וַיָּבֹאוּ גַם הַשָּׁטֵן בְּתוֹכָם
 2 לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה; וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל הַשָּׁטֵן אֵי מִזָּה תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׁטֵן אֶת
 3 יְהוָה וַיֹּאמֶר מִשָּׁט בְּאֶרֶץ וּמִהֲתִהַלֵּךְ בָּהּ; וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל הַשָּׁטֵן הֲשִׁמְתָּ לְבָד
 אֵל עָבְדִי אִיּוֹב כִּי אֵינן כְּמֹהוּ בְּאֶרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר וְיָרָא אֱלֹהִים וְסָר מֵרַע
 4 וְעִדְנֹו מִחֲזִיק בְּתַמְתּוֹ וּתְסִיתָנִי בּוֹ לְבַלְעוֹ הַנֵּם; וַיַּעַן הַשָּׁטֵן אֶת יְהוָה וַיֹּאמֶר
 ה עוֹר בְּעַד עוֹר וְכָל אֲשֶׁר לְאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ; אוֹלָם שְׁלַח נָא יָדְךָ וּגַע אֵל
 35

List of Contributors.

- Genesis: C. J. Ball (London).
Exodus: Herbert E. Ryle (Cambridge).
Leviticus: S. R. Driver and H. A. White (Oxford).
Numbers: J. A. Paterson (Edinburgh).
5 Deuteronomy: Geo. A. Smith (Aberdeen).
Joshua: W. H. Bennett (London).
Judges: Geo. F. Moore (Andover).
Samuel: K. Budde (Strassburg).
Kings: B. Stade (Giessen) and F. Schwally (Strassburg).
10 Isaiah: T. K. Cheyne (Oxford).
Jeremiah: C. H. Cornill (Königsberg).
Ezekiel: C. H. Toy (Cambridge, Mass.).
Hosea: A. Socin (Leipzig).
Joel: Francis Brown (New York).
15 Amos: John Taylor (Keswick).
Obadiah: Andrew Harper (Melbourne, Australia).
Jonah: Friedrich Delitzsch (Leipzig).
Micah: J. F. McCurdy (Toronto).
Nahum: Alfred Jeremias (Leipzig).
20 Habakkuk: W. H. Ward (New York).
Zephaniah: E. L. Curtis (New Haven).
Haggai: G. A. Cooke (Oxford).
Zechariah: W. R. Harper (Chicago).
Malachi: C. G. Montefiore and I. Abrahams (London).
25 Psalms: J. Wellhausen (Marburg).
Proverbs: A. Müller (Halle).*
Job: C. Siegfried (Jena).
Song of Songs: Russell Martineau (London).
Ruth: C. A. Briggs (New York).
30 Lamentations: M. Jastrow, Jr. (Philadelphia).†
Ecclesiastes: Paul Haupt (Baltimore).
Esther: T. K. Abbott (Dublin).
Daniel: A. Kamphausen (Bonn).
Ezra: } H. Guthe (Leipzig).
35 Nehemiah: }
Chronicles: R. Kittel (Breslau).

*) Died September 12th 1892.

†) Professor Abraham Kuenen who had agreed to do the book died December 10th 1891.

1491
Author Bible - Hebrew

Bible
Heb
H
Title The Sacred Books of the Old Testament, ed. by P. Haupt.
vol. 17, Job, ed. by A. Kamphausen.

DATE

**University of Toronto
Library**

**DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET**

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED

